

LUND UNIVERSITY

Dalby klostets intäktsbok 1530-1531 : Utgiven med inledning och kommentarer

Knutsson, Knut; Paulsson, Göte

1983

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Knutsson, K., & Paulsson, G. (Red.) (1983). *Dalby klostets intäktsbok 1530-1531 : Utgiven med inledning och kommentarer*. (Skånsk senmedeltid och renässans; Vol. 10). CWK Gleerup.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

SKÅNSK SENMEDELTID OCH RENÄSSANS

SKRIFTSERIE UTGIVEN AV
VETENSKAPS-SOCIETETEN I LUND

10

Dalby Klosters intäktsbok 1530–1531

Utgiven med inledning och kommentarer

AV

KNUT KNUTSSON och GÖTE PAULSSON

LUND
CWK GLEERUP

SKÅNSK SENMEDELTID OCH RENÄSSANS

Skriftserie utgiven av Vetenskaps-Societeten i Lund

SKÅNSK SENMEDELTID
OCH RENÄSSANS

*Skriftserie utgiven av
Vetenskaps-Societeten i Lund*

10

Dalby klosters intäktsbok
1530–1531

Utgiven med inledning och kommentarer

AV

KNUT KNUTSSON OCH GÖTE PAULSSON

WITH ENGLISH SUMMARY

LUND
CWK GLEERUP

REDAKTIONSKOMMITTÉ

BIRGER BERGH

GÖTE PAULSSON

AXEL ROOS

ERIK CINTHIO

BENGT PAMP

EVA ÖSTERBERG

NILS LEWAN

OSCAR REUTERSVÄRD

SKRIFTSERIEN ”SKÅNSK SENMEDELTID OCH RENÄSSANS”
HAR TILLKOMMIT MED EKONOMISKT BISTÅND
AV FÖLJANDE PERSONER OCH FÖRETAG:

DIREKTÖR EDW. BERGER, HALMSTAD (†)
KONSUL THORSTEN BERGH, MALMÖ (†)
DIREKTÖR HOLGER CRAFOORD, LUND (†)
FRÖKEN GERDA COLLIANDER, LUND (†)
DIREKTÖR JÖRGEN FAXE, MALMÖ
DIREKTÖR P. EG. GUMMESON, ÖRKELLJUNGA
HOVJÄGMÄSTARE G. A. HAGEMANN, BJERSJÖHOLM (†)
DIREKTÖR EINAR HANSEN, MALMÖ
ADVOKAT EMIL HEIJNE, STOCKHOLM (†)
AMBASSADÖR GUNNAR JARRING, VIKEN
BYGGMÄSTARE HARRY KARLSSON, LUND
DISPONENT NILS KJELLSTRÖM, MALMÖ (†)
PLANTSKOLEÄGARE BIRGER LINDBERG, ÅKARP (†)
DIREKTÖR SVEN LUNDBERG, HELSINGBORG (†)
FRU MARGIT LUNDSTRÖM, HILDESBOURG
DIREKTÖR FRANS MÖLLER, LUND
CIVILINGENJÖR J. O. NAUCLÉR, PERSTORP (†)
BYGGMÄSTARE ANDERS NEVSTEN, MALMÖ (†)
BYGGNADSIINGENJÖR GOTTFRID NILSSON, MALMÖ (†)
ADVOKAT WILH. PENSER, ESLÖV
TRÄVARUHANDLARE P. PERSSON, MALMÖ (†)
DOCENT GAD RAUSING, LONDON
DIREKTÖR HANS RAUSING, WADHURST
DIREKTÖR RUBEN RAUSING, LAUSANNE
HERR SVEN RAUSING, MALMÖ

DIREKTÖR MED. LIC. BO SAHLIN, ESLÖV (†)
INGENJÖR SVEN D. SONESSON, STOCKAMÖLLAN
KAMMARHERRE NILS SWARTLING, SVÄNGSTA (†)
GREVE STIG THOTT, SKABERSJÖ (†)
ÖVERINTENDENT MED. OCH FIL. DIR. ÅKE WIBERG, APERTIN (†)
FRU KLARA WIJKANDER, F. KOCK, GÖTEBORG (†)
BANKDIREKTÖR ANDERS WINBLAD, LUND
AB ALLHEMS FÖRLAG, MALMÖ
BLEKINGE MUSEI- OCH HEMBYGDSFÖRBUND, KARLSKRONA
BRYGGERI AB FALKEN, FALKENBERG
BRÖDERNA EDSTRAND AB, MALMÖ
EBBE KOCKS STIFTELSE, LUND
GAMLA SPARBANKEN I LUND (nuv. LUNDABYGDENS SPARBANK)
AB CWK GLEERUP BOKFÖRLAG, LUND (nuv. LIBERGRAFISKA AB)
AB GLEERUPSKA UNIVERSITETSBOKHANDELN, LUND
GULDVARUAKTIEBOLAGET G. DAHLGREN OCH CO, MALMÖ
JUNEX KONFEKTIONS AB, HUSKVARNA
KARLSHAMNS YLLEFABRIKS AB, ÅKEHOLM
AB KLIPPANS FINPAPPERSBRUK, KLIPPAN
KNUT OCH ALICE WALLEBERGS STIFTELSE, STOCKHOLM
KOCKUMS JERNVERKS AB, KALLINGE
KOCKUMS MEKANISKA VERKSTADS AB, MALMÖ
AB LANDSVERK, LANDSKRONA (nuv. KOCKUM-LANDSVERK AB)
AB MALCUS HOLMQUIST, HALMSTAD
MALMÖ SPARBANK, MALMÖ (nuv. SPARBANKEN MALMÖHUS)
MALMÖ YLLEFABRIKS AB, MALMÖ
MANUFAKTUR AKTIE BOLAGET I MALMÖ
NYA SPARBANKEN I LUND (nuv. LUNDABYGDENS SPARBANK)
AB HÅKAN OHLSSONS BOKTRYCKERI, LUND
OXIE HÄRADS SPARBANK, MALMÖ (nuv. SPARBANKEN MALMÖHUS)
SKANDIAKONCERNEN, STOCKHOLM
SKANDINAVISKA BANKEN, STOCKHOLM
SKÅNSKA BANKEN, MALMÖ
SKÅNSKA BRANDFÖRSÄKRINGSINRÄTTNINGEN, LUND
(nuv. FÖRSÄKRINGSBOLAGET SKÅNSKA BRAND)
SKÅNSKA CEMENT AB, MALMÖ
SKÅNSKA HYPOTEKSFÖRENINGEN, LUND

SPARBANKEN BIKUPAN I MALMÖ (nuv. SPARBANKEN MALMÖHUS)
STRÖMMA BOMULLS SPINNERI AB, KARLSHAMN (nuv. GUSTAF WERNER AB)
SVENSKA AB BROMSREGULATOR, MALMÖ (nuv. WILH. SONESSON AB)
SVENSKA SOCKERFABRIKS AB, MALMÖ (nuv. SOCKERBOLAGET)
SYDSVENSKA DAGBLADET AB, MALMÖ
TORNA BARA OCH HARJAGERS HÄRADS SPARBANK, LUND
(nuv. LUNDABYGDENS SPARBANK)
TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AB, TRELLEBORG (nuv. TRELLEBORG AB)
ÖRESUNDSVARVET AB, LANDSKRONA

SKÅNSK SENMEDELTID OCH RENÄSSANS

Skriftserie utgiven av Vetenskaps-Societeten i Lund

10

Dalby klosters intäktsbok 1530–1531

Utgiven med inledning och kommentarer

AV

KNUT KNUTSSON OCH GÖTE PAULSSON

WITH ENGLISH SUMMARY

LUND
CWK GLEERUP

ISBN 91-40-04877-2
☒ Berlings, Arlöv 1983

Innehållsförteckning

I. Dalby klostrets intäktsbok 1530–1531: Inledning	15
1. Den historiska bakgrunden	17
2. Handskriften	29
3. Noter	35
4. Bilagor	38
A. Frederik I:s förläningsbrev på Dalby kloster till Anders Bille (12/3 1530)	38
B. Frederik I:s brev till prosten Henrik Jenssen i Dalby (12/3 1530)	38
C. Anders Billes brev till Dalby kloster (13/3 1530)	39
D. Anders Billes brev till prosten Henrik Jenssen angående tre gårdar i Malmö (13/3 1530)	40
E, F. Anders Billes brev till mästern Peder Bossen angående Grönby (17/3 1530)	40
G. Peder Bossens svarebrev angående Grönby (13/3 1530) ..	42
H. Herr Åke i Dalby till Anders Bille (odat)	42
I. Frederik I:s förordning om förhandlingskommission för Dalby kloster (2/3 1531)	43
J. Frederik I:s förordning om undersökningskommitté för Dalby kloster (2/3 1531)	43
K. Sammanställning av klostrets ägor och inkomster	45
II. Dalby klostrets intäktsbok 1530–1531: Text	55
1. Editionsnormer	57
2. Text	59
3. Intäktsbokens mynt- och måttenheter	134
4. Ordförklaringar och förkortningar	136
5. Summary	138
6. Personnamnsregister	140
7. Ortnamnsregister	147

Knutsson, K. & Paulsson, G. Dalby klostets intäktsbok 1530–1531 utgiven med inledning och kommentarer. (The revenue-book of the monastery of Dalby 1530–1531 editio princeps with an introduction). Skånsk senmedeltid och renässans. Skriftserie utgiven av Vetenskapssocieteten i Lund 10. ISBN 91-40-04877-2

During the Reformation in Denmark in the 1520's many of the convents were devastated. In 1530 the Danish councillor Anders Bille was enfeoffed with the Augustinian monastery of Dalby. Bille took over the management of the convent's estates, but the monks were well provided for and they had to continue their divine ministrations. From the first year of Bille's management there remains a book containing the records of the revenues of the convent. This book makes it possible to reconstruct the administration of the monastery estate and it gives a vivid picture of the convent and its peasants.

Arlöv 1983

pp. 152

Tryckt med ekonomiskt stöd från Humanistisk-
sällskapet för samhällsvetenskapliga forskningsrådet

Förord

Källmaterialet rörande de kyrkliga institutionernas ekonomiska villkor i Norden under medeltiden är i allmänhet föga omfattande. För det lundensiska ärkestiftets historia har dock åtskilliga viktiga källor bevarats. I denna skriftserie har tidigare utgivits flera av dessa källor, nämligen 1569 års landebok, Palteboken och 1522 års uppbördsjordebok.

Genom föreliggande volym av skriftserien ”Skånsk senmedeltid och renässans” fästs uppmärksamheten på en enskild institution, Dalby kloster.

Den politiska och religiösa oron i Danmark under 1520-talet drabbade klosterväsendet hårt. Särskilt gällde detta tiggardordnarnas kloster, som på många håll ödelades. De så kallade herreklostren, dit augustinerkonventet i Dalby hörde, klarade sig bättre, men det blev vanligt att inrätta en världslig förvaltning över klostrens ekonomiska tillgångar. Detta blev i verkligheten en bortförläning av klosterjorden till adliga läntagare.

I februari 1530 erhöll Anders Bille Dalby kloster i förläning och från hans första år finns den märkliga Intäktsboken bevarad. Vid sidan av Intäktsboken finns också flera aktstycken, som på olika sätt belyser klostrets öden under dess sista år. Föreliggande volym bygger i sin helhet på en undersökning av Knut Knutsson. För utformningen i ”Skånsk senmedeltid och renässans” har Knutsson biträtts av Göte Paulsson, som också svarar för texteditionen.

Utgivarna vill rikta ett tack till Det Danske Rigsarkivs personal för stor hjälpsamhet. Till sist vill vi också tacka Fil. dr. Stig Isaksson vid Dialekt- och Ortnamnsarkivet i Lund för många värdefulla påpekanden.

Spånga och Lund våren 1983
Knut Knutsson Göte Paulsson

I. Dalby klostets intäktsbok
1530–1531

INLEDNING

1. Den historiska bakgrunden

I slutet av år 1529 eller strax i början av år 1530 avlät det danska riksrådet Anders Bentsen Bille en skrivelse till sin kung Frederik I. Detta aktstycke kan ses som ett exempel på de skrivelser, som adeln sände till kungen för att underrätta honom om vilka förtjänster man hade gjort riket och hur ofördelaktiga de nuvarande förläningarna var. Kravet på ett bättre län framstod som så mycket rimligare, när man kunde hänvisa till, hur den aktuella förläningen enbart åsamkade innehavaren dryga utgifter t.ex. för upprustningen av förfallna slott och underhåll av stora besättningar.¹

Bille hade gjort skäl för att göra sig påmind. Han hade länge och troget tjänat riket under olika kungar. Han hade fört befäl både till lands och sjöss ända sedan 1502, då han ledde artilleriet i Bohuslän i kriget mot svenskarna. Han hade även gjort en insats som förhandlare. Hans fädernegård var Søholm i Stevns härad, som han blev ensam ägare till efter att ha löst ut de andra arvingarna. Han hade dessutom åtskilliga strögods bl.a. i Skåne, där han innehade Markie gård, som han fått på livstid av sin svärmor. Ända sedan 1505 hade han också Stege slott och Møns två häradar i förläning.

Men han hade också stora skulder. Vid tidpunkten för ovannämnda skrivelse hade han ännu ej betalt den stora mansbot, som han hade ådragit sig genom att sticka ner Niels Hack till Häckeberga i Hälsingborg år 1508. Han hade gått i borgen för lån, som Kristian II tagit men ej betalt och hans län hade ett par gånger härjats svårt av lybeckarna.²

Som ett resultat av Billes skrivelse får man se två brev, som Frederik I utfärdade från Gottorp den 12 februari 1530, i vilka han meddelar, att han överlämnar Dalby kloster till Anders Bille.

Det ena brevet är ställt till ”wore kiere vndhersotte bøndher och tienere, som ligge och tiene till wortt och kronens closter Dalby closter vdj Skone”. De får veta, att Bille skall ha dem ”alle vdj were och forswar”. De skall vara honom lydiga och ge honom på kungens vägnar deras årliga landgille, gästeri och all annan rättighet, som de brukar göra till klostret och Bille skall hålla lag och rätt och ej tillåta, att någon förorättas emot lagen. (Bil. A).³

Det andra brevet är endast bevarat i en samtida avskrift i Billes samlingar. I detta sägs, att Bille får förläningen ”ffor nogen merckelig orssaghe skyll”. Kungen lovar i brevet prosterna och prästerna att Bille ”skall bessørge etther

met etthers fføde oc clede om ij wille bliffue ther wdij clostherret etther liiffs tiid". (Bil. B).⁴

Breven är rena diktat från kungens sida. Han åsyftar tydligen en sekularisering av klostret. Prästerna skall få bo kvar så länge de lever, men därefter skall klostret läggas ner och bli en kronodomän. Några skyldigheter från Billes sida gentemot kronan nämns inte. Ej heller stadgas någon tid för förläningen. Det måste betyda, att han skulle få klostret som ett fritt län, ett tjänstelän.

Att den danske kungen hade dominium och patronatsrätt till Dalby kloster hade redan Kristian I hävdad i ett brev till kardinalen av Mantua 1466, i vilket det talas om "Dalbyensis monasterii Prioratum cuius ad nos ius patronatus & omnimoda dispositio ex iure regio non ambigitur pertinere".⁵

Även kung Hans höll fast vid denna rätt. Han lovade i sin handfästning år 1483, att varje kyrka och kloster skall bli "vdi sitt frii wall . . . toch wndentagnde the geld, som wij oc kronen haffue iuspatronatus till".⁶

I Kristian II:s handfästning saknas dessa undantag. Där heter det: "Jtem skulle wii aldrig hindre ellir hindre lade noghir capitels ellir clostirs waal oc koor oc wii skulle aldrig traenge noghir prelater ellir formaend ind met vraette emodt capitels oc conuentiis wilie ellir sambycke".⁷ Av honom fick prosten och konventet i Dalby dessutom år 1514 ett protectorium in generali forma och därtill en stadfästelse av alla de privilegier och friheter, som tidigare danska regenter givit dem.⁸

Verkligheten blev för kyrkan och klostren under hans regering en helt annan. Frederik I:s handfästning av år 1523 inleds också med en anklagelse mot Kristian II för att han behandlat kyrkan tyranniskt och t.o.m. tillåtit kättare att predika mot den kristna tron och den romerska kyrkan. Frederik lovade, att inte tillåta några kättare, Luthers anhängare, att predika mot den heliga kyrkans tro, den helige fadern, påven, eller den romeska kyrkan. De som det gjorde skulle straffas till liv och gods. Men även här finner vi dock samma förbehåll beträffande kyrkornas och klostrens "electioenn oc kor" som kung Hans hade haft i sin: "dog att wij beholde juspatronatus tiill the leen, saom vore forfederne framfarne koningher i Danmarck tiill haffuer hafftt".⁹

De danska kungarnas patronatsrätt till Dalby kloster och kyrka kunde motiveras med, att kyrkan grundlagts av Sven Estridssen. Klostret hade utvecklats ur kyrkans domkapitel till ett brödrakonvent av Augustinerorden.

Det dröjde emellertid inte länge förrän Frederik visade, vartåt hans sympati lutade. Redan året efter hans trontillträde kände sig riksrådet och adeln vid en herredag i Köpenhamn föranlättna att lämna skrivelser med förklaringar, att de skulle motsätta sig det lutherska kätteriet.¹⁰ Detta hindrade dock inte kungen från att år 1526 utfärda ett skyddsbrev för den lutherska predikanten Hans Tausen och göra honom till sin kaplan. På en herredag i Odense samma år framställde riksrådet på nytt klagomål till

kungen över det tilltagande kätteriet, men denne avfärdade det med, att han aldrig befallt någon att predika annat än Guds ord och evangelium.¹¹

På samma herredag hade kungen gått till anfall mot herreklostren i en numera förlorad hemställan till riksrådet. Riksrådets och prelaternas svar är dock bevarat. Skärpan i kungens skrivelse framgår av ingressen till svaret: ”Som Kon: Ma:tt giffuer tiilkiende om the storre Herrecloster her i riigett, theres Landgille och indkomme för theres skammeliigen och wnytteliigenn ...” etc.

Abboten i Sorø och priorn i Antvorskov svarade för sig själva och alla deras kloster, att deras tunga och tjänst, som de gör Kon: Ma:tt och riket, vida överstiger deras ränta och inkomst, så att de måst sätta sig i stor skuld, vilket de kan bevisa. Men de går med på att en undersökning görs. De anser, att om dessa klostres ränta låg under kronans räkenskapsslott, så skulle Kon: Ma:tt inte ha den fördel och profit av dem, som han nu har. Detsamma säger Danmarks prelater om alla andra kloster, framhålls det. Man kräver, att kungen skall hålla ”samme closter wedt hefft, macth, priuilegier och friiheder, som the andhre christne kon: i Danmarck for hans nadhe gjordt haffuer”.

Längre fram i skrivelsen framhåller prelaterna, att de två gånger på fyra år, sedan kungen kom till riket, hjälpt honom, ena gången med tredjedelen, andra gången med fjärdedelen av biskopssätens ränta, vilket man aldrig gjort tidigare. Därtill hade domkyrkor, kapitel, sockenkyrkor och präster hjälpt honom så mycket som möjligt med guld, silver och pengar, så att den sammanlagda hjälpen av dessa kan förmodas överstiga hundratusen mark.¹²

Riksrådet stödde prelaterna i ett brev på samma herredag, i vilket det lovar, att de och deras barn och efterkommande till evig tid ville och skulle så mycket de kunde vara välvilliga till att hjälpa och styrka och vidmakthålla den heliga kyrkan, kyrkans prelater och kyrkans personer vid alla deras friheter, privilegier och rättigheter. De vände sig särskilt mot den okristliga lutherska läran, som nu ”bruges modt then Hellig Kiercke och then christeliig Skickelse”.¹³

Kungens skrivelse föranledde ingen åtgärd mot herreklostren.

Emellertid var det inte bara kungen som lockades av herreklostrens stora gods innehav och betydliga inkomster. Även adeln hade tidigare gjort en framstöt för att komma i åtnjutande av dem. På en herredag i Köpenhamn år 1525 hade den yngre adeln begärt, att rikets herrekloster skulle läggas som förläningar under adeln, mot att denna såg till att gudstjänstlivet hölls vid makt och klostrens medlemmar fick vad som behövdes till livets nödtorft. Överskjutande inkomster skulle sedan kunna användas till att sätta upp rytteri till kungens och rikets försvar.¹⁴ Detta förslag avvisades av såväl kung som riksråd.

Lutherdomen utbreddes sig emellertid alltmer, särskilt i städerna. Den trängde även in i klostren, där marken på många ställen var förberedd

genom reformkatholicismen. Många munkar lämnade klostren och gifte sig. Men när riksrådet på herredagen i Odense år 1527 begärde, att kungen skulle ta ställning mot lutherdomen, svarade han, ”at then hellige christeliige traæ er frij, och ingenn aff thennom gernaæ willde at nogenn skulle nøde eller trenge thenom fraa theriis traæ, Saa kunde the well besynde, at the som er thett Hellige euangelium tiillnegde, eller och luttherska laere som somme thett kallde, icke heller willæ trenges fran theriis traæ, och fomenæ thennom dogh paa bade siider at affue rett, och end nu therpaa ingen domere erre, Thij kand h.N. Høgmectighedt ingenn twinge paa nogenn siider tiill att troo, enthen thett enæ eller thett andett, och hør thett icke h.N. koningliige embette tiill; thii att hans Nade er Konge, och retther offuer liiff och godta i riigett, och icke offuer sielenn, . . . Thi maa hwer skicke segj her wdinden som han will antswore oc werre bekienth forr thenn alsommectige gud paa then ytterste dommedagh”. Vad beträffar de förlupna munkarna, säger kungen, att han inte kan tvinga någon att vara i kloster. Den som vill gifta sig eller lämna klostret får göra det och själv stå till svars inför Gud. Kungen kan här varken komma med påbud eller förbud.¹⁵

I recessen från samma herredag hade Frederik emellertid även deklarerat: ”skulle og alle Bisper, Praelater, Kirker og Klostre og menige geistlige Stand nyde, bruge og beholde deres Gods og Eiendom, som de have udi Haand og Haevd”.¹⁶

Den nya läran fick alltså fritt predikas, munkarna fick lämna klostren och gifta sig, men någon sekularisering av kyrkans och klostrens egendomar skulle inte ske.

Det är dock tydligt, att kungen vid första lämpliga tillfälle skulle göra nya försök att komma åt kyrkans egendomar. Det måste därför ha varit med stor tillfredsställelse, som han använde sig av den möjlighet, som ”ffor nogen merckelig orssaghe skyll” år 1530 yppade sig att sekularisera Dalby kloster.

I allmänhet har man också antagit, att klostret genom dessa kungliga brev blev sekulariserat. Brunius finner det vara uppseendeväckande, att Frederik I redan år 1530 kunde dra in ett av landets äldsta och ansenligaste kloster och ge bort inkomsten av dess gods till en adelsman; allra helst som det rörde sig om ett kloster, som endast låg en mil från det ännu livaktigt katolska ärkestiftet och dess kapitel i Lund.¹⁷

Kungens plan blev likväl aldrig helt genomförd.

Det är också tämligen osannolikt, att Bille skulle gått med på att vara ett verktyg för en sådan åtgärd. Visserligen hade han ett mycket starkt utvecklat sinne för den egna ekonomiska fördelen och visserligen visar hela hans växlingsrika liv, att han hade en högt uppdriven förmåga att vända kappan efter vinden, men han var än så länge en god katolik, även om han stod i vänskapsförbindelse med reformkatoliker som Povl Helgesen och Franz Vormodsen innan den sistnämnde övergått till lutherdomen. Hans son Bent studerade teologi i Paris, hans döttrar gick i klostreskolor och hans vänner

och kusiner, Ove, biskop i Aarhus och Torbern, dekan och sedan electus i Lund, var båda förgrundsgestalter i kampen mot lutherdomen vid denna tid.¹⁸

I det brev, som Bille i sin tur utfärdade till prästerna i Dalby den 13 mars 1530, framställs proceduren vid hans val till läntagare på ett helt annat sätt än i kungabreven och resultatet blir också ett annat. Tonen i brevet saknar inte en viss polemisk anstrykning. Kungen talar i ett av sina brev om "wortt och kronens closter", men Bille skriver "krwnens oc theris closther", dvs. prostens och prästernas kloster. Detta brev föreligger i en samtida avskrift (Bil. C)¹⁹ och det heter däri: "att effther K:m: konyng Ffrederiick wor kieriste nadige herris willie oc ssamtycke haffuer jag anammeth aff hedherlige mend her Henrick Jenssen oc menyge conwentis brødre her wdij Dalby vlosther ssamme krwnens och theris closther fforse^{nc} Dalby till en höffuitzman oc fforswar til ssame closther att waere". Detta har han fått prostens och prästernas brev på. Här är det alltså de sistnämnda som, visserligen med kungens vilja och samtycke, valt Bille till föreståndare. Bille lovar, att han årligen skall ge prästerna ett hundra mark till kläder och uppehälle. Vidare skall de få behålla sina socknar Dalby, Hällestad och Bonderup samt av dem uppbära tionde och helgonskyld och allt annat, som kan komma därifrån med undantag av fetalier och köttmat, som skall användas för klostrets bästa. Bille förpliktar sig att stödja och försvara prosten och prästerna, som uppehåller gudstjänsten, mot all skada och fördärv och hålla dem på ett kristligt sätt med öl och mat. Slutligen sägs det uttryckligen ifrån, att om någon av prästerna, som nu finns där, går bort från klostret eller avlider, så skall de som är kvar upphålla all den gudstjänst, "ssom her ffunderitt er", tills de kunde få någon annan i hans ställe, som skulle väljas med Billes råd och samtycke.

Därmed var i själva verket sekulariseringen avvärd. Klostret hade visserligen fått en världslig föreståndare, men detta var en nyhet endast då det gällde herreklostren. Metoden hade sedan kung Hans' tid tillämpats vid nunneklostren.²⁰

Förvaltningen vid Dalby kloster blev just en sådan, som den yngre adeln hade föreslagit redan år 1525 vid herredagen i Köpenhamn, men som då förkastats av såväl kung som riksråd.

Nu är det väl tämligen otroligt, att Bille på egen hand skulle ha vågat utfärda ett sådant brev. Vem som stod bakom honom framgår av dem, som jämte honom beseglat brevet. Främst stod ingen mindre än Danmarks rikens marsk, Tyge Krabbe, hövitsman på Hålsingborg, vilken räknats som den förnämste av den katolska regimens män, vidare Hans Kraffse till Bastnes, Jørgen Podebusk till Svenstrup och Claus Ulfeldt till Elmelunde, av vilka såväl Krabbe som Kraffse skrivit under på riksrådets brev till prelaterna i Odense år 1528. Den sistnämndes farbror hade för övrigt varit biskop i Odense. Jørgen Podebusk var Billes svärson. Han hade varit med om att

underteckna skrivelsen mot lutheranerna år 1524 och hans farbror Predbjørn var en av ledarna för riksrådets katolska parti.

Bröderna i klostret torde knappast haft något skäl att klaga på uppgörelsen. De får mat och öl, det mesta av inkomsterna från socknarna och dessutom hundra mark tillsammans. Det var aldrig många bröder i Dalby kloster. Lauritz Weibull har beräknat, att där på Askers tid var ett tiotal eller något mera,²¹ och då det nya klostret byggdes i slutet av 1300-talet, inrättades där tio celler, som ännu finns kvar. Brunius' antagande, att det funnits celler även i övervåningen har knappast fog för sig.²² Där låg nämligen den stora salen och kungens "mag". Om bröderna varit fulltaliga år 1530, dvs. tio stycken, blev det dock tio mark per person, vilket då motsvarande priset på en häst eller ett femtiotal dagsverken.

Prosten Henrik Jenssen fick givetvis ett ännu större underhåll. Detta bestämdes i ett brev, som också är bevarat i en samtida avskrift. Det är daterat Dalby den 13 mars 1530. (Bil. D).²³ Där heter det, att eftersom K:m. och prosten och konventsbröderna förlänat Bille med klostret, så skall prosten i sin livstid få räntan av tre gårdar i Malmö, som är 32 mark årligen och dessutom sex alnar engelskt eller lika mycket leidiskt tyg om året. Men så skall han också vara Bille lydlig och villig. Han skall dessutom få mat och öl till en dräng, som skall passa honom och klostret. Han skall tillse med prästerna "orlig oc ssillig her y clostherret at the oppeholle all then gudz tianeste ssom her ffwnderith oc skiicket er" och se till att de för ett ärligt kristligt regemente och levnad tidigt och sent, som klostermän bör göra. Detta brev är beseglat av samma personer som det förra med undantag av Tyge Krabbe.

Ett par dagar senare kom prostens överlåtelsebrev till Bille. Det är utfärdat i Dalby kloster den 17 mars 1530.²⁴ Det är skrivet på pergament, som nu är i mycket dåligt skick med en delvis utplånad skrift. Man kan där utläsa, att prosten överlåter till Bille vad som finns av säd och fetalier i klostret och alla inkomster samt att han i vittnens närvaro lovat betala Bille två hundra mark. Han tackar för gårdarna och tyget, som han har fått och lovar att vara lydlig och villig och se till, att prästerna sköter sina åligganden. Brevets medbeseglare är igen Holger Ulfstand, Hans Kraffse och Jørgen Podebusk. Två av sigillerna, det ena prostens, finns ännu kvar.

Prosten skulle alltså bo kvar i klostret och livet där skulle gå vidare som förut under hans ledning.

Kungen har tydligen godkänt ändringarna i hans ursprungliga planer, ty någon reaktion från hans sida har inte kunnat beläggas.

Samma dag, som prosten utfärdade sitt överlåtelsebrev, vidtog Bille en åtgärd, som helt följde kungens direktiv. År 1528 hade denne utfärdat brev till länsmännen, även till Bille, i vilket han ber dem tillse, att bönderna betalar sina avgifter till kyrka och präst samt att "vore och kronens kirker besørgis met sogne presther, som stedes ville boendis och besidden hoss vore

och kronens kirker oc predicke oc lere guds ordt oc giøre theris sogne folk theris tilbørlig tjenest, som thet seg bør”.²⁵

I ett brev från Dalby kloster den 17 mars 1530 förordnar Bille en av bröderna i klostret till sockenpräst i Grönby socken, som i sin helhet alltsedan 1313 tillhört klostret.

Brevet föreligger dels i en avskrift²⁶ dels i ett koncept (Bil. E, F).²⁷

I konceptet säger Bille sig ha blivit hövitsman för klostret efter kungens samtycke, råd och tillåtelse. I båda skrivelserna får mästern Pedher prästgården med allt vad därtill hör; i brevet tillägges, att han skall mottaga socknen nu till påsk med tionde och all annan rättighet, som socknen kan ränta. I konceptet heter det, att han får socknen på sådana villkor, att ”han skall skiiicke sig met syne sogne mend oc wdj kerken och wden ffor erlige cristelige oc well oc et got cristeligt regemente att hollae”. I brevet har denna passus ändrats. Där heter det, att ”han skall predicke oc laere almwgenn i ssame ssogen thet hellighe ewangelio Gudz ord ssom thet seg bør oc inthet andet oc ther til met holle ett gott erligt cristeligt regemente oc leffnit ssom en erlig prestman bør”. I konceptet heter det, att när han inte längre vill äga och njuta och bruka socknen skall den återgå till klostret. Denna bestämmelse har i brevet ersatts med, att genom denna förläning skall ”inghen aff closther ffriihedher waere fforbrodt eller fforkrencket”.

Man tar väl knappast miste, om man antar, att ändringarna i konceptet delvis härrör från mästern Pedher. Det är säkerligen han, som fått in bestämmelsen, att han skall predika det heliga evangelium, Guds ord och intet annat, ett rent lutherskt program, medan Bille lagt till en varning för att bullra och träta med sockenborna. Mästern Pedhers tillägg vittnar sålunda om, att lutherdomen fått insteg i klostret. Han blev också den förste lutherske prästen i församlingen. Dock inte till påsk det året. I sitt svarsbrev säger Pedher, att ”then mandh som sidher vtj presthegordhen i Gryndby skall jek stille tiil friidz saa ath hannom skaer inghen vskell oc ickae kastes aff syn gordh i modh hans mynde”. (Bil. G)²⁸

Prästgården var således vid den tiden tydligen besatt med en av klostrets landbor. I sjäva verket kom inte mästern Pedher att tillträda den förrän år 1535. En inskrift i Grönby kyrka har följande uppgifter om honom, som då lagt sig till med ett efternamn, ”M. Peder Boesen Tinckel föd i Slagelse dödde A:o 1565. A:o aetatis 79, pastoratus 30, praep. 27”. Han var alltså född 1486 och blev kyrkoherde här 1535 samt efter ytterligare tre år prost.

Nu finns det även en gammal uppgift om honom, att han varit lektor i Lund, en verksamhet, som Carlquist har svårt att passa in i hans biografi.²⁹ Tinckel måste emellertid ha lämnat klostret 1530 eller strax därefter och gift sig, ty hans son, som blev hans efterträdare i ämbetet, föddes 1533.³⁰ Åren mellan 1530 och 1535 kan han alltså ha varit lärare i Lund, innan han fick tillträda sin prästgård.

Bröderna i klostret var präster och de har utfört prästerliga förrättningar

på den skånska landsbygden bland sina landbor.

I Billes arkiv ligger ett brev från hans sekreterare utställt år 1532.³¹ Han nämner där, att Grönby, Fuglie och Hassle Bösarps ligger till Dalby. Att han nämner just dessa beror på, att de hade sitt kyrksilver kvar, som han ville att Bille skulle ta hand om. Säkerligen har gudstjänsten i ännu fler församlingar ombesörjts av konventsbröder. Herr Axel fick enligt Intäktsboken en skilling grot "aff capels hwsett" i Östra Hemmestorp och herr Lauritz fick fyra lass hö från en gård i Dalby. I Intäktsboken heter det: "Jtem Mons Møllere X skilling landgille lam gos høns iij les hø. The iij fick her Lauritz i Dalby". På varje sida i boken sammanräknas inkomsterna och på denna stämmer summan så när som på de fyra lassen hö. Det är mycket möjligt, att herr Lauritz också redan var lutheran, ty han blev den förste lutherske sockenprästen i Dalby.

När herr Hans tar emot betalning för korn i Östra Hoby och Kvarnby, vilket han sedan överlämnar till prostens kan han ha varit där som präst.

Prosten Henrik Jenssen hade själv en gång varit sockenpräst i Hällestad, nämligen år 1501, då han kallas "sognaepresth i Hellista och brodher i Dalby", men Carlquists antagande, att han skulle ha haft något att göra med den första lutherska gudstjänsten där, kan inte bestyrkas.³² Prosten var säkert till sin död en god katolik.

Det förefaller sålunda, som om det funnits lutheraner inom klostrets murar redan år 1530 och då kan den kristna sämjan där inte ha varit särskilt stor. Kanske är den märkliga orsak, kungen nämner i sitt brev, ett initiativ från de lutherskt sinnade bröderna i klostret. Det står också klart, att det funnits ett missnöje med prostens sätt att sköta förvaltningen. Missnöjet tog sig uttryck i en skrift, som herr Aage ingav till Bille, sedan denne övertagit klostret. Den är odaterad och nederst på bladet, som saknar ingress, har Bille antecknat: "Thette scrifft gaff her Aage aff Dalby megh i Bosiw". Den omfattar endast en foliosida. (Bil. H)³³

Herr Aage meddelar här Bille, vad som frånhänts klostret, innan denne övertog förvaltningen. Först nämns två kalkar och ett rökelsekar, som försvann, när mäster Didrik upptog en silverskatt i Landskrona. Att Didrik Slagheck hjälpt Kristian II med finanserna är känt. Den 19 november 1520 gav han Jørgen Myntmästare i Malmö kvitto på de mynt, som denne präglat för kungen av det guld, silver och "pauimenthe", som han fått.³⁴ Kanske var Dalby klostrets kalkar med bland detta silver.

Därnäst omtalas ett stort förgyllt silverstop. På vad sätt detta kommit bort nämns ej.

Herr Aage talar sedan om den stora skatt, som prostens lade på bönderna för att lösa in de gods i Kävlinge, som blivit pantsatta. De var olösta ännu 1530/31.

Prosten hade vidare enligt herr Aage underlåtit att hålla klostrets byggnader i stand. Aldrig hade han låtit mura på kungens "mag" eller den stora

salen eller annorstädes.

Indrivningen av landgillet hade prosten också försummat. Johannesson har påvisat de stora restantier av landgillet, som Bille indrev under sitt första år som förvaltare.³⁵

En ”gwldkalck oc sølffnap” hade herr Axel fått i pant för 400 mark. Det är väl samma kärl, som omnämnes i inventarieförteckningen: ”ij sølff kalke wfforgylte met pattene ssom hör her Axzell till”.³⁶ Förmodligen är herr Axel den redan tidigare nämnde brodern i klostret och han har här ansetts vara ägare till klenoderna, som fortfarande var kvar i klostret.

En stor förgylld kalk hade prosten sålt till Bonderups kyrka.

Alla dessa anklagelser utom slappheten vid indrivningen av landgillet kunde väl prosten avfärda med att hänvisa till de stora skatter och pålagor, som klostret måst komma ut med.

Svårare hade han måhända att förklara herr Aages beskyllningar för att han innan Bille övertog klostret fört bort åtskilliga inventarier därifrån: sju kor från ladugården, två par oxar, två vagnshästar, ett pund mjöl till Matz Staer, minst 24 tunnor mjöl till Malmö, en tunna smör till Malmö och en halv tunna smör till Oluff Jeghers och till Oluff Gummessen 2 trömit humle, en tunna sill och en tunna torsk. De tre nämnda personerna var bönder i Dalby under klostret.

Till Ugglarp hade han vidare sänt fyra eller fem tunnor ål förutom dukar, lakan, sängkläder, sängdynor och sill, som herr Aage inte kan göra närmare reda för. Här kanske vi kan finna förklaringen till att inventarieförteckningen över textilier verkar mycket torftig.

Möjligen har prosten vidtagit dessa åtgärder under intryck av kungabreven och av fruktan för att klostret skulle helt förstatligas. Kanske var det hans privata egendom, som han ville rädda på detta sätt. Billes reaktion på detta brev känner vi ej.

Året 1530 blev mycket bekymmersamt för Frederik I. Kristian II hade försonat sig med kejsaren och ett anfall på Danmark kunde väntas. Frederik måste rusta till försvar och därtill behövdes pengar. Han ”lånade” bl.a. av klostren. Dalby bidrog med 500 mark, Bille själv med 1.000.³⁷ Det var kanske det pris som måste betalas för att den av Bille i hans genbrev genomförda anordningen skulle godkännas av kungen.

Innan Billes första verksamhetsår var till ända kom emellertid ett nytt brev från Frederik angående klostret i Dalby. Det är utfärdat i Flensburg den 2 mars 1531.³⁸ Kungen säger däri, att Bille framvisat ett öppet, beseglat pergamentsbrev, som prosten och prästerna i ”vort og kronens kloster” givit honom, att de efter kungens skrivelse och begäran har antagit honom till föreståndare för klostret. Detta brev stadfäster nu kungen mot att Bille årligen skall hålla lika många borglägerhästar i klostret som på kung Hans tid och göra kronan sådana tjänster som godset förmår.

Det är ett ganska märkligt brev. Kungen hade ju för endast ett år sedan

förlänat Bille med klostret. Nu får han förläningen på nytt och under andra former. Denna gång är det Bille, som visat honom ett brev från prosten och prästerna, vilka antagit honom till föreståndare efter en skrivelse och begäran från kungen. Detta innebär en kapitulation från kungens sida gentemot katolikerna. Nu blir länet inte heller ett fritt län. Bille skall fullgöra de skyldigheter mot riket, som klostret fordom haft. Detta är den enda skillnaden mot den ordning, som redan ägt bestånd under ett år.

Samma dag utfärdade kungen ytterligare två brev om Dalby kloster. I det ena ber han Aage Sparre, electus till Lund, Torbern Bille, dekan, Claus Urne, prost vid Lunds domkyrka, herr Henrik Sparre och herr Holger Ulfstand, att de så snart Anders Bille säger till skall resa till Dalby och förhandla med honom och konventsbröderna, om vad han årligen skall giva dem till deras kläder och föda. Man frågar sig, om bröderna varit missnöjda med det av Bille ett år tidigare utlovade underhållet. Herrarna skulle sedan även undersöka, vad som blir över av den ränta, som ligger till klostret och som Bille skall "holle konngelige tynnge aff". (Bil. I)³⁹

Prästerna bör ha haft goda förhoppningar om att bli väl tillgodosedda genom de herrar, som kungen sänt dit; tre höga prelater, dessutom Henrik Sparre, som var kusin till electus och en av dem, som beseglade förbundet mot lutheranerna i Köpenhamn år 1524, samt Holger Ulfstand till Skabersjö och Hækkeberga, kusin till Bille, även han starkt katolskt sinnad.

I det andra brevet tillsätter kungen en annan kommitté, som består av samma personer med undantag av electus. Den skall förrätta syn på klostret "vdi huess maade och schickelse for^{ne} her Anders Bilde samme Dalby closter annamett haffuer". (Bil. J)⁴⁰ Herrarna skulle avlägga rapporter till kungen.

Vad resultatet av dessa förhandlingar och denna besiktning blev, vet vi inte. Det finns all anledning att förmoda, att katolikerna ordnade det på ett för prosten och prästerna förmånligt sätt.

När Frederik I dog år 1533 stod Bille högt i makt och anseende. På en herredag, som hölls i Köpenhamn år 1533, gjorde prelaterna en ny framstöt och begärde, att de herrekloster, som mot alla recesser och brev hade kommit under världslig förläning, skulle återlämnas mot att läntagaren försörjdes med kronans slott och län. Detta ville riksrådet inte bifalla.⁴¹ Bille fick av riksrådet sin förläning av Dalby kloster förnyad, nu på livstid "efter det Brevs Lydelse, som han derpaa tillforn forhvervet haver".⁴²

Så kom grevefejdens olyckliga tid. År 1534 blev Bille innesluten på sin fädernegård Søholm av greve Christoffers av Oldenburg folk. Efter några dagars belägring ingicks det en förlikning mellan greven och Bille, för övrigt förmedlad av den förre ärkebiskopen i Uppsala, Gustaf Trolle. Bille övergick till greven, fick behålla sina gamla förläningar och fick dessutom Vordingborg.⁴³

Greven behövde emellertid pengar till krigföringen. På ett herremöte i

Köpenhamn år 1534 fick han tillåtelse att lägga beslag på silver och klenoder i kyrkor och kloster. Bille fick den 14 oktober 1534 befallning, att omedelbart skicka Dalby klostrets silver och klenoder till Köpenhamn. Intet fick bli kvar med undantag av fem kalkar, som lämnades kvar för gudstjänstbruket.⁴⁴

År 1535 kom det till en brytning mellan greven och Bille, som fängslades. Han var grevens fånge, när Kristian III hade intagit Köpenhamn. Efter dennes seger betraktades alla, som slutit sig till greven som upprorsmän. Deras län och egendomar var förbrutna till kronan. Billes förläning av Dalby kloster upphävdes. Bönder och allmoge, som ”thiene till Dalby closter vdj Skonae” fick det året brev om att ”the holde theres landgille tilstede hoes thennwm, jntill the fange videre scriffuelse fran myn herres naade ther om”.⁴⁵

Den 25 juli 1535 fick prosten ett följebrev till Dalby klostrets tjänare. Han utsågs här på nytt till klostrets förvaltare. Samma år levererade han till kronan 10 läster öl och höll 8 hästar i borgläger, dvs. samma antal som tidigare.⁴⁶

Kronans finanser var efter grevefejdens oroligheter i ett bedrövligt tillstånd och Kristian III måste utskryva stora skatter. År 1536 måste Dalby kloster betala 4.000 mark i en silverskatt.⁴⁷ Samma år skulle abboten där bränna 200 läster kalk och föra dem till Malmö och komma dit med två vagnar, med spadar och goda hästar och raska karlar. Fortfarande skulle klostret hålla 8 hästar i borgläger och dessutom leverera folk och fetalier till sjöss.

År 1536 fick även Anders Bille hämta sitt gods på klostret.⁴⁸ Det året kom reformationsrecessen. I den bestämdes om herreklostren, att de skulle bli vid makt till dess kungen och riksrådet annorlunda beslöt. Dess invånare fick bo kvar om de ville, men när någon gav sig iväg eller avled, valdes inte någon ny i hans ställe. Dessa kloster fick behålla sina gods, men inte sälja eller pantsätta dem utan kungens samtycke.

Nu var det givetvis omöjligt för klostret att komma ut med de stora skatter och andra prestationer, som kronan krävde, av de ordinarie inkomsterna. Vi kan också se, att prosten, givetvis med kungens samtycke, har pantsatt åtskilliga gårdar sedan Bille lämnade förvalterskapet. Denne fick själv år 1541 brev på tre gårdar i Kävlinge, som tillhörde Dalby kloster, vilket framgår av det pantebrev han fått av prosten där. Samma år fick en borgare i Malmö konfirmation på ett brev på en gård i Hindby, som prosten utfärdat och Greger Ulfstand fick år 1542 fyra års brev på fem gårdar, alla tillhöriga klostret, ”at have uaflost efter Pantebrevet af Provsten i Dalby”.⁴⁹ Man kan väl våga anta, att prosten ännu 1540 var klostrets föreståndare.

År 1541 gjorde emellertid kungen ett mageskifte med Jørgen Kock i Malmö, som därvid bl.a. erhöll de tre gårdar därstädes, som prosten genom Bille erhållit räntan av.⁵⁰ Då var säkerligen prosten död och klostret tomt, ty

den 20 mars 1541 fick Peder Porse "Brev ad gratiam paa Dalby klostres Ladegaard med tilliggende Avl og saedvanlig Aegt og Arbejde af Klostrets Gaardssaeder, Bønder og Tjenere". Han skall årligen leverera 50 lass hö och 6 pund korn till Malmöhus, "og de Bønder, som pleje att yde 'thal' Hø af Klostrets Enge" skulle nu efter gammal sedvana varje år hösta och leverera samma hö på Malmöhus. Men Porse fick inte befatta sig med något landgille, småredsel eller äckor av bönder och tjänare av Dalby län, utan vad K. Maj:ts ämbetsman på Malmöhus befäller honom.⁵¹

Dalby kloster hade blivit en kungsgård.

2. Handskriften

Från Anders Billes första verksamhetsår som förvaltare av Dalby kloster har dess Intäktsbok för tiden 12/3 1530–12/3 1531 blivit bevarad.⁵² Det är närmast fråga om ett litet häfte i det långsmala formatet, ca 30 cm högt och 11 cm brett. På pärmens framsida har antecknats: *Tette er regenskabs bogen pae Dalby gotz*. Texten löper från övre högra hörnet nedåt längs kanten. Vinkelrätt mot denna rad har man på pärmens nedre hälft noterat: *Indtagthens/bogh*. På frampärmens insida samt på bakpärmens båda sidor finns en del oläsliga anteckningar och klotter.

Häftet är skrivet på papper, som på bl. 15, 17–19, 37–41 och 52–55 bär vattenmärke i form av ett F i krönt sköld. Det återfinns hos Briquet (nr 8157); tillverkat i Utrecht 1524.⁵³ Vidare omfattar häftet tre lägg: det första 1^r–20^v, det andra 21^r–41^v och det tredje 42^r–59^v. Paginering förekommer inte. Dessutom finns det ett löst blad med ett annat, otydligt och fragmentariskt vattenmärke.

Häftets omslag består av ett ark ur en pergamentskodex, som enligt dr. Toni Schmid innehållit ett *Lectionarium missae*, även kallat *Epistolarum* eller *Evangeliarium*. Fragmentets texter är avsedda för påsktiden: tisdagen efter påsk, onsdagen efter påsk och första söndagen efter påsk. Det kan enligt Schmid dateras åtminstone till 1000-talet. Möjligtvis är det ännu äldre.

Intäktsboken innehåller förteckningar över allt som under året inkommit till klostret i form av landgille och andra avgifter i penningar eller in natura, som böter, gåvor, genom försäljning eller inköp eller som lån.

Den löpande texten har skrivits av en och samma hand. Av dispositionen att döma har rubrikerna skrivits först och sedan har man efter hand fyllt i uppgifterna. Vem skrivaren var är obekant. Men han har endast varit sekreterare åt prosten Henrik Jenssen. När man därför möter ett ”jeg” i texten, är det denne som avses. Detta blir helt klart, när det på bl. 52^v heter: ”iij m:c aff anders pederssen i veure for hans tyff Jeg loed rette”. Klostret hade egen jurisdiktion, birkerett samt hals- och handrätt.

Endast i en notis, som möter två gånger, har sekreteraren skrivit ”prosten” i stället för väntat ”jeg”. Det gäller inköp av malt från Borrestad och den kan kanske vara frågan om en annan prost.

När det i texten talas om ”myn herre” åsyftas Anders Bille och med ”myn fruee” (bl. 41^v) och ”fruee Anne” (ibid.) kan man i första fallet mena Billes

maka Pernilla Krognos, i det andra antingen Anne Gyllenstierne, Billes svärmor, eller Anne Krognos, gift med Claus Podebusk, son till Predbjørn, som var gift med Billes svärmor i hennes andra äktenskap. Eftersom Krapperup, som ägdes av Claus Podebusk, nämnes i sammanhanget, är det sista alternativet väl det troligaste.

Skrivaren har på varje sida summerat ned de där införda posterna. Denna summering har sedan kontrollerats av prosten, som nederst på sidan infört erforderliga rättelser. Prosten har sålunda haft ansvaret för räkenskaperna.

Intäktsboken och andra hithörande dokument ger oss en möjlighet att dra upp konturerna till klostergodsets förvaltning.

Klostergodset var indelat i två områden: birket och länet. Detta framgår av herr Aages ovan citerade skrift, liksom också av Intäktsbokens bl. 39^v och 40^v, där det skiljes på "helsestude aff lenit" och "aff birkit".

Birket omfattade de närmast klostret belägna byarna och gårdarna, som utgjorde ett sammanhängande komplex. Alltså Dalby med Sjöstorp, Bonderup med Lunnarp, Önnelöv, Norra och Södra Ugglarp, Alberta, Esarp, Trulstorp, Vallby och gårdarna i Bjällerup. Över detta område hade klostret själv uppsikten.

Länet var uppdelat på nitton länsmän med var sitt distrikt, vars storlek inte närmare kan bestämmas. Det finns en förteckning över dem bevarad i en avskrift.⁵⁴ Av denna framgår, att det fanns en länsman i var och en av följande byar: Borrestad, Rörum (Albo hd), Gislöv (Järrestads hd), Glemminge, Sövestad, Fuglie, Kävlinge, Tofta (Rönnebergs hd), Troedstorp (V. Göinge hd), Vismarlöv, Hassle Bösarp, Grönby, Hököpinge, Hindby, Fränninge, Vällerröd, Lackalänga, Hemmestorp och Östarp. Namnen på samtliga länsmän utom ett, nämligen det från Hindby, återfinns i landgillesförteckningen. De är landbor och betalar sina avgifter som alla andra. Deras arbete som länsmän har kanske räknats in i deras arbetsplikt mot klostret. De var dess representanter inom sina distrikt och var givetvis behjälpliga vid indrivandet av landbornas avgifter och hade i största allmänhet uppsikt över klostrets egendom. Bille lät dem köpa upp säd åt sig av bönderna (bl. 34^r–35^r).

För uppbörden och mottagandet av intäkterna svarade två av Billes förvaltare. Den ene, Jens Lauritssen, var tydligen placerad på klostret, medan den andra, Olof Svenske, har rest omkring och drivit in avgifterna i landskapet. Den Truels, som ett par gånger överlämnat pengar till Jens Lauritssen, var Billes sekreterare Truels Tuessen. Vid ett tillfälle mottog en konventsbroder, herr Hans, landgillet från landbor i Östra Hoby och Kvarnby, vilket han sedan genom prosten överlämnade till Olof Svenske.

Det är möjligt, att denne Jens Lauritssen var samme man, som vi möter i Eske Billes tjänst från år 1532 och som på 1540-talet kom till Malmö, där han blev byskrivare, byfogde och rådman.⁵⁵ Emellertid uppträder han ännu år 1538 som Anders Billes representant vid ett ting i Stevns härad. Han kallas

där ”welfornøftig suend Jens Lauritssen aff wobenn”.⁵⁶

Olof Svenske stannade länge i Billes tjänst. Han var fogde på Søholm 1535 och 1546 skriver han ett brev till Bille, där han ursäktar sig för att han kommit på efterkälken med inbetalningen av de avgifter, som han uppburit av dennes bönder i Skåne. Han kallar sig i brevet ”Oluf Pederssen, som kaldis swenske”.⁵⁷

I det första avsnittet av boken, bl. 2^r–27^v, har införts intäkter, som influtit som avgifter från klostrets fastigheter. Dessa avgifter har olika benämningar: landgille, teye, vilket bestod av en gås, ett lamm och alltid två höns; även om antalet ofta inte anges i texten, så framgår det av summeringarna, tionde, biskopstionde, gästning, herre- och fogdegästning samt skatter. Vidare upp-
tas här avgifter för fårbeite, ”haffre for forfolle”, och ”skoffhaffre”, som man erlade för att i viss utsträckning få utnyttja klostrets skog, mest väl för att hugga virke till stängsel.

De olika fastigheterna uppförs under härader i byar och enstaka gårdar. Därvid är att märka, att häradsgränserna inte alltid sammanfaller med de nuvarande. Till Torna härad har sålunda förts Alberta, Trulstorp och Vallby, vilka nu hör till Bara; till Bara härad Björkesåkra och Rävstad, nu i Vemmenhögs härad; till Järrestad härad Östra Hoby och Kvarnby, nu i Ingelstads härad; till Ingelstads härad Lilla Ramsåsa, nu i Färs härad. Med Björkeröd i Frosta härad torde åsyftas en by med detta namn i Stehag i Onsjö härad.

Det är sålunda inte klostrets jordebok vi finner här, vilket ibland uppgivits i litteraturen. Här finns inga uppgifter om fastigheternas areal eller avkastning. Ägonamnen saknas också. Till grund för förteckningen måste emellertid ha legat klostrets nu försvunna jordebok. Efter denna har rubrikerna införts här innan texten skrevs. Ett par av dem har blivit fel avskrivna. Så Biery herrith i stället för Bara (bl. 11^r) och Gelperød i stället för Dälperød (bl. 21^v). Under Vismarlöv (bl. 11^r) har det i förväg beräknade utrymmet inte räckt till, utan man har varit tvungen att skriva på det tomma utrymmet på föregående sida. På andra håll har däremot utrymmet tillåtit en mycket spatiös skrivning.

En översikt över de fastigheter, som upptagits i denna förteckning och de intäkter, som influtit från dem har sammanställts i bil. K. Här ser man, hur varje trakt betalar med sina speciella produkter. De byar i Torna härad, som ligger närmast klostret, främst Dalby, ger nästan allt det inkomna höet, vilket givetvis också kan bero på, att man på det sättet fick kortare transporter av denna skrymmande vara. Från de skogiga delarna av samma härad och från Färs härad kommer kolet. Det allra mesta smöret kommer från Göinge och Frosta härader, där boskapsskötseln dominerade.

Efter denna avdelning i boken ges en sammanfattning av antalet kloster tillhöriga fastigheter. Den stämmer inte helt med summan av dem, som uppräknas i förteckningen. Skillnaden framgår av nedanstående tabell:

	Summa fastigheter i förteckningen	i sammanfattningen
Bebyggda gårdar	431	440
Öde gårdar	–	11
Fästor	8	–
Öde fästor	3	2
Öde torp	1	1
Möllor	5	–
Öde möllor	–	2
Öde jordar	5	–
	<hr/> 453	<hr/> 456

Skillnaden beror delvis på, att beteckningen ”gård” och ”fästa” kunde växla på de olika fastigheterna. En fästa var egentligen en mindre gård, men i förteckningen finner vi exempel på fästor, som betalat större landgille än mången gård. Vidare har möllorna ibland upptagits som gårdar, då det hört jordbruk till dem. Därtill kommer, att förteckningen inte tar med sådana, som för året ingenting betalt utan kommit på restlängd. I den förteckning över indrivna restantier, som sedan följer, finner vi landbor, som inte tidigare antecknats. Så finns det exempelvis en landbo i Fuglie och en i Hassle Bösarp. I Sjöstorp upptas landgille för 11 gårdar, men den skatteko, som gemensamt betalas där, är för ”for^{ne} xij mend”, en uppgift som alltså överflyttats från förlagen och som fått stå kvar här, trots att en av gårdarna ej erlagt något landgille det året.

De efter landgillesförteckningen införda räkenskaperna gör till en början ett tämligen förvirrat intryck. Samma sorters intäkter bokförs om varandra på skilda ställen. Men det visar sig att man här använt ett system, som inte är baserat på intäkternas beteckningar utan på produkternas art.

Närmast följer vad som inkommit till klostret av spannmål, smör och teye, vare sig det kommer från klostrets eget lantbruk eller som tionde, tullmjöl, indrivna restantier, genom inköp eller lån, som betalning i säd för ”hosbonne holdt” och böter och för utnyttjandet av hästhagen (bl. 28^r–35^r).

Därnäst följer en förteckning över det fläsk och de kor, oxar och stutar, som anlänt (bl. 36^r–41^r). Kor har betalats som böter och som gårdslege. Men de flesta var så kallade ”helpe kiør” och ”stude”, skänkta till klostret för själens frälsning, vilket visar, att även om lutherdomen gjort stora framsteg i städerna, höll folket på landsbygden dock ännu fast vid den gamla tron. Det gör ett helt patetiskt intryck, när vi läser, att åtta fattiga män i Nöbbelöv skänkt en ko eller sex fattiga män i Lacklänga en oxe.

Nästa avsnitt innehåller en förteckning över den fisk, som inkommit till

klostret och som man ju hade ett stort behov av, då måndag, onsdag, fredag och lördag var fiskdagar i mathållningen. Det är mest torkad torsk och salt sill, men även färsk torsk och sill, vittling, kolja, ål, laxöring, kabeljo, rocka, tumlare och klippfisk anlände från olika håll (41^v–43^v).

På bl. 44^r–45^v har man infört, vad man köpt av salt och humle, mest från tyska köpmän i Malmö. Här förtecknas också inköp av järn: osmundjärn, järn i skivor och i fat.

Redan omedelbart efter landgillesförteckningen hade man tänkt göra en summering av vad Jens Lauritssen uppburit av landgillet. Men det stannade vid en rubrik.

På bl. 46^r–48^r har man gjort nya försök till summeringar av allt, som denne mottagit. De anförda siffrorna stämmer emellertid inte alltid med vad som tidigare införts på andra håll. Felräkningar förekommer ofta och ungefär hälften är överkorsat. Summeringen av vad Olof Svenske mottagit, som följer därefter, har aldrig blivit slutförd. Försöket att på detta sätt få en kontroll över vad som influtit har tydligen givits upp.

Det sista partiet av förteckningen över klostrets intäkter upptar vad som inkommit i reda pengar (bl. 49^r–56^r). Det är avgifter för gårdlega och gårdsfästning, för hjälpkor, böter, förlovsavgifter, hosbonne holdt, pengar, med vilka landbor köpt sig fria från dagsverken vid höstarbetet, som de var skyldiga att göra vid klostret, eller för att de sluppit vara med vid kalbränningen, restantier, betalning för virke och gräsgång samt inkomster av försäljningar. Dessa gällde dock endast produkter, som klostret själv framställt. De stora affärerna med allt som inkommit tog givetvis Anders Bille själv hand om. De kommer inte med här. Här bokförs inkomsterna av såld kalk, som klostrets landbor själv brännt, kohudar från slakten, mjöl från dess kvarn, öl som man bryggt, äpplen och päron från dess trädgård och för en tik, som Sjöstorpsborna köpte.

Intäktsboken avslutas med de intäkter, som inkommit från en del av Billes skånska strögods (bl. 56^v–57^v).

Det ovannämnda lösa bladet i boken upptar en förteckning av vad som fanns på Dalby och Häckeberga S:t Lars dag förutom det nya landgillet 1530. Den har inget direkt samband med Intäktsbokens räkenskaper.

När boken har tillkommit vet vi inte. På ett ställe (bl. 55^r) finns en post införd efter den 12 mars 1531. På vad sätt uppgifterna samlats in vet vi inte heller. Prosten har en gång hänvisat till ”vge koste bogenn”, när det gällde mjöl, som han sålt (bl. 55^r). Denna var väl alltså en av källorna till Intäktsboken, men mer vet vi inte.

Johannesson har antagit, att boken skrevs för att läggas fram för den av Frederik tillsatta kommittén, som skulle granska Billes förvaltning.⁵⁸ Det är ju möjligt, men med tanke på de många felräknade och överstrukna summeringarna och den för Olof Svenskes del ej avslutade redovisningen, förefaller detta föga troligt. Snarare har den då tillställts Bille för att tjäna som

underlag för hans redogörelse inför kommittén. Emellertid kan inte heller han ha varit särskilt tillfredsställd med resultatet av prostens bokföring. Det är mycket svårt, att av dessa räkenskaper få fram en exakt bild av klostrets intäkter.

Genom Intäktsboken får vi likväl några glimtar av det liv, som en gång levdes i klostret.

Med sina landbor bedrev det ett eget lantbruk, tydligen på den mark, som en gång var ornum i byn. Man brände kalk, malde säd på egen kvarn, bryggde öl i stora kvantiteter, beredde läder av hudar och hade en frukträdgård med päron- och äppleträd. Man uppfödde hundar liksom på Kristian I:s tid⁵⁹ och av god ras, eftersom man fick fyra mark för en tik.

I övrigt vittnar räkenskaperna om det enkla liv som levdes i klostret. Vin har man tydligen inte införskaffat, ej heller socker. Den enda krydda, som nämns är salt. Kanske kan vi våga anta, att man festade på laxöring för att fira Billes övertagande av klostret, ty i de dagarna sände Knud Bille dit en tunna ”ørrit” och på julafton torde man ha trakterats med oxstek, eftersom man den dagen på Billes befallning slaktade en ”foer ox”.

Genom de erlagda böterna får vi också en liten inblick i förhållandena på livets skuggsida. Klostret hade som nämnts birkerätt, det vill säga domsrätt över sina landbor i birket. Även sedan Bille övertagit förvaltningen var det prosten, som skipade rättvisa. Han låter avrätta tjuvar och sätter folk i tornet, vilket ytterligare understryker, att Billes förvaltning endast gällde ekonomin.

De grövsta bokförda brotten är stölder. Två tjuvar blev avrättade under året. Prosten fick betalt för exekutionen. För den ene fick han nio mark av bönder i Veberöd, Önnelöv och Södra Ugglarp, för den andre sex mark av en kvinna i Hemmestorp. Även småstölder fick man betala dyrt. En man fick betala en ko, för att han ”mistogh” en kniv och lika dryga böter blev det för honom, som ”mistogh” en sten hampa. Den man, som hade bränt in sitt märke på en unghäst tillhörig Bille, fick erlægga två par oxar. Semmen Smed och Anders Olssen i Sjöstorp fick betala en ko var, eftersom deras dräng hade klått upp klostrets ängsvakt. Prosten såg också till, att bönderna var så lydiga, som kungen befallt i sina brev. Lunnarps män fick böta fyra tunnor havre för ”vlødelse”.

Slutligen ger oss räkenskaperna några upplysningar om prisläget under året. En häst kostade 10 mark, en ko 5–7 mark, ett lamm 9–10 skilling, en tik 4 mark. Havren stod i 10–14 skilling per tunna, korn 7 1/2 mark per pund, hudar 11 mark per deger om tio stycken, humle 20 skilling per lispund, kalk 3 1/2 mark per läst, dock 2 mark för en halv läst och 3 mark om man köpte större partier. Öl kostade 21 mark per läst, 6 tunnor päron och äpple betalades med 5 mark och en skilling, en tunna stekflott fick man för 12 mark och ett dagsverke beräknades till 3 skilling.

3. Noter

I noterna används följande förkortningar:

AGA Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv

DHT Dansk historisk tidskrift

DM Danske Magazin

DRA Rigsarkivet, Köpenhamn

NDM Nye danske Magazin

¹ C. F. Allen, De tre nordiske Rigers Historie 4:1 (Khvn 1870), s. 179, 305. Skrivelsen, som var odaterad, förvarades på Allens tid i DRA (Adelig Brevsamling. Fasc. V). Denna samling är numera upplöst och skrivelsen har inte kunnat återfinnas.

² Utförliga biografiska uppgifter om Bille återfinns i W. Mollerup & Fr. Meidell, Bille-aettens Historie 1 (Khvn 1888).

³ Privatarkiver. Bille, Anders Bentsen. Papirer. D. Kongl. aabne Breve, DRA.

⁴ J. Afskrifter, DRA. En avskrift av detta brev och av andra dokument rörande Dalby kloster finns i Lunds Universitetsbibliotek: Samling af urkunder m.m. rörande Dalby kloster, af Sven Bring-Lagerbring. Gl. sign. 4 c) 4° 110b. Dessa har delvis publicerats av S.-B. Vide, Om Dalby klostrets egendomar år 1530 (Skånes hembygdsförbunds årsbok 1963), s. 49ff. Avskrifterna är emellertid mindre noggrant utförda. Det är inte endast i fråga om stavningen, som man här finner talrika avvikelser från originalen. Även rena felläsningar förekommer. I ovan anförda brev finner vi *Ruttere* isf. *riitter*, *uar* som isf. *nar han*. I ett annat av de publicerade dokumenten talas om *danske kende pendinge* (s. 50) isf. *reede pendinghe* (jfr. bil. C). I inledningen till klostrets Intäktsbok har man läst *eye* isf. *teye* och i landgillesförteckningen är några ortnamn fellästa: under Torna hd. *Hedinge*, som identifierats med *Kyrkheddinge* i Bara hd., isf. *Gedinge*, *Valbyg(o)rden* isf. *Valby ibidem* (s. 50), *Homebiery*, som identifierats med *Hunneberga* i Harlösa, isf. *Hanebiery*, *Dønebergh* isf. *Dølleberg* och *Maltserødth* isf. *Mattherødth*.

I den publicerade inventarieförteckningen står *blogarns* isf. *blagarn*, *trøngher* (?) isf. *twngher* (s. 54), *smedinrede* isf. *smedie rede* och *malere* isf. *mwlwe*, som det för övrigt också står i den Lagerbringska avskriften.

Däremot är *bladigtens dyner* (s. 54), som utgivaren i ordförklaringen försett med ett frågetecken, riktigt återgivet; se härom O. Kalkar, Ordbog til det aeldre danske Sprog (Khvn 1881–1918): *blådigtens* = dynevår med blå striber. Ett parti av inventarieförteckningen är även tryckt av P. Wieselgren, De claustris Svio-Gothicis . . . (Lund 1832), s. 50.

⁵ *Scriptores rerum danicarum* 8, s. 434.

⁶ AGA 2 (Khvn 1856–60), s. 48.

⁷ *Ibid.*, s. 58.

⁸ Suhm, Nye Samlinger til den danske Historie 2 (Khvn 1793), s. 132.

⁹ AGA 2 (Khvn 1856–60), s. 67, 71f.

¹⁰ C. Paludan-Müller, De første Konger af den Oldenburgske Slaegt (Khvn 1874), s. 517.

¹¹ C. Paludan-Müller, Herredagene i Odense 1526 og 1527 (Khvn 1857), s. 287.

- ¹² Forhandlingar paa Herredagene og i Rigets raad 1523–1530, tryckta i NDM 5 (Khvn 1827), s. 109, 111f.
- ¹³ Ibid., s. 211f.
- ¹⁴ Ibid., s. 214. Paludan-Müller, Herredagene . . . , s. 266.
- ¹⁵ Ibid., s. 292. Paludan-Müller, Herredagene . . . , s. 303.
- ¹⁶ Paludan-Müller, Herredagene . . . , s. 325.
- ¹⁷ C. G. Brunius, Kort Efterretning om Dalby kirke og kloster i Skaane, DHT 1 (Khvn 1840), s. 162.
- ¹⁸ Mollerup & Meidell, anf. arbete, s. 531.
- ¹⁹ Ibid. J. Afskrifter, DRA.
- ²⁰ W. Christensen, Dansk Statsforvaltning i det 15 Århundrede (Khvn 1903), s. 277, 280.
- ²¹ L. Weibull, Nordisk historia 2 (Sthlm. 1948), s. 468.
- ²² C. G. Brunius, anf. arbete, s. 159.
- ²³ J. Afskrifter, DRA. Vilka gårdar i Malmö det var som prosten fick disponera framgår av ett mageskifte år 1541, tryckt i Danske Kancelliregistranter 1535–1550 (udg. ved K. Erslev & W. Mollerup, Khvn 1881–82), s. 193. Jörgen Kock fick därvid bl.a. ”2 vore og Kronens Stenboder, som tilforn have ligget til Dalby Kloster, den ene i det gamle Badstuestraede, vesten Straedet, som Anne, Benth Schyens, har i Leje, den anden i Langers Straede, vesten Straedet, som Orsla, Mats Schrifwers, har i Leje; en Dalby Klosters Gaard øster i Malmö, sønden Adelgaden, strækkende sig af Nør fra Adelgaden i Sønder til det Østre Kirkestraede, ved den nordeste Kirkerist, som Peder Nielsen Guldsmed har i Leje”.
- ²⁴ Pergamentsbrev, DRA.
- ²⁵ A. Heise, Bidrag til den kjøbenhavnske Herredags Historie 1530 (DM R. 4:6, 1886), s. 33f.
- ²⁶ J. Afskrifter, DRA.
- ²⁷ C. Koncepter, DRA.
- ²⁸ Fd. Dokumenter af forskellig Slags, DRA. Man bör observera, att brevet är daterat söndagen reminiscere (13/3) medan Billes överlåtelsebrev är daterat Gertrud-dagen (17/3). Eftersom överlåtelsebrevet rimligen måste ha utfärdats först är ett av breven feldaterat.
- ²⁹ G. Carlquist, Lunds stifts herdaminne. Ser. 2 Bd. 3 (Lund 1951), s. 392.
- ³⁰ Ibid., s. 394.
- ³¹ Papirer. B. Breve fra private: Trols Twessen, DRA.
- ³² G. Carlquist, anf. arbete Bd. 4 (Lund 1952), s. 207 och där anförd litteratur.
- ³³ I. Diverse Optegnelser, DRA.
- ³⁴ Suhm, anf. arbete, s. 179b.
- ³⁵ G. Johannesson, Den skånska kyrkan och reformationen (Skånsk senmedeltid och renässans I, Lund 1947), s. 91f.
- ³⁶ S.-B. Vide, Om Dalby klostrets egendomar år 1530. (Skånes hembygdsförbunds årsskrift 1963), s. 58.
- ³⁷ A. Heise, anf. arbete, s. 13f, 18, 21f.
- ³⁸ Kong Frederik den forstes danske Registranter (udg. ved K. Erslev & W. Mollerup, Khvn 1879), s. 277f.
- ³⁹ D. Kongl. aabne Breve, DRA.
- ⁴⁰ Ibid.
- ⁴¹ A. Heise, Herredagen i Kjøbenhavn 1533 (DHT R. 4:3, 1872–75), s. 337.
- ⁴² Ibid., s. 498.
- ⁴³ W. Mollerup & Fr. Meidell, anf. arbete, s. 572, 574.
- ⁴⁴ Documenter til Grev Christoffers af Oldenborgs historie (NDM 5, 1827), s. 140.
- ⁴⁵ Tegnelser over alle Lande fra 20de Marts 1535 af (DM R. 3:5, 1857), s. 61.
- ⁴⁶ Ibid., s. 93, 104, 146.
- ⁴⁷ Ibid., s. 313.
- ⁴⁸ Tegnelser over alle Lande fra 1536 (DM R 3:6, 1860), s. 108, 135, 137, 151, 202, 143.

- ⁴⁹ Danske Kancelliregistranter 1535–1550 (se ovan not 23), s. 199, 213, 240f.
- ⁵⁰ Ibid., s. 193f.
- ⁵¹ Ibid., s. 165.
- ⁵² Papirer. Privatarkiver før 1660. Hr. Anders Berntsen Bille og Frue Pernille Krognos. H. Regenskaber 1519–1532. Arkivnr. 5141, DRA.
- ⁵³ C. M. Briquets, *Les filigranes*. Bd. 3 (Paris 1907), s. 441.
- ⁵⁴ Samling af urkunder m.m. rörande Dalby kloster, af Sven Bring-Lagerbring. Gl. sign 4 c) 4° 110b, Lunds Universitetsbibliotek.
- ⁵⁵ E. Bager, Jens Lauritzsön (Malmö Fornminnesförening. Årsskrift, årg. 27, Malmö 1959), s. 24ff.
- ⁵⁶ Papirer. Fc. Tingsvidner: Jeg Peder Saxenn . . . , DRA.
- ⁵⁷ Fd. Dokumenter af forskellig Slags, DRA.
- ⁵⁸ G. Johannesson, anf. arbete, s. 373.
- ⁵⁹ *Scriptores rerum danicarum* 8, s. 424.

4. Bilagor

Bil. A.

Frederik I:s förläningsbrev på Dalby kloster till Anders Bille 12/3 1530

Wii Frederiich mett Gudts naade Dannemarcks Wendis och Gottis koningh wdtwaldt koning / till Norge hertugh vdj Slessuigh Holstenn Stormarenn och Ditmerschenn greffue i / Olldenborgh och Delmenhorst helsse ether alle wore kiere vndhersotte bøndher och tienere / som ligge och / tiene till wortt och kronens closter Dalby closter vdj Skone kierlighenn / mett Gudh och wor nade. Wiidher att wii haffue vndt och forleth oss *elskeelige* / her Andhers Bille wor mand och raad for^{ne} Dalby closter och thertill ether alle vdj / were och forswar att haffue. Thii bedhe wii ether alle och huer sserdelis strengelighen biwde / at j rette ehter effther at were hannom hørige och lydige giørendis och giffuendis hannom och / inghen andhen paa wore wegne ethers aarlige landgille gesterij och all andhen rettighett / som pleige och plictige ere at gjøre och giffue till for^{ne} closter. Hand schall igien skicke / ether alle och huer sserdelis logh skiell och rett och ey tilstede att noger aff ether skall / vforrettes emod logen vdj noger maade. Thii ladher thett ingenlunde vndher wor kon / ninglige heffn och wredhe. Giffuitt paa wortt slott Gottvrpp løffuerdagh nest effther / sancte Scolastice virginis dagh aar etc. MDXXX vndher wortt signett.

Bil. B.

Frederik I:s brev till prosten Henrik Jenssen i Dalby 12/3 1530

Copie aff thet breff ssom kongen screff prowesten till att / hans nade haffde fforlædt meg met Dalby closther. /

Ffrederiick met Gudz nade Danmarckis Wendis / oc Gottis konyng wdworld konyng til Norghe etc. / Wor gunst til ffor. Wiidher att wij ffor nogen merckelig orssaghe / skyll haffue wnth och fforlænth oss *elskelige* her Andhers Bilde riitter / wor mand oc raad met Dalby closther oc alt closther tilligelsse ssom / wore breffwe wdwisser wij hannom ther po giffuith haffue. Thij bedhe / wij etther att nar han kommer til clostherrett met ssamme wore breffwe att ij / wille wiide att rette etther ther effther. Wij haffue oc screffuit for^{ne} her Andhers / Bilde till att han skall bessørge etther met etthers fføde oc clede om ij / wille bliffue ther wdj clostherret etther liiffs tiid. Her mo ij wiide

atth rette / etther effther. Befalendis etther Gud. Screffuit po wort slott Gotterup / løwerdagen nest effther sancte Scolastice virginis dag aar etc. MDXXX.

Wndher wort signett.

Bil. C.

Ander Billes brev till Dalby kloster 13/3 1530

Copie aff thet breff ssom jeg haffuer giffuit presterne i Dal / by.
Jag Andhers Bilde til Søholm riiddher giøre witherligt met thette myt obne breff / att effther K: m: konyng Ffrederiick wor kieriste nadige herris willie oc ssamtycke haffuer / jeg anammeth aff hedherlige mend her Henrick Jenssen oc menyge *conwentis* brødre / her wdij Dalby closther ssamme krwnens oc theris clossher fforsc^{ne} Dalby till en /høffuitzman oc fforswar til ssame closther att waere oc alt closther godz tiaenere renthe och tillignyngh ssom ther nw tilliggher oc aff arelde tiid tilligit haffuer / att nyde brwge oc y alle mode att haffue wdij myn liiffs tiid ssom jegh / her Henrick Jenssen prowest oc menyge *conwentis* breff po haffuer och beplighter / jeg meg till met thette myt obne breff att skulle orlighe aars til fforsc^{ne} / brødre wdgiffwe til theris erlige klede oc oppeholdelsse ett hwindret marck / danske reede pendinghe thennom wdij myn liiffs tiid wd att komme her wdij closter / inden wor Ffrowe dag natiuitatis ther til met att nyde oc brwghe theris ssogner Dalby / Helliested oc Bonderup thennom til hielp oc trøst met tiende helneskyll och alt / andet tilffall wndhertagenn ffiitallige oc kødmdad ssom y ssame ssogner ffalle / kand ther offuer thet skall hiid til closther beste oc beplighter jeg meg till verge / holle oc fforsware wdij all myn liiffs tiid fforsc^{ne} brødre oc presther ssom / Gudz tiæneste skulle gøre oc oppeholle ffor alt offuerluff last och fforderff / aff noghen til rett oc skiell i alle mode sso moghet y myn macht er och holle / thennom wed en erlig skiick til øl oc madt ssom ther nw er skiicket eller her / effther skiickis kand met beggis wort ssamtycke. *Jtem* skeede thet oc sso att nogen aff prestherne ssom her nw inde aere gaffwe seg her aff ssamme closther eller och / bleffwe død tha skulle the andre ssom ygen leffwe oppeholle all then gudz / tiæneste ssom her ffwnderitt er intill sso lenge wij kwne ffoo noghen andhen / y hans sted ygen doch then ssom bequem oc dwelig er ther till och met / myn willie raad oc ssamtycke oc skulle the doch nyde theris fforsc^{ne} rente ij / sso lenge the ssame tiæneste oppeholle. *Jtem* alle tiissze artiickler wbrøde / ligh att holle oc alle theris priuilegier oc konglige breff wforkrencket / i alle moode effther myn død aff noghen mynne arffwyngge att thette skall / ffult ffast oc wbrødelig holles i alle mode ssom fforsc^t staer thaa / hengher jeg met willie oc widskaff myt indzegelle neden ffor thette myt / obne breff met flere gode mendz indzegelle ssom jeg ther till beært haffuer / att beseylle met meg ssom er her Tyge Krabbe Danmarckis rigis marsk och / høffuitzman på Helsingborgh har Hans Kraffze

til Bastnes her Jørgen Pod / busk til Swenstrup oc Claus Wiffeld til Ermelwne. Giffuith wdij Dalby closther ssøndag reminissere MDXXX.

Bil. D.

Anders Billes brev till prosen Henrik Jenssen angående tre gårdar i Malmö 13/3 1530

Copie aff thet breff prowesten haffuer po / the iij gorde wdij Malmö /

Jeg A. Bilde til S: Riiddher gore witttherligt met thette myt obne breff effter / thij att K: m: wor nadige herre oc paowesten (*sic ms.*) oc menyge conwentis brødre her / y ssammsted ffulburdt oc ssamtycke haffuer fforlaedt meg met Dalby / closther oc Dalby godz ssom her nw tilliggher tha haffuer jeg wnth och tilladet hedherlig oc renleffuit mand her Henrick Jenssen prouest her *ibidem* / moo her effther wdij hans liiffs tiid nyde oc oppebaere then renthe / ssoom gaar aff iij clothers gorde i Malmö ssom er huert aar xxxij / *marck* oc ther til met skall jeg giffue hannom vj alne engelst eller vj alne / leyst om aareth til att holle seg cledher oc andet oppe met mellom / aar oc dagh doch met sso skell att han skall her effther waere megh / hørigh oc lydigh oc weluilig ffor y alle maade huor jeg hannom / til sisher oc icke heller lade sseg finde wuilig eller wtilbørlich wdj / mod meg y nogher maade oc ther til met wndher jeg hannom øll och mad / til en dreng her clostherret ssom kand sse hannom oc closther til thet beste / oc skall fforse^{ne} her Henrick prawestenn holle ssame gorde i Malmö / wed bygnyng oc heffd ssom the nw aere oc ey affhende eller pantssette / thennom wden mynne mynde y nogher mode oc skall fforse^{ne} her prouest / till sse met prestherne orlig oc ssillig her y clostherret atthe oppeholle all / then gudz tiaeneste ssom her ffwnderith oc skiicket er sso att ther bliffuer / ingen brøst poo i nogher made oc tiislighest skal prouesten skiicke thet ssoo / met ssamme presther her y clostherret atthe holle et erligt cristeligt regemente / oc leffnit ssom the til skiicket aere aff forste begyndelsse oorlig och sillig / ssom closther mend bør att gøre po thet att ingen kand fonge orsaghe / att gøre skade po clostherret eller po clothers godz ssom her til giffuith / er i nogher moode att fforse^{ne} punther oc artiickeller fult fast och / wbrødellig holles skulle til ydhermere wiidnesbyrd etc. her Holgher Wiffstand / her Hans Kraffse oc her Jørgen Podebusk att beseylle met megh dattum / Dalby closter ssøndagen reminissere 1530.

Bil. E.

Anders Billes bev till Peder Bossen angående Grönby 17/3 1530

Copie aff mesther Pedhers breff / po Grwndby kircke.

Jeg Anders ^aB t Ss R^a gjøre witttherligt met thette myt obne breff effter / wor nadig herris willie ffulburdt oc ssamtycke thet hans nade haffuer / beffallet megh Dalby closther oc Dalby godz til att fforsee oc regere / her

effther tha effther ssame wor nadige herris ffuldmacht tisligesth / prouesten oc menighe *conwentis* brødres tilladelsse her *ibidem* ssom jeg haffuer / offuer ssame closther tha haffuer jeg wnth oc fforlaedt och met *thette* / myt obne breff wndher oc fforlaener hedherlig mand mesther Pedher / Bossen kanick oc *conwentis* brodher her *ibidem* en ssogen ssom liggher qwytt / oc ffrii her til Dalby closther ssom hedher Grøndby met syn prestegord / oc all syn rette tilliigelsse liggendis wdij Waemyndehøgis herretth atthet / haffue oc anamme nw til poske met tiende oc all anden rettighed ssom / ssame ssogen kand rente doch y ssou maade oc ssodant wilkoor att / han skall predicke oc laere almwegenn i ssame ssogen *thet* hellighe / ewangelio Gudz ord ssom *thet* seg bør oc in*thet* andet oc *ther* til *met* / holle ett gott erligt cristeligt regemente oc leffnit ssom en erlig / prestman bør att holle po ssiitt embedis wegne oc *ther* til *met* icke / buldre eller trette men fforligis well met syne ssogne menndt ssom *thet* seg bør / sso jeg bliffuer icke tiltallet *ther* om. Her po haffuer fforsc^{ne} mesther Pedher Bossen / oc tilssagt megh att waere megh rettrodig hørigh oc lydig y / huor jeg hannom tilsigher oc rame oc wiide myt beste wdij alle maade / oc *ther* til *met* skall han orlighe aars yde her til clostherret ij pund byg till / then ssom sseyer wercket haffuer att taghe ware her *ibidem*. Her y mod ssame / fforlanyng skall inghen aff closter ffriihedher waere fforbrodt eller ffor / krencket met y nogher mode. Til ydhermere widnesbyrd henger jeg myth / singnett nedden ffor *thette* myt obne breff. Dattum Dalby sancte Gertrwdi / wirginis dag 1530.

a-a Bilde til Ssøholm Ridder

Bil. F.

Koncept till föregående brev (bil. E)

Jeg A B etc. effter vor kiere nadige herris konyng Frederickis samtycke / raad oc tilladelsse høffuitzman oc ffor swar til Dalby closther y Skone / giøre alle witherligt met *thette* myt obne breff att ieg aff ssodan / frii fforlaenyng ssom ieg bekendher meg att haffue aff wor / kiere nadig herre tha wndher jeg oc fforlaener oc met *thette* myt / obne breff nw strax wndher oc fforlaener hedherlig oc ffornwftig / man mester Pedher Bossen canick oc *conwentis* brodher wdij fforsc^{ne} Dalby / closter en aff ffor^{ne} Dalby clostherers sogner ssom qwytt oc ffrii / liggher her til fforsc^{ne} Dalby closther ssom hedher Grøndby / liggendis wdij Waemynde høgis herrit met syn preste gord att haffe / oc anamme att nyde oc brwge met all syn ffrii tillegnyng / skow oc marck wott oc tiwrt ssom rettelige findis her til / dagis att haffue waeret oc leyet til fforsc^{ne} prestegord / *ther* offuer alt preste rente ssom pleyet att giffues aff / fforsc^{ne} sosen att oppebaere qwytt oc frii wden alt hynder / aff nogher mand doch met ssodanne wilkor att han skall / skiicke sig met syne sogne mennd oc wdij kerken och wden / ffor erlige cristelige oc well oc et got cristeligt regemente / att hollae oc waere meg retrtradig hørigh oc lydig huor ieg hannom

/ tilsiger skall han oc giffue aarlige aarss ij pd bygh til / closther til then ssom haffuer y beffaling closthers seyer werck / oc thenne fforsc^{ne} sogen met theris rente oc tillegnyng att haffue / nyde oc brwge all syn lifftid fför meg oc mynne / efftherkomend forstandher til fforsc^{ne} Dalby closther. Jtem ther offuer / nar ssom han icke lengher will beside eller nyde oc brwge / fforsc^{ne} sogen tha skall hwn waere frii oc quit hiid til / closther ygen. Til ydhermere widnisbyrd etc.

Bil. G.

Peder Bossens brev angående Grönby 13/3 1530

Jek Pedher Bossen kannick oc conwentz brodher her vtj Dalby gjør vittherlicth met thette mith / offne breff, thet erligh velburdigh mandh och strenge ridher her Andhers Bylle tiil / Søholm, haffuer vnth oc forlenth mek meth en aff closthers sogner som liggher / her tiil Dalby som er Gryndby sogn liggindis vtj Vaemyndhehøys herrit met syn / presthegordh och alt gortens tiilligelse, hwilcken sogn som jek skael nw strax / anname at poske försth komyndis och skycka mek ther vtj kircken cristelighe oc / erlighe som en prestmandh bør at gjøre, oc predicka thet hellighe euangelium Gutz / ordh och inthet andhet och ther tiil skal jek veel forliges met sogne folcket vtj samme / sogn at jek thennom inthet vforretther vtj nogher modhe och holle ther eth goth oc / cristhelight oc erlight riggementhae som en erligh cristeligh prestmandh bør at gjøre / och then mandh som sidher vtj presthegordhen i Gryndby skall jek stille tiil friidz saa / ath hannom skaer inghen vskeell och ickae kasthes aff syn gordh i modh hans mynde / och hwor som nogher brøsth findis vtj forsc^{ne} pwnther och articler tha skael / tha skael och moo for^{ne} her Andhers Bylle eller then som forstandher er her / vtj Dalby closther haffue strax fvlldh machth at setthe en andhen presth oc sogneherre / vtj samme Gryndby sogn paa thet ath Dalby closthers friihedher ickae ther forkren / ckes meth i nogher modhe. Tiil ydhermere vitnebyrdh trycker jek mith indsegle / nedhen for thette mith offne breff oc handscrifft som scriffuet er vtj Dalby / søndaghen reminisere anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo etc.

Bil. H.

Herr Åke i Dalby till Anders Bille

Jtem twenne kalcke oc ett røgelsekaar then tiidh mesther Dideriick anammede then sølff skatt / wttij Landtzkrwne /

Jtem en stoor forgyllt sølff stob saa stoor som / en aff etthers strøsthe (*sic ms*) sølff stobe Jtem then store skatt som han beskatte bøndher / ne tiil att løse Køfflinghe godtz indh mett / Jtem aldrig lodtt han mwre paa konghens mag / eller ^athen^a store saal eller andherstes / paa closther att han hadhe ey j

sk g:t aff / hwer mandh wttij birckett oc.j marck aff the bondher wttij lanett somme maer somme *mindre* / *Jtem* then gwldhkalck oc solffnap som her / Axel hawer wttij pantt for iiij^c marck *Jtem* en stor forgyllt kalck som han soldhe / tiil Bonderop kircke / *Jtem* then tiidtt j anamme klosther thaa kom ther / vij kører aff ladhegaardhen ij paar øxen / ij wogn hesthe j pd meel op tiil Matz / Staers xxiiij t:r mel tiil Malmø maer oc icke / *mindre* j t:e smør tiil Malmø oc j t:e smør til / Oluff Jeghers her i Dalby tiil Oluff Gummessen / ij tromit hwmlē j t:e sijl oc j t:e torsk *Jtem* / tiil Wglerop iiij eller v t:r aal oc torsk *Jtem* / forwdhen dwghe laghen saengkledhe senge / dyner oc sijl jeg icke wedtt att gøre redhe / foore wttij nogher maadhe. *Thette* scrifth gaff her Aage aff Dalby closther / megh i Bosiwen.

a – a/ *föregås av struket* then.

Bil. I.

Frederik I:s förordning om förhandlingskommission för Dalby kloster 2/3 1531

Wii Frederich mett Guds naade Danmarcks Wenndis och Gottis koning vdtuoldt / koning till Norge hertug vdi Slesuig Holstenn Stormarnn och Ditmerschen greffue / vdi Oldenburg och Delmennhorst helsse etther oss elskelige werduge herrer, her / Aage Sparre *electus* till Lund mester Torbernn Bilde degen mester Claus Vrne prouest vdi / Lunde domkircke her Hennrick Sparre och her Holgierd Viffstannd rittere wore / mennd och raad *kierligen* mett Gud och wor naade. Wii betthe etther befalle och nu / mett thette wortt opnne breff fuldmagt giffue atj mett aller første nar oss *elskelige* / her Annders Bilde ritter wor mannd raad och embetzmannd paa wortt slott / Stege etther tilsigindis worder atj tha giffue etther till wortt och kronnens closter / Dalby och ther hanndle emellom hannom och menige conuentis brødre ther / samesteds, om huer hannd thennom aarligenn giffue skall till theris klede och / føde och huess ther offuer er aff thennd rennthe som ligger till *samme* / closter som for^{ne} her Annders skall holle konngelige tynnge aff atj thed giff / ue frann etther beschreffuit ssom i wille anntswore for Gud och were for oss / bekiennnd. Befalindis etther Gud. Giffuitt paa wort slott Fflennsborg / torsdagenn nest effther sønndagenn Inuocauit aar etc. MDXXXJ^o. Vnnder wort / signett.

Ad mandatum regie / majestatis proprium.

Bil. J.

Frederik I:s förordning om undersökningskommitté för Dalby kloster 2/3 1531

Wii Frederich mett Guds naade Danmarcks Wenndis och Gottis koning vdtuoldt / koning till Norge hertug vdi Slesuig Holstenn Stormarnn och

Ditmerschenn / greffue vdi Oldenburg och Delmennhorst helsse etther oss
elskelige mester Torbern / bilde degenn vdi Lunde domkircke mester Claus
Vrnnne prouest ther sammesteds / her Henrick Sparre och her Holgerd
Vlffstandd ritte^{re} wore mennd och raadh / *kierligen* mett Gud och wor
naade. Wii betthe etther befalle och nu mett *thette* wortt / opne breff
fuldmagt giffue atj mett aller første nar oss *elskelige* her Annders / Bilde
ritter wor mannd raad och embitzmannd paa wortt slott Stege etther /
tilsigindis worder atj tha wille giffue etther till wortt och kronnenns closter /
Dalby och ther forfare siwne och see vdi huess maade och schickelsse for^{ne} /
her Annders Bilde *samme* Dalby closter annamett haffuer, giffuindis han-
nom / beschreffuit huess i ther om siwnindis och forfarindis worde som i wille
ant- / suore for Gud och were bekiennnd for oss, och lader thed ingennlunde.
Befa / lindis etther Gud. Giffuit paa wortt slott Fflennsborg torsdagenn nest
eff / *ther* sönndagenn inuocauit aar etc. MDXXXJ°. Vnnder wortt signnet.

Ad mandatum regie / Majestatis proprium

Bil. K.

Sammanställning av klostrets ägor och inkomster (i summeringarna har sort-
omvandling till högre mynt eller mått genomförts).

Torna hd	Gårdar	Fästor	Ödefästor	Ödejord	Mölor	Mark	Skilling	Lamm	Gäss	Höns	Kor	Foder-nöt	Foder-hästar	Smör	Korn		Havre		Mjöl		Hölass	Kol t:r	
															pund	sk:r	pund	t:r	pund	sk:r			
Getinge Ryd	1					10	1	1	2			1/2						3					
Dalby	34	4	2	1		29	4 1/2	29	33	66		1/2		1/4				3				124	
Sjöstorp	11					7 1/2	6	11	11	22	1	6			10			37				40	
Önneslöv	12	1				10	10	11	11	18	1	6						21				8	
N. Ugglarp	1														1/2			5					
S. Ugglarp	2														1/2			16					
Bonderup	5					5	3	4	4	8	1							8				14	
Lunnarp	9							9	9	18	1					6	5	33				36	
Alberta	5							5	5	10	1					10	4	30				16	
Alberta mölla					1															2 1/2	6		
Trulstorp	1												16		3	1							
Vallby	1						10	1	1	2								2					
St. Bjällerup	3	2				3	6	3	3	6								11					
L. Bjällerup	3					4 1/4		3	3	6						2	1	12					
Flädie	1							1	1	2			9		2 1/2								
Lackalänga	11					14		11	11	22	1				26	3	5	5	2				
Hemmestorp	8						9				1/2							7	5			32	
Hemmestorps mölla					1															9 1/2	4		
Östarp	2										1/2							2	2			8	
Everlöv	5						10				1/2							3	9			16	
Kumlatofta	1						10																
L. Rödde	4																	2	8			16	
St. Rödde	1																				12		4
Simontorp	1																				16		4
Karup	2																	2	2			8	
Summa	125	8	2	1	2	77 1/2	6 1/2	89	93	182	8	13	25	1 1/4	59 1/2	14	28	2	33	4	238	88	

<i>Harjagers hd.</i>	Gårdar	Mölor	Mark	Lamm	Gäss	Höns	Kor	Korn		Havre		Mjöl	
								pd	sk:r	pd	t:r	pd	sk:r
Kävlinge	8	1	7	5	6	12	1	14	7	4	1	3 1/2	5
Ornaberga	1		4 1/2										
Summa	9	1	11 1/2	5	6	12	1	14	7	4	1	3 1/2	5

<i>Rönne:s hd</i>	Gårdar	Mark	Skilling
Tofta	3	3	1 1/2
Hörstad	1	1	2
Summa	4	4	3 1/2

<i>Luggude hd</i>	Gårdar	Skilling
Ljusekulla	1	
Pålstorp	1	9
Summa	2	9

<i>Bara hd</i>	Gårdar	Mark	Skilling	Denarier	Lamm	Gäss	Höns	Smör	Korn		Havre		Råg		Hö
								tunnor	pund	skäppor	pund	tunnor	pund	skäppor	lass
Onsvala	2											10	4	2	
Arlöv	1		27												
Vismerlöv	16	26	5		9	8	30				5	4 1/2			16
Björkesåkra	1		18												
Rävstad	1		27					1/2							
Resåkra	1							1/4							
Eksholm	2	6 1/2	4												
Lyngby	10	15 1/2	4	1	7	8	16				3				30
Esarp	2								4	2		10			
Summa	36	53	5	1	16	16	46	3/4	4	2	11 1/2		4	2	46

<i>Oxie hd</i>	Gårdar	Öde jord	Mark	Skilling	Lamm	Gäss	Höns	Korn Havre		
								pd	pd	t:r
Hököpinge	6	1	18	7	5	5	10			11
Eskilstorp	1			27	1	1	2			2
V. Grevie	3		5	1	3	3	6	1		
Mellan-Grevie	1		3	6						
Hötofta	1		3	6						
Arrie	1		2	4						3
Gässie	4	3	6							
Klagstorp	1	2 1/2	5							
Hindby	1							1		
Summa	19	1	39 1/2	7	9	19	18	2	2	

Skytts hd

Fuglie	10		19 1/2	2 1/2	6	6	12	6		29
St. Hammar	1			27						
Stävie	1		2	4						
Räng	1			18						2
Kämpinge	1			27						
Vellinge	1			27						2
Bösarp	2	1	4	3						7
Virestad	1			18						
Fjärdingslöv	2			67 1/2						
Summa	20	1	37 1/2	2	6	6	12	6	5	

<i>Vemmenhögs hd</i>	Gårdar	Öde jord	Möllor	Mark	Skilling	Lamm	Gäss	Höns	Korn		Havre		Mjöl	
									pund	skäppor	pund	tunnor	pund	skäppor
Grönby	23			34 1/2	11 1/2	21	21	40			10	3		
Hönsinge	5			7	14							3		
Norra Åby	3				81							12		
Hassle Bösarps	12	1		11	10 1/2	8	8	16	12 1/2	5		24 1/2		
Munkamölla			2										8 1/2	2
Skivarp	4					4	4	8	7 1/2	4		4		
Tullstorp	3			5 1/2	2							9		
L. Beddinge	1				9									
Vemmenhög	2								3	2		2		
Önnarp	1				22 1/2									
Lindby	2								2 1/2	2		7		
Summa	56	1	2	66	12 1/2	33	33	64	26	3	18	1/2	8 1/2	2

<i>Herrestads hd</i>	Gårdar	Öde jord	Mark	Skilling	Dena-rier	Lamm	Gäss	Höns	Korn pd
Sövestad	10		19 1/2	4					
Summa	10		19 1/2	4					
<i>Ingelstads hd</i>									
Glemminge	8		11 1/2	2	3	8	8	16	12
Kverrestad	1			27					
Spjutstorp	1		13 1/2						
Benestad	1			27					
Stenby	2			45					
Sälshög	1			5					
Tranås	1			5					
Ramsåsa	1			13 1/2					
Hannas	1	1	2	4					
Summa	17	1	22	6	3	8	8	16	12
<i>Järrestads hd</i>									
O. Hoby	1		7 1/2						
Kvarnby	1		15						
Gislöv	6		13 1/2						
Ö. Nöbbelöv	7		15 1/2	4					
Viarp	1		2	4					
Summa	16		54						
<i>Albo hd</i>									
Rörum	9		10	6 1/2					
Äsperöd	1			27					
Dälperöd	1		2	4					
Åkarp	1			27					
S. Mellby	2		3	6					
Bontofta	1		1	6 1/2					
Bertilstorp	1			9					
Saxhusa	1			18					
Summa	17		22 1/2						

<i>Gärds hd</i>	Gårdar	Mark	Sk	Albi	Smör		Råg	
					pd	t:r	pd	sk:r
Borrestad	25	17		2			26 1/2	2
Degeberga	9						6 1/2	
Hörröd	1					1/2		
Lillehem	3	2	5 1/2					
Grönhult	2		9			1/2		
Kyllingaröd	1							
Torastorp	1				3			
Linderöd	1				3			
Sönnarslöv	3		27					
Summa	46	21 1/2	21 1/2	2	6	1	33	2

<i>Färs hd</i>	Gårdar	Öde- torp	Mark	Skil- ling	Gal- tar	Smör	Mjöl	Kol
						t:r	sk:r	t:r
Fränninge	5		3	1	2			
Brandstad	2		2	5				
Omma	1			17				
Vomb	2						19	
Pålstorp	1							
Välleröd	7		12	7 1/2				28
Hörröd	1					1/2		4
Styröd	1	1				1/2		4
Summa	20	1	18 1/2	6 1/2	2	1	19	36

<i>Onsjö hd</i>								
Hassle	2		4 1/2	7				
Värlinge	2		2 1/2					
Summa	4		7	7				

<i>Frosta hd</i>	Gårdar	Öde fästor	Mark	Skil- ling	Smör		
					pd	t:r	sk:r
Holmby	1						2
Haneberg	1		2	4			
Björkeröd	1						2
Ormastorp	1			9			
Ulatofta	3					1	
Pärup	1			15			
Äskeröd	1				2	1/2	
S. Rörum	6	1			21	2	
Summa	15	1	3 1/2	4	23	3 1/2	4

Göinge hd

Troedstorp	1				2		
Matberga	1				2	1	
Farstorp	1				2		
Tågarp	1				2	1/2	
Bubbarp	1				2		
Kråkeberg	2				4	1	
Gäddestorp	1				6		
Tvärskog	1				11		
Tågeröd	1				8		
Deleberga	1				6		
Matteröd	1				2		
Maglehult	1				2	1	
Häglinge	2				18	4	1/2
Summa	15		1	2	53	4	

Härad	Gårdar	Fästor	Öde fästor	Öde jord	Öde torp	Mölor	Mark	Skilling	Albi	Denarier
Torna	125	8	2	1		2	77 1/2	6 1/2		
Harjagers	9					1	11 1/2			
Rönnebergs	4						4	3 1/2		
Luggude	2							9		
Bara	36						53	5		
Oxie	19			1			39 1/2	7		
Skytts	20			1			37 1/2	2		
Vemmenhögs	56			1		2	67	4		
Herrestads	10						19 1/2	4		
Ingelstads	17			1			22	6		3
Järrestads	16						54			
Albo	17						22 1/2			
Gärds	46						21 1/2	1 1/2	2	
Färs	20				1		18 1/2	6 1/2		
Onsjö	4						7	7		
Frosta	15		1				3 1/2	4		
Göinge	15						1	2		
Summa	431	8	3	5	1	5	463 1/2	4	2	3

Härad	Lamm	Gäss	Höns	Kor	Gal-tar	Foder-nöt	Foder-hästar	Smör		
								pd	t:r	sk:r
Torna	89	83	182	8		13	25			11/4
Harjagers	5	6	12	1						
Rönnebergs										
Luggude										
Bara	16	16	46							3/4
Oxie	9	9	18							
Skytts	6	6	12							
Vemmenhögs	33	33	64							
Herrestads										
Ingelstads	8	8	16							
Järrestads										
Albo										
Gärds								6	1	
Färs					2				1	
Onsjö										
Frosta								23	3 1/2	4
Göinge								53	4	
Summa	166	171	350	9	2	13	25	82	11 1/2	4

Härad	Korn		Havre		Råg		Mjöl		Hö	Kol
	pund	skäppor	pund	tunnor	pund	skäppor	pund	skäppor	lass	tunnor
Torna	59 1/2	14	28	2			33	4	238	88
Harjagers	14	7	4	1			3 1/2	5		
Rönneberga										
Luggude										
Bara	4	2	11 1/2		4	2			46	
Oxie	2	2								
Skytts	6	5								
Vemmenhögs	26	3	18	1/2			8 1/2	2		
Herrestads										
Ingelstads	12									
Järrestads										
Albo										
Gärds					33	2				
Färs								19		36
Onsjö										
Frosta										
Göinge										
Summa	124 1/2	13	61 1/2	3 1/2	37	4	46	10	284	124
Indrivna restantier	21 1/2	2	29	3 1/2			15	1 1/2		
Summa samt 12 1/2 mark 4 skilling	146	15	90 1/2	7	37	4	61	11 1/2	284	124

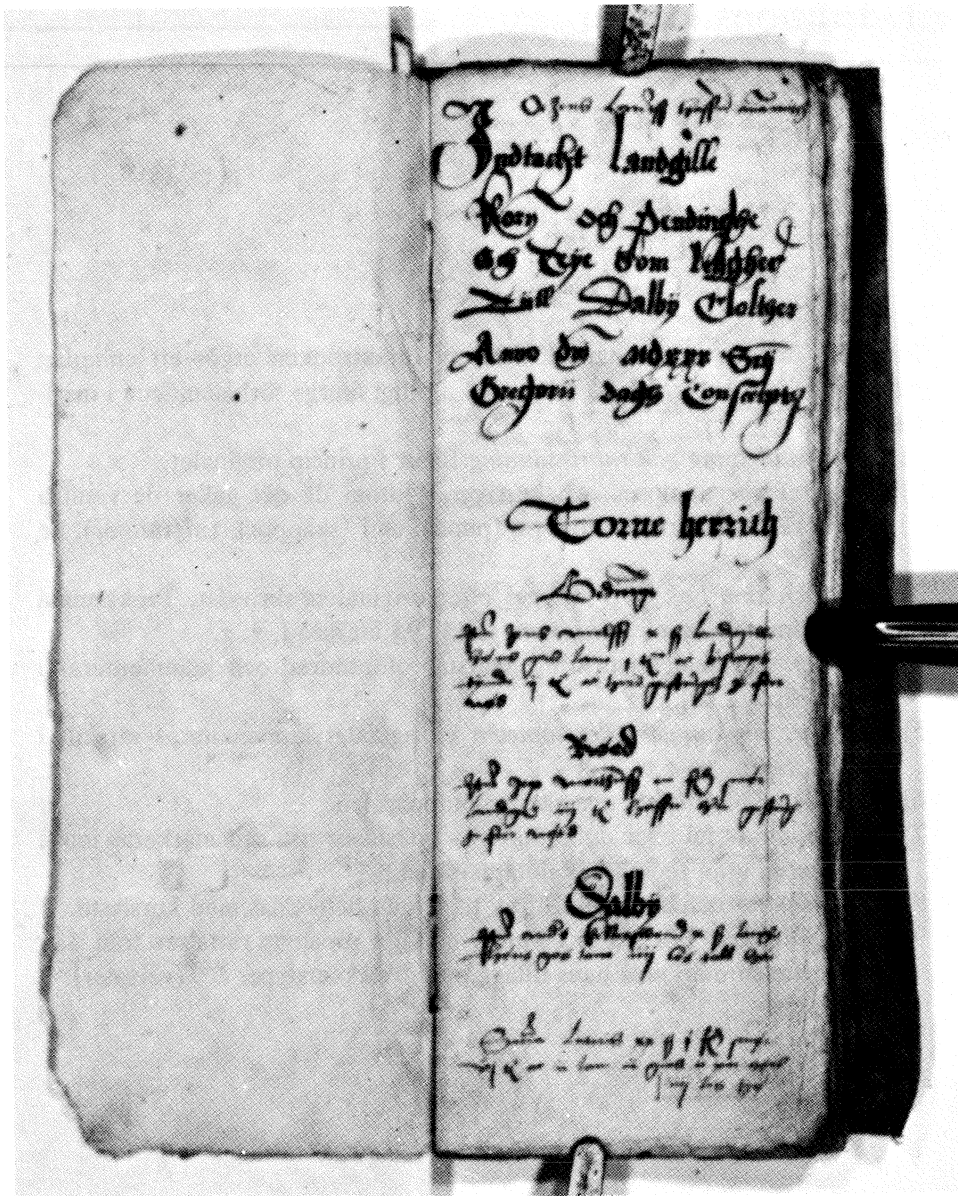
II. Dalby klosters intäktsbok 1530–1531

TEXT

1. Editionsnormer

Eftersom den bevarade handskriften av Intäktsboken utgör ett enhetligt manuskript bör en utgåva så långt som möjligt återge förhållandena i originalet.

- 1) *Textens indelning och rubriksättning* följer i princip originalet.
- 2) *Förkortningar* upplöses och kursiveras, utom då det gäller de vanliga måttförkortningarna, såsom pd (pund), sk:r (skäppor), t:r (tunnor). Se kap. II:4.
- 3) *Stora och små bokstäver* återges efter originalets skrivsätt. Tveksamma fall kommenteras inte. *Siffrorna* $\frac{1}{2}$, $4\frac{1}{2}$, $9\frac{1}{2}$ återges *ſ*, *ſ*, *ſ*.
- 4) *Stavning*. Originalets stavning kvarstår oförändrad och kommenteras i svårbegripliga fall.
- 5) *Rättelser, strykningar eller tomrum* i originalet kommenteras särskilt i notapparaten.
- 6) *Rättelser* av originalets text sker i notapparaten.
- 7) *Uteslutning* av fel eller dubbelskrivna bokstäver och ord markeras inte i trycktexten utan redovisas i notapparaten.
- 8) *Kommentarer* och hänvisningar av utgivaren betecknas med kursivstil.
- 9) *Skrivarehänder*. För att lätt kunna urskilja prostens rättelser från den övriga texten markeras hans tillägg med överkantstyper ^{P-P} (versaler).

Intäktsboken fol. 1v-2r.

2. Dalby klostres intäktsbok

^a-Indtacht landgille^{-a}
Korn och Pendinghe
Och Teye som liggher
Tiill Dalby Closther
Anno dominj mdx.x.x. Sanctj
Gregorii dagh conscriptus
Torne herrith

2r

Gedinge

Item Jens Nielssen x ß landgille
høns goes lam j t:ne *haffre* biscopts
tynde ij t:r *haffre* herre gestningh j foer
nød

Røed

Item Jep Morthenssen en f:d: smør
landgille iij t:r *haffre* herre gestning
j foer nød

Dalby

Item Anders Kellerswend x ß langille
høns gos lam iiij les tall høe
Summa lateris xx ß j f:d: smør
vj t:r *haffre* ii lam ii gies ii par høns
/ iiij les hø

Item Karll eskildssen x ß langille lam
gos høns iiij les tall høe

2v

a-a *Ovanför rubriken* Oc Jens Lauritssen haffuer annamith.

59

Jtem peder olssen x ß langille lam gos
 høns iiij les tall høe
 Jtem Jens Anderssen ^{b-xiiij^b} ß langille
 met en øde feste han haffuer lam
 gos høns iiij les tall høe
 Jtem Peder lauritssen x ß langille lam
 gos ^{c-høns^c} iiij les tall høe
 Jtem Niels monck x ß langille
 lam gos høns iiij les tall høe
 Jtem Matz sterth xiiij ß langille
 en ß g:t aff en feste lam gos
 høns iiij les tall høe
 Jtem Niels Schredere en m: aff
 en feste han boer vdiij
 Jtem Jens monssen x ^{d-ß^d} langille
 lam gos høns iiij les tal hø
 Jtem Niels morthenssen xx ß landgille
 ij lam ij gies ij par høns och
 viij les tall hø halluff delen
 giffuer han aff en øde feste

Summa lateris viij m:c ij ß ix lam
 ix gies xviiij høns xxxvj les hø
^eJtem Anne swensk: x ß langille^e
 ix ß for ett lam gos høns
 Jtem store Karll x ß langille lam
 gos høns iiij les tall høe
 Jtem Kirstene morthens xviiij ß
 landgille aff en feste
 Jtem Oluff hase x ß langille gos
 høns iiij les høe
 Jtem Oluff Jegere x ß langille
 Jtem Oluff langh xv ß langille
 lam gos høns iiij les høe
 Jtem niels hanssen xiiij ß langille
 lam gos høns iiij les høe
 Jtem peder hanssen x ß langille lam gos
 høns iiij les høe

3r

- b-b Härefter en struken bokstav, möjligen j.
 c-c Härefter ett struket h.
 d-d Härefter ett struket J.
 e-e I bladets övre högra hörn nota

Item Anders pederssen xv ß langille xj
for ett lam gos ^fhøns^f høe
Item Niels smyd xx ß langille hall
Delen aff en feste lam gos høns
iiij les tall høe

Summa viij m:c xx ß for ij lam / v
lam / viii gies / xxxii høns xxviij
les høe och iiij ß meer

+

^Psumma lateris po høns xvj høns thet andet
er reth^P

Item bentte lasse kocks x ß langille
lam gos høns iiij les tall høe
Item gwdmynd x ß langille lam gos
høns iiij les tall høe

3v

Item Semmen Smyd xx ß langille
ij lam ii gies ij par høns
^gviiij^g les tall høe aff ij gorde
Item Offe x ß langille ij lam et
for i fiord gos høns iiij les høe
Item hans holm x ß langille
Item Peder lale x ß langille ij lam
ij ^hges^h par høns ^gviiij^g les tall høe

Item Anders nering x ß langille
lam gos høns iiij les høe

Item Korsse Jeppe x ß langille lam
gos høns iiij les tall høe

Item Torbørn Degen lam gos
høns x ß langille iiij les høe

Item peder Gwnnerssen xx ß langille lam
gos høns iiij les høe

Item Kristern borryleyer x ß
ⁱlangille x ß for et lam gos hønsⁱ

f-f Härefter utelämnat iiij les.

g-g Siffran rättad genom ifyllnad från viiiij

h-h Härefter utelämnat ii

i-i Under denna rad tycks en ny rad ha påbörjats med ett m.

Summa viij m:c ij ß xi lam oc
x ß for et lam xii gies xii par
høns xliiij les hø

+

^Psumma lateris
xij lam thet andeth er reth^{-P}

Item mons Møllere x ß langille
lam gos høns iij les ^k-høe them^{-k}
fick her lauritz y Dalby
Item niels Jenssen xv ß langille the
v ß aff en øde Jord
Item twe kortssen x ß langille lam
gos høns iij les høe
Item Arene borryleyre x ß langille
gos høns ^l-iij^{-l} høe

4r

Søuitzstorp

Item Oluff Jenssen
iij t:r haffre herre gestning lam
gos høns iij les høe
Item lauritz pederssen ytte ij pd en sk:e
bygh [✓] t:e haffre gestningh lam
gos høns iij les høe
Item Anders Olssen ij pd en sk:e
byg [✓] t:e haffre gestning lam gos
høns iij les høe
Item peder Knwdssen ett pd en sk:e byg
iij t:r haffre lam gos høns iij les
høe
Item Jes troelssen xii sk:r bygh lam
goes høns iij les høe
Summa lateris iij m:c v ß viij
lam / viii gies xvj høns xxviii les
/ høe
[✓] pd v sk:r bygh
xv t:r haffre
^Psumma lateris po lam vij lam^{-P}

k-k Ms. delvis oläsligt.

l-l Härefter utelämnat les.

Item niels Anderssen j pd i sk:e byg
iij t:r haffre i lam gos ^mhøns^m høe

4v

Item hans erickssen viij m:c vj β
for ett pd en sk:e byg lam goss
høns iij les tall høe

Item Anders swenssen et pd i sk:e byg
iij t:r haffre lam gos høns iij les
høe

Item poild skredere ett pd i sk:e bygh
iij t:r haffre lam gos ^mhøns^m høe

Item Jep pederssen ett pd en sk:e byg iij
t:r haffre lam gos høns

Item Anders pederssen ett pd i sk:e byg
iij t:r haffre lam gos ^mhøns^m høe

Item en skatte ko aff tesse for^{nc}
ⁿxiiⁿ mend

Item vij t:r skoffhaffre

Item at holde hwert aer vj fornød

Summa lateris viij m:c vj β for
ett pund en sk:e byg

v pd v sk:r byg xxii t:r haffre
vj lam / vi ges en skatte koe
xii høns
xx les høe

Ønnitzløff

5r

Item Jes ^olassen^o x β langille
fick Jeg iij m: aff hans høstro
for iij t:r haffre ij for i fiord och
ij for yiaer lam gos høns

Item Anders Claussen x β langille lam
gos høns

Item Lauritz gerickssen x β landgille
ij t:r haffre lam gos høns

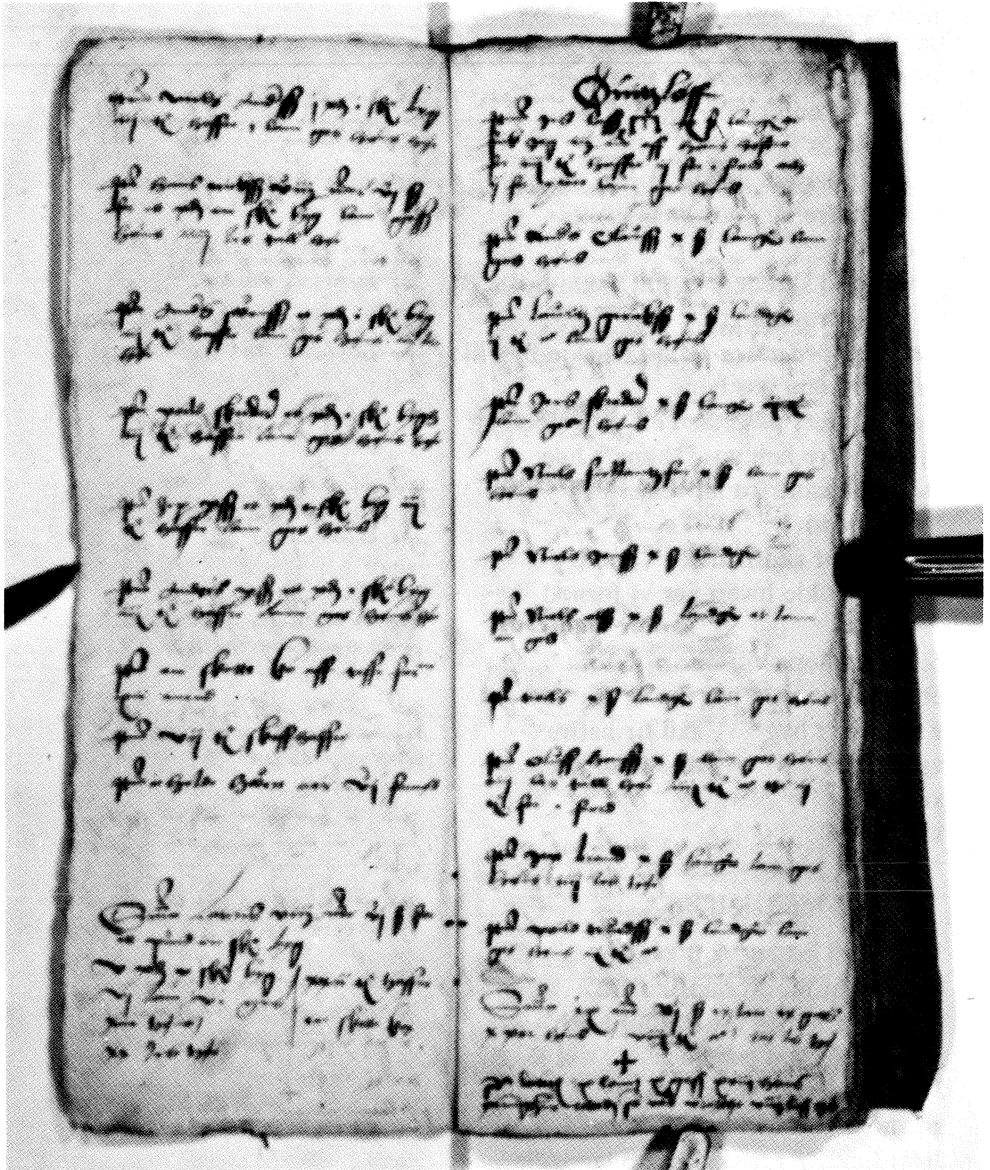
Item Jens skredere x β ^plangille^p
lam gos høns

m-m Härefter utelämnat iij les.

n-n Bör vara xi.

o-o Härefter en teckning av en galge, som markerar att Jes Larsen blivit hängd! Se vidare nedan fol. 36v och illustrationen s. 64.

p-p Härefter struket ij t:r

Intäktsboken fol. 4v-5r.

Observera ritningen av galgen överst f. 5r och prostens tillägg nederst f. 5r.

Jtem Niels siellantzfar x ß lam gos
 høn̄s
Jtem Niels Jenssen x ß landgille
Jtem Niels olssen x ß landgille et lam
 en gos
Jtem troels x ß landgille lam gos høn̄s
Jtem oluff hanssen x ß lam gos høn̄s
 iiij les tall hoe iiij t:r *haffre* the ij
 t:r for i fiord
Jtem Jep brand x ß langille lam gos
 høn̄s iiij les h̄e
Jtem poild truedssen x ß landgille lam
 gos høn̄s ij t:r *haffre*
Summa ix m:c ^qvj^q ß ix lam ix gies
 x par høn̄s / viij t:r *haffre* / iiij les h̄e
^P*summa* lateris x lam x gess xviiij høn̄s
 peningherne rettede *summa* vare vretthe viij less h̄e^P

Jtem hans Knwdssen xx ß lam gos
Jtem tesse for^{ne} xii mend ^rholde^r
 vj foer n̄ed om aerit
Jtem en kirkij feste som harbo *haffuer*
 ij t:r *haffre* till hosbonne hold
Jtem en skatte koe aff for^{ne} by
Jtem xi t:r skoff *haffre* aff for^{ne} by

5v

Nørre Vgklerop

Jtem Niels Anderssen j t:ne smør
^{s-v}s t:r *haffre* herre gestning

Søndre Vgklerop

Jtem Anders schredere en f:d:
 smør landgille v t:r *haffre* herre gest
 ningh
Jtem Oluff Jenssen en f:d: smør
 v t:r *haffre* herre gestning
Jtem vj t:r *haffre* aff for^{ne}
 two mend for fogede gestning

q-q Siffran rättad från iij.
 r-r Härefter en struken siffra, troligen vii.
 s-s Siffran rättad ovanför raden från iiij.

Summa lateris xx ß / ett lam
en / goes / en ko /
j t:e en fjd smør
xxix t:r haffre

^PSumma lateris j t:e smør xxxiiij t:r haffre^{-P}

Bonderop

6r

Item Jens matssen iij ß g:t langille
lam gos høns iiiij les høe iij t:r
/ haffre gestning
Item mons Jenssen ij ß g: landgille
lam gos høns iij t:r haffre gestning
Item Jep gødmerssen ij ß g:t landgille
lam gos høns iiiij les tall høe
Item Keld x ß Landgille lam gos høns
iiiij les tall høe
Item Oluff eskildssen x ß ^tlandgille^{-t}
ij t:r haffre ij les høe
Item en skatte Ko er Kommen aff
for^{ne} by

Lwnderuppe

Item bentt esbernssen xxv sk:r bygh
iij t:r haffre lam gos høns iiiij les høe
Item lauritz
iij t:r haffre lam gos høns iiiij
les høe
Item Cristiern ett pd v sk:r bygh
iij t:r haffre lam gos høns iiiij les høe
Summa lateris v m:c iij
iij pd byg vii lam
xvij t:r haffre vi gies
Item en ko vii par høns
xxvi les høe
^PSumma lateris vij gess^{-P}

Item Mons Jenssen
iij t:r haffre lam gos høns iiiij
les høe

6v

t-t Härefter struken ij.

Item Bent Matssen

ett lam gos høns iiij les høe

Item Jep Jenssen ett pd v sk:r byg

iiij t:r haffre lam gos ^u-høns^{-u} hø

Item peder matssen ett pd v sk:r byg

iiij t:r haffre lam gos ^u-høns^{-u} høe

Item tyghe matssen

lam gos ^u-høns^{-u} høe

Item Broder matssen et pd v sk:r

byg lam gos ^u-høns^{-u} hø iiij t:r

haffre herre gestningh

Item tesse for^{ne} ix mend gaffue

en skatte ko

Item tesse for^{ne} v^{-v}by^{-v} x-lwndervp^{-x}

och bondervp gaffue xij t:r skoff

haffre

Albertte

Item Poild abbor ij pd en sk:e

byg iiij t:r haffre lam goes

høns iiij les høe

Summa lateris / vj pd vj sk:r byg

vii lam xxvij t:r haffre

vii gies en skatte ko

xiiij høns xxviii les høe

Item Tord Jenssen ij pd en sk:e

byg iiij t:r haffre lam gos høns

høe iiij les

Item Sitzsse peder mickils ij pd en

sk:e byg iii t:r haffre lam gos høns

iiij les høe

Item Anders hanssen ij pd en sk:e

byg iii t:r haffre lam gos høns

iiij les høe

Item Niels morthenssen ij pd byg

iiij t:r haffre lam gos høns

^y*Item* en skatte ko gaffue for^{ne} mend^{-y}

u-u Härefter utelämnat iiij les.

v-v Fel för bye(r).

x-x Föregås av struket gaff.

y-y Under raden en ny rad påbörjad med Jt.

7r

Item ^{z-xv^z} t:r haffre aff for^{ne} mend
for fogede gestning

Albertte mølle

Item mons mickilssen ytte ij pd xvj
sk:r mell halluff partthen strugen

Ttruelstrop

Item peder Jonssen iij pd en sk:e byg
oc holler xvj heste for herre gestning
och for fogede gestning

Summa lateris xi pd iiii sk:r byg
iij pd vj sk:r mell / xxvij t:r haffre
en ko / iiii lam / iiii gies
viii høns / xii les hø

Valby *ibidem*

7v

Item oghe x ß landgille ii t:r haffre
lam gos høns

Østre bielleruppe

Item albrett Jenssen xxiii ß landgille
aff ij gorde iij t:r haffre lam gos
høns

Item Jes Claussen xx ß landgille aff
ij festher iij t:r haffre lam gos
høns

Item twle x ß landgille iij t:r haffre
lam gos høns

Vestre biellerup

Item assmynd brod en lød:e m:c
iij t:r haffre lam gos høns

Item mons anderssen iij ß g:t langille
iij t:r haffre gestning lam gos høns

Item Niels pederssen ij pd en sk:e byg
iij t:r haffre lam gos høns

Ffledie

Item bent pederssen iij pd bygh lam
gos høns ix heste for gestning

z-z Siffran ändrad från xij.

Summa lateris /x m:c / pd i sk:e
/ byg
xxv t:r haffre / viii lam / viii gies /
xvj høns
P-Summa lateris po byg ^{a-v-a} pd j sk:e byg^{-P}

Lackelenghy

8r

Jtem oge mickilssen iij pd iiij sk:r
bygh landgille en male sk:e v sk:r mell
^{b-v-b} t:r haffre lam gos høns
Jtem Jepp Knwdtssen ett pd xvij sk:r bygh
iij t:r haffre herre gestning iiij sk:r
mell tiende lam gos høns
Jtem Jørghen pederssen ij pund byg iiij
sk:r mell iij t:r haffre lam gos høns
Jtem vnghe oluff iiij pd xii sk:r
bygh x sk:r mell v t:r haffre gestning
lam gos høns
Jtem gamle Oluff ii pd iiij sk:r
bygh v t:r haffre herre gestningh lam
gos høns
Jtem Anders pederssen ett pd xvij sk:r
byg iij sk:r mell iij t:r haffre
gestning lam gos høns
Jtem Ingefryd ij pd ^{c-ix-c} sk:r bygh
vj sk:r mell tyndhe v t:r haffre
lam gos høns
Jtem Lauritz Søwendessen ett pd i sk:e
bygh iij t:r haffre lam gos høns
Summa lateris i/ lest v sk:r byg
i/ pd iij sk:r mell iiij pd haffre
viij lam / viii gies xvj høns

Jtem niels Ogessen iij pd en sk:e byg
v t:r haffre lam gos høns
Jtem Bentt swenssen iij pd bygh vij
sk:r mell v t:r haffre lam gos høns
Jtem niels morthenssen ett pd xvij sk:r
bygh iij t:r haffre lam gos høns

8v

- a-a Bør vara /.
b-b Siffran tillskriven i marginalen sedan den ursprungliga siffran iij strukits.
c-c Så ms. Bør dock vara x för att sidsumman skall stämma.

Jtem en skatte koe aff for^{ne} by
Jtem xiiij m:c for ij skatte kiør
aff for^{ne} d-by^d

Østre Hemmyngstorp

Jtem tord matssen xvj sk:r meell
iiij t:r kwll
Jtem Niels ostridssen xxxj sk:r møll
iiij t:r kwll
Jtem las twrssen xvj sk:r mell iiij
t:r kwll
Jtem morthen twrssen xvj sk:r mell
iiij t:r kwll
Jtem Jes Elufssen xxix sk:r mell
iiij t:r kwll
Jtem morthen Erickssen xvj sk:r mell
iiij t:r kwll
Jtem nis Clemitzssen sk:r mell
iiij t:r kwll
Summa lateris viij pd viii sk:r byg
vij pd vii sk:r mell / en ko /
Jtem ^exiiiij^e m:c for ij skatte kør / xiiij
t:r haffre / iij lam / iii gies / vj høns

Jtem moens tvrssen xv sk:r mell
langille iiij t:r kwll
Jtem en ß g:t aff Capels hwsett
her axell fick
Hemmyngstorp mølle
Jtem morthen møllere ytte x pd
iiij sk:r mell

9r

Østorp

Jtem oge Jonssen ett pd en sk:e mell
iiij t:r kwll
Jtem oluff Jenssen et pd en sk:e mell
iiij t:r kwll
Jtem en skatte koe aff hemmyngstorp mend
och østorp

d-d Föregås av struket bygh.

e-e Härefter en struken bokstav, troligen g.

Effwerløff

Jtem Oge matssen xvj sk:r mell iiij

t:r kwll

Jtem las ogessen xvj sk:r mell iiij

t:r kwll

Jtem Bentte Oges xvj sk:r mell iiij

t:r kwll

Jtem peder skredere x ß landgille

Jtem vnge Anders och lasse Kemppe

ett pd mell iiij t:r kwll ^f-en sk:e mell^f

Summa lateris en lest iiij pd mell

x ß / en skatte ko

en g:t her axel

Jtem aff effuerløff och Semmentorp

en skatte ko

9v

Komletoffte

Jtem nis Jenssen x ß langille

Vestre røde

Jtem peder gregorssen xiiij sk:r mell

iiij t:r kwll

Jtem tømme ytte iii sk:r mell

iiij t:r kwll

^gJtem^g

Jtem rassmus xvj sk:r mell iiij

t:r kwll

Jtem las nielssen xvj sk:r mell iiij

^h-t:r kwll^h

Østre Røde

Jtem Anders och peder xii sk:r

mell iiij t:r kwll

f-f Uppgiften förs genom ett streck i ms tillbaka i raden och placeras efter ett pd mell.

g-g Härefter två strukna bokstäver A L.

h-h Härefter struket Jtem.

Semmentorp

Item torkilld ⁱ-ochⁱ lauritz
xvj sk:r mell iiij t:r kwll

Karupp

Item Oluff *pederssen* ett pd en sk:e mel
iiij t:r kwll
Knwd *Klemittsen* et pd en sk:e mell
iiij t:r kwll

Summa lateris vj pd viii sk:r mel
x ß en ko

Haraggers herrith Køfflingghe

10r

Item Niels *anderssen* v pd en sk:e byg
vij t:r *haffre* lam gos høns
Item lauritz *tordssen* xv sk:r bygh iij
t:r *haffre* lam gos høns

Item ^k-Anders^k *bentssen* iij pd en sk:e
byg iiij t:r *haffre* lam gos høns
Item Jes *bentssen* iij pd xiii sk:r byg
v t:r *haffre* lam gos høns
Item oge *assmondssen* et pd xvij sk:r
byg iij t:r *haffre* lam gos høns

Thette er panttit bort

och smae rezsell er kommen
hiid till kloster

Item niels *Jwde* ij t:r *haffre*
Item Jes *monssen* v t:r *haffre*
Item *Jep Lauritssen* iiij t:r *haffre* en gos et
/ par høns

Item vij m:c for en skatte koe aff
for^{ne} by och gaffue the en skatte koe
Item *Køffuelingge møller* gaff iij
pd xv sk:r mell haldelen struget

i-i Härefter struket och.

k-k A i Anders skrivet ovanpå annan text, möjligen iiij.

Summa Lateris en lest ii pd
vii sk:r byg / iiiij pd v sk:r mell
xxxiiij t:r haffre / en ko / och vij m:c for
en skatte ko / v lam / vj gies / xii hønns

Ornebery

10v

Item jep pederssen och Sitzse viij ß g:t
landgille

Rønbergx herrith Toffte

Item peder swenssen iij ß g:t langille
Item Rasmus en ß g:t langille
Item Jens tommessen xiiiij ß langille

Hørstede

Item bent nielssen xviiij ß langille

Ludgudtz herrith

lewsekwlle
Item Oluff gwdmyndssen
Poilstrvp
Item trued en ß g:t langille
^lItem viij m:c ^mij ß^m sommer skatt och
vintther skatt aff vismerløff mend
och xxiiij t:r haffre for fogede
gestningh^l
Summa Lateris xvij m:c vij ß
xxiiij t:r haffre

ⁿBieryⁿ herrith Oensvale

11r

Item lauritz Jebssen ij pd en sk:e
rwg v t:r haffre

- l-l *Detta avsnitt borde rätteligen placerats efter räkenskaperna för Vismarlöv sn, fol. 11r, men fick ej plats här pga. den ursprungliga uppläggningsen av ms. Se vidare ovan s. 31.*
- m-m *Ovanför raden. Omedelbart före, likaså över raden struket ij ß.*
- n-n *Fel för Bara.*

*Jtem Niels semmensen ij pd en sk:e
rwg v t:r haffre*

Arløffue

Jtem Niels ogessen iij ß g:t langille

Vissmerløff

*Jtem mons tordssen iij ß g:t langille
iiij t:r haffre herre gestning ij t:r biscops*

°tynd° lam gos høns iij les hø

*Jtem Knwd Dewre iij ß g:t iij t:ne
haffre gestningh ij t:ne biscops tingd
lam gos høns*

*Jtem lauritz tordssen xv ß langille ij t:ne
haffre gestning j t:ne lam gos*

P-høns^P høe

Jtem twre xv ß langille

lam gos høns

*Jtem Jep olssen iij ß g:t landgille iij
t:ne haffre gestning ij t:ne tinde lam
gos høns*

*Jtem Jes olssen iij ß g:t landgille iij t:r
haffre gestning en t:ne tinde lam
høns*

Summa lateris x m:ck v ß

iiij pd ij sk:r rwg / xxxii t:r haffre

v lam / iij gies / x høns

iiij les høe

*P-summa lateris vj lam v gess xij høns viij less
høø^P*

Jtem niels bor j lød:e m:c landgille

iiij t:r haffre ij t:r tinde lam gos høns

Jtem bent olssen j lød:e m:c landgille

ij t:r haffre

Jtem Jep Kempe ii høns

Jtem jep Rae en ß g:t landgille ij høns

Jtem Anders Jenssen en ß g:t langille

en t:ne haffre gestning et par høns

Jtem Anders Kempe en ß g: landgille

o-o Föregås av struket ting.

p-p Härefter utelämnat iij les.

11v

ij t:ne *haffre* et par høns
Jtem peder Tordssen en *β* g:t *landgille*
et par høns
Jtem Laffe *xiii* *β* *landgille* en t:ne
gestning *iiij* les hø et par høns
Jtem lasse bor *iiij* *β* g:t *landgille* v t:r
haffre *ij* t:r tynde lam gos høns
Jtem Oluff Dewr *ī* lød:e m:c *langille*
iiij t:r gestning en t:ne tynde *iiij* les
høe lam gos høns

Byrckx agger

Jtem oluff monssen *xviiij* *β* *landgille*
Reefstad
Jtem morthen tommessen *iiij* *β* g:t
landgille *ī* t:ne smør

Summa lateris *xii* m:c *vj*
ī t:e smør *xxiiij* t:ne *haffre* *iiij*
lam *iii* gies *xviii* høns *viii* les
/ høe

Ressaggher

12r

Jtem Jep nielssen en f:d: smør

Egsholm

Jtem tord lauritssen *vj* *β* g:t *langille*
Jtem Jes lauritssen *vj* *β* g:t *landgille*

Lewngby

Jtem laurits olssen *ij* *β* g:t *langille*
lam gos ^qhøns^q hø
Jtem matz ogissen *xī* *β* *landgille* gos
høns
Jtem morthen anderssen *ij* *β* g:t *landgille*
lam gos høns høe
Jtem Anderx lauritssen *ij* *β* g:t *landgille*
iiij les høe
Jtem Anders beck *xviij* *β* *landgille*

q-q Härefter utelämnat *iiij* les.

lam gos høns iiij les høe
 Jtem bent pederassen xiiij ß landgille lam
 gos høns høe
 Jtem las monssen xiiij ß landgille
 lam gos høns iiij les høe
 Jtem peder anderssen xxj ß landgille lam
 gos høns iiij les høe
 Summa lateris xy m:c v ß en
 f:d: smør / vj lam / v gies / xiiij
 høns / xxviiij les hø
 P-Summa lateris po goss
 vij goss^P
 Jtem Jep ostridssen ix ß landgille gos
 lam høns ij les høe
 Jtem lass Jebssen iij ß landgille
 Jtem xxiiij t:r haffre er kommen aff
 lewngby for herre gestning och ^rbis
 caps^r tynde
 Jtem for fogede gestningh
 Jtem vinther skatt och sommer skatt
 vij m:c vii ß vii penninge ßolvit
 aff for^{ne} by

12v

^sEsserup^s

Jtem Niels aebo ij pd en sk:e byg
 v t:r haffre gestning
 Jtem mons bor ij pd en sk:e byg
 v t:r haffre gestningh
 Summa lateris
 Item t^{viiij}t m:c iij ß u^{en}u dena
 / rius
 iiij pd ij sk:r byg
 xxxiiij t:r haffre
 et lam / en goes / ij høns / ij les
 / høe

r-r *Så ms!*

s-s *Mellan rubriken och föregående rad har ms ett rakt streck.*

t-t *Ändrat från xviiij och skrivet ovanför raden.*

u-u *Härefter utsuddat alb.*

Oxie herritth Høekøffuingh

13r

Item Swend perssen vij β^vg:t^v ij t:r
haffre for forfolle och ij t:r haffre for
tynde lam gos høns

Item truels morthenssen viij β g:t langille
ii t:r haffre forfolle ij t:r tynde lam
gos høns

Item Hemmingh pederssen iiij β g:t langille
en t:ne haffre tynde lam gos høns

Item Jens siellentzfadher iii β g:t langille

Item Jep anderssen vj β g:t langille the
ij β g:t aff en øde jord en t:e haffre
for tynde lam gos høns

Item Anders matsen iiij β g:t langille
en t:ne haffre tynde lam gos høns

Eskildstorp

Item niels pederssen iij β g:t landgille
ij t:r haffre tinde lam gos høns

Summa ^x-lateris^x ^y-xx^x m:c ^z-jjj^z a-β-a-y
xiiij t:r haffre /

vj lam vj gies / xii høns

Vestre greffwie

13v

Item Jep anderssen \cancel{v} β g:t land gille
lam gos høns viii sk:r bygh
tynde / kom till skauersø

Item Jep pederssen \cancel{v} β g:t landgille
lam gos høns iiij sk:r bygh
tynde kom till Skauersø

Item Jep bentssen
lam gos høns / viij sk:r bygh
kom till skauersø

v-v Härefter förväntat landgille.

x-x Ovanför raden.

y-y Summan borde vara 20 mark och 13 skilling.

z-z Siffran skriven på utsuddad vij.

a-a Härefter ^ce.

melste greffwie

Item mattis nielssen vj ß g:t langille

høftoffte

*Item Swend morthenssen vj ß g:t
landgille*

Arrie

*Item Anders pederssen iij ß g:t langille
iij t:r haffre*

Gessie

Item jep nielssen ii ß g:t langille

*Summa lateris xv m:c iii ß
iij t:r haffre / iij lam / iij gies
/ vj høns
et pd byg kom till skauersø*

*Item benth pederssenn ij ß g:t landgille
Item Erick prouest ij ß g:t langille
Item Jesper pederssenn*

14r

Clagstorp

Item Swend Knwdssen en lød:e m:c

hyndby

Item mattis ett pd bygh

Skøtz herrith

Ffwlie

*Item lauritz olssen iij ß g:t en t:ne
haffre lam gos høns
Item nis tordssen iij ß g:t landgille
en t:ne haffre for tynde lam høns gos
Item Johanne nis knwdtssens xxx ß
landgille en t:ne haffre tynde iij t:ne
for folle lam gos høns*

Summa lateris x marck v ß
ett pd byg iij lam iii ges
vj høns / vj t:e haffre

Item Oluff Jebssen iij ß g:t langille
en t:ne haffre tynde iij t:ne forfolle lam
gos høns

Item Eskild vj ß g:t landgille en
t:ne haffre tynde och iij t:r haffre forfolle
lam gos høns

Item jep anderssen ytte iij pd byg kom
till skauersø / iij t:r haffre her

Item Oluff Hemmingssen iij pd byg kom
till skauersø / iij t:r haffre her

Item Jes atzerssen vj ß g:t i ß iij
t:r haffre

Item Jens Lauritssen en lød:e m:c iij t:r haffre

Item Hintze vi ß g:t iij t:r haffre
lam gos høns

14v

Hammer

Item lauritz pederssen iij ß g:t langille och
tynde

Stewie

Item Jep Jenssen iii ß g:t langille
och en ß g:t tynde

Summa lateris ^bxviiij^b m: vj
xxiiij t:r haffre iij lam iij ges
vj høns
j lest byg till skauersøø gord

Rengh

Item peder nielssen ij ß g:t landgille
ij t:r haffre forfolle

15r

Kempinghe

Item morthen pederssen iij ß g:t langille

b-b Felräknat för xvi.

79

hwellinghe

Jtem villom iij ß g:t landgille
ij t:r haffre

bøserup

Jtem Adam iiiij ß g:t langille och
viß ß for tynde och en øde Jordh
iiiij t:r gestning

Jtem Anne Jeppis ij ß g:t langille
och viß ß for tynde iij t:r haffre
gestningh

vierstedh

Jtem Jens anderssen ij ß g:t

Ffiellitzløff

Jtem Swend nielssen en lød^e m:c

Jtem atzser Lauritssen ð lød: m:c landgille

Summa lateris xiiij marck
och ð ß xj t:er haffre

Vemmmenddehøys herrit

15v

Grwndby

Jtem Oghe Nielssen vj ß g:t vj t:r
haffre gestningh ij t:r haffre tynde lam
gos høns

Jtem Rasmus bentssen iij ß g:t landgille
iiiij t:r haffre lam høns gos

Jtem Nis Knwdssen iij ß g:t ^clandgille^c iiiij t:r
haffre lam gos høns

Jtem Oluff tygyssen ^diiij^d ß g:t iiiij
t:r haffre lam gos høns

Jtem lauritss olssen iij ß g:t iij t:r
haffre

Jtem Jens bentssen ii ß g:t langille
iiiij t:r haffre lam gos høns

Jtem mons nielssen iij ß g:t langille
iiiij t:r haffre lam gos høns

c-c *Ovanför raden.*

d-d *Ändrat från iiiij.*

Item Oluff nielssen iij ß g:t landgille
iiij t:r haffre gestning lam gos
/ hønns

Item Jens Jebssen iii ß g:t langille
iiij t:r haffre lam gos hønns
Summa lateris xviij marck vj ß
xxxjx t:ner haffre / viij lam viij
ges viij par hønns

Item morthen hanssen iij ß g:t langille
iiij t:r haffre lam gos hønns

16r

Item Anne hennings iii ß g:t langille
iiij t:r haffre lam gos hønns

Item Hans Jenssen
iiij t:r haffre gestning lam gos hønns

Item Jens nielssen iij ß g:t langille iiij
t:r haffre / lam gos hønns restant

Item mattis hanssen iij ß g:t langille
iiij t:r haffre lam gos hønns

Item Oluff swenssen iij ß g:t langille iiij
t:r haffre lam gos hønns

Item henrick hanssen iij ß g:t langille
iiij t:r haffre lam gos hønns

Item peder erickssen iii ß g:t landgille iiij t:r
haffre lam gos hønns

Item Jep pederssen
iiij t:r haffre lam gos hønns

Item lasse bossen iij ß g:t iiij t:r haffre
lam gos hønns

Summa lateris ^exiii^f ^e marc^f
xxxvj t:r haffre viij lam
viij ges xvj hønns

^PSumma lateris xl t:r haffre x lam x gess
xviij hønns pennghene vare før vreth^P

Item Jep mørck xiiij ß landgille
iiij t:r haffre lam gos hønns

16v

Item Jens mørck xiiij ß langille
lam gos hønns

Item Niels smyd xiiij ß langille
lam gos hønns

Item Oluff Jffuerssen iij ß g:t langille

e-e Rättad, möjligen från xij.
f-f Härefter en utsuddad siffra.

Hønsinghe jbidem

Item peder lauritssen vj ß g:t langille
en t:ne haffre ^gtynde^g

Item mons knwtssen ij ß g:t langille
j t:ne haffre biscops tinde

Item niels Jebssen ii ß g:t langille
j t:ne haffre tinde

Item Jes matssen ij ß g:t landgille
j t:ne haffre tynde

^hSumma lateris xj marck^h

viiij ß viij t:ne haffre

iiij lamb iij ges vj høns

Item bo olssen ij ß g:t langille j t:ne
haffre tynde

17r

Oby Nørre

Item Anders pederssen iiiij ß g:t langille
iiiij t:r haffre gestning

Item Lauritz Jenssen ij ß g:t landgille
iiiij t:r haffre for ⁱtyngdeⁱ och gestningh

Item Knwd olssen iij ß g:t landgille
iiiij t:r haffre tinde oc gestningh

Hasle bøsserup

Item Niels Jebssen xiiij ß skatt
iij t:ne haffre lam gos høns

Item mons matssen xiiij ß skat
iij t:ne haffre xxxj sk:r bygh landgille
lam gos høns

Item ^kJeb^k mickilssen xiiij ß skatt
^li^l pd en sk:e byg iij t:ne haffre
lam gos høns

Item Jep hogenssen xiiij ß skat ij
pd en sk:e byg iij t:ne haffre lam
gos høns

g-g Härefter struket lam gos høns.

h-h Mellan raden och föregående rad har ms ett streck.

i-i Ordet först skrivet tinde; därefter har g ifyllts, så att tyngde uppkommit.

k-k Omedelbart efter bokstaven b ett struket p.

l-l Föregås av några strukna, oläsliga bokstäver.

Summa lateris x m:c i ß
xxiiĵ t:er haffre y pd iij^m sk:or^m
byg iiii lam iij ges iij par

høns

ⁿJtemⁿ Anders nielssen i ß g:t skat
Item Jes olssen en ß g:t skat ii t:r haffre
gestningh xix sk:r byg langille
Item troels pederssen xiiiĵ ß skatt iĵ pd
en sk:e byg langille iĵ sk:e byg tinde
iiĵ t:ne haffre gestningh
Item Jens bentssen vj ß g:t landgille
Item Anders smyd xiiiĵ ß skatt
iĵ pd en sk:e bygh iii t:r haffre
gestningh lam gos høns
Item mons smyd xiiiĵ ß skatt
iiĵ t:ne haffre iĵ pd en sk:e byg
landgille iĵ sk:e biscops^o tyngde^o
^Pgestning^P lam gos høns
Item Las torsthenssen xiiiĵ ß skatt
iĵ pd en sk:e byg iiĵ t:ne haffre
lam gos høns
Item Anders Lauritssen viĵ ß^q skatt^q
xvj sk:r byg landgille ij t:r haffre
lam gos høns
Item en øde Jord ibidem

17v

^rSumma lateris viij marck^r
y ß y lest ij pd ij sk:r byg
xy t:ne haffre iij lam iij ges
viij høns

Moncke mølle

18r

Item niels Jebssen iiii pd
xiiii sk:r mell
Item Lille moncke mølle ßom
nw up bøgder er

m-m *Möjligen sk:er.*

n-n *Härefter struket Jep.*

o-o *g tycks vara tillfogat i efterhand; Jfr. ovan s. 82 not i-i.*

p-p *Föregås av struket iij t:ne haffre.*

q-q *Skrivet ovanpå något annat nu oläsligt.*

r-r *Mellan denna rad och föregående ett avdelande streck i ms.*

Item Oge møllere iii pd xviii sk:r
mell haffer han ytth

Skyberup

Item Jens holgørssen / ii pd en sk:e
byg en t:ne *haffre* tinde lam gos høns
Item Anders Hogenssen ii pd en sk:e
bygh en t:ne *haffre* tinde / lam gos høns
Item Jes olssen ii pd en sk:e bygh en
t:ne *haffre* tinde lam gos høns
Item peder olssen ij pd en sk:e byg langille
en t:ne tinde lam gos høns

Twlstorp

Item Anders twssen iiiij ß g:t
landgille iij t:r *haffre* gestning
Item truels anderssen iij ß g:t langille
iij t:r *haffre* gestningh

Summa lateris iiiij marck vij ß
ij lest iij pd ij sk:r mell
ij lest ij ^spd^s iiiij sk:r byg x t:r
iiiij lam iiiij ges viij høns ^t/ *haffre*^t
Item Jep twssen iii ß g:t landgille
iij t:ner *haffre* gestningh

18v

Bedynghe

Item en ß g:t langille aff bo olssen

vemmendehøie

Item Oge pederssen ij pd en sk:e byg
en t:ne *haffre*
Item peder Kølling et pd i sk:e byg
en t:ne *haffre* ^utiende^u

Ønnerup

Item mattis pederssen ij ^vlød:m:c^v

- s-s p och d står åtskilda i ms.
t-t Ordet hör till föregående rad.
u-u Möjligen tinde. Jfr. fol. 17v not i-i.
v-v Så sammanskrivet i ms.

Lyndby

Item Anders tvssen et pd i sk:e byg

iiii t:r haffre

Item Oluff anderssen ij pd i sk:e byg

iii t:r haffre

^xHarestedherrith^x

Søffuestade

Item morthen bonde en lød:e m:c

och iiiii β

Item Oluff powelssen ii β g:t ii

g:te

Summa lateris viij marck

vij β / vj pd iiij sk:er byg xij

t:er haffre

Item Anders Jenssen ii β g:t ii g:t

landgille

Item Jens bugge ii β g:t ii grotte

landgille

Item Oluff Anderssen vj β g:t och

iiii grotte landgille

Item morthen morthenssen iiij β

g:t ii g:t landgille

Item niels pederksen iiiii β g:t ii g:te

landgille

Item Jens morthenssen iiiii β g: ii g:t

langille

Item tore ij β g:t ii g:t langille

Item Oge tymandssen ii β g:t ii grote

landgille

Ingilstad herritt

Glemmynge

Item torkild xiiij β skatt ij pd

^ybyg^y landgille lam gos

høns

Summa lateris xvj marck v β

ij pd byg ett lam i goss

ii høns

x-x Mellan rubriken och föregående rad ett avdelande streck i ms.

y-y Härefter struket en sk:e byg.

19r

Jtem peder truedssen xiii^j ß skatth
ij^{z-pd^z} bygh lam gos høns
Jtem Kield pederssen xiii^j ß skatt ij
pd byg landgille lam gos
høns
Jtem twe pederssen ett pd byg xix ß
aff en øde Jord lam gos høns
Jtem bent matssen xx ß iij pendinge
landgille lam gos høns
Jtem morthen Jebssen iii ß g:t oc ii
g:t landgille
Jtem las Jenssen iii ß g:t ii grotte
lam gos høns
Jtem Jngwor anderssen ii pd byg
landgille xiii^j ß^a skatt^a
lam gos høns
Jtem Dawid reff och Jørren olssen
iij pd byg landgille xiii^j ß skatt
lam gos høns
Jtem *j*^b lød:e mc:r^b aff store glemminge
tynde pendinghe annamit Jens lauritssen

19v

Summa lateris x^j marc *✓*
iij pendinghe *j* lest iij pd bygh
^{c-vii^c} lam vij ges xiiij høns

L querestadh

20r

Jtem Hans anderssen iii ß g:t langille

Spøstorp

Jtem Jon førmand xiii^j ß langille

Benestad

Jtem niels kieldssen iii ß g:t langille

z-z Härefter struket en sk:e.

a-a Härefter struket iii g:t tinde.

b-b Så ms!

c-c Ändrat från viij.

Stenby

Jtem hogen j lød:e m:c langille

Jtem las Jebssen j lød:e m:c landgille

Sielssø

Jtem peder skredere v ß landgille

Trannes

Jtem peder karllssen v ß landgille

I Ramssaes

Jtem Anders pederssen xiii j ß landgille

Hannes

Jtem Anders gwmmessen iiij ß g:t

landgille them annamit oluff

swenske

Summa lateris jx^d-marck^d

Jens lauritssen annamit

ij m:c iiij ß oluff swenske annamit

Jeritzstae herrit

20v

hoby

Jtem Jens anderssen gaff viij m:ck

for ett pd bygh ßom her hans anna

met myn herris befallingh

Quernby

Jtem Algwd gaff xv m:ck for

ij pd byg her hans annamit myn

herris befallingh

^e-Giisløff^e

Jtem peder twessen iiiij ß g:

Jtem Erick pederssen iiiij ß g:

d-d *Härefter struket iiijß*

e-e *I maginalen skrivet på tvären: Nota tesse xxiiij g:t annamit Oluff swenske aff giisløff.*

Item bent olssen iiij ß g:t
Item Jens arwidssen iiij ß g:
Item peder Jebssen iiij ß g:t
Item Jens morthenssen iiij ß g:t

Nøbølle ibidem

Item bent bossen iiij ß g:t
Item peder trygge iiij ß g:t
Item mons anderssen iiij ß g:t
aff tesse for^{nc} iij mend annamit oluff
swenske

Summa lateris xxiiij^f marck for
iij pd byg ^fher hans^f anamit
xx marck iiij ß landgille them
annamitt oluff Swenske
Item mons pederssen iiij ß g:t
jtem Jep broge iiij ß g:t
Item peder skoffdreng iiij ß g:t
Item Jes hanssen iiij ß g:t
aff tesse for^{nc} iij mend annamit
Jens Lauritssenn

21r

Viuerup

Item mattis Jenssen iiij ß g:t oluff
swenske annamit

Albo herritth

Røroum

^gItem^g eyler en ß g: langille
Item Jens truelssen xiiij^f
Item Anders pederssen ii ß g:t
Item Arwid monssen ii ß g:t
Item thommes lassenn xiii ß
Item Ingerd bricks iii ß g:t
Item mons ebbessen xiiij^f ß
Item peder nielssen ^hiiij^h ß g:t

f-f Ändrat över raden från oluff swenske.

g-g Härefter struket Oluff.

h-h Ändrat från iiij.

Item tve iij ß g:t tesse *pendinge* aff
tesse ix *menn* annamit oluff swenske

Summa lateris ix mark Jens *lauritssen*
xiiij marc oluff swenske /annamit
annamede och iij ß

Esperødh

21v

Item lauritz iij ß g:t oluff swenske
annamit

ⁱGelperødⁱ

Item Daud iij ß g:t oluff swenske
annamit

Ogerup

Item lauritz *eskilssen* iii ß g:t *langille*
themm annamit oluff swenske

Melby

Item encken iij ß g:t oluff swenske

Item *peder bentssen* iii ß g:t } annamit

Bontoffte

Item Anders *olssen* ij ß g:t vi grotte
biscops tinde annamit oluff swenske

bertilstorp

Item Hoghen *Swdere* ix ß *langille*

Saxehusze

Item Anders *monssen* ij ß g:t

Summa lateris x marc viij ß

annamit Oluff Swenske

ij m: iij ß annamit Jens

/ *lauritssen*

Gerssherrith Borrestae

22r

Item Sone ij pd rwgh
Item Anne Jons xiiij sk:r rw
Item Jsaac xiiij sk:r rwg
Item Jep vlck xiiij sk:r rw
Item Jens anderssen xiiij sk:r rw
Item Jens kerling xiiij sk:r rw
Item las trudssen xiiij sk:r rw
Item las ryngh xiiij sk:r rw
Item niels bentssen xiiij sk:r rw
Item Jep nielssen xiiij sk:r rv
Item niels mickilssen xiiij sk:r rw
Item bo xiiij sk:r rw
Item Anders truelssen
Item ødmer

Summa x pundt iiij sk:er rw
Item peder boellssen xiiij sk:r rw
Item ødmer xiiij sk:r rw langille
Item hogen nielssen xiii sk:r rw
Item ^kniels^k schredere xvj sk:r rw
Item las schredere
Item Jon ring xiiij sk:r rw
Item esbernn ij pd rw landgille
Item Anders hogord iij pd rw
Item oluff hogord iij pd rw
Item Jens hogord iij pd rw
Item peder bentssen
Item mons oxse ytte xiiij sk:r rw
Item iij pd rw och ij sk:r rwgh
biscops tinde bode aff borrestad
och aff Deyberge
Item xvij m:c ^lannamit^l Jens lauritssen
^maff^m for^{ne} by upo die Laurentij
Sommer skatt

22v

k-k *Ändrat ovanför raden från las.*

l-l *Föregås av invisningstecken med ii albi skrivet över raden.*

m-m *Föregås av struket for.*

*Summa lateris xvij m: ii albi
ßommer skatt
en lest ʏ pd viij sk:er rw*

Deyberie

23r

*Item peder swenssen ytte xxvj sk:r rw
Item oluff pederssen xiiij sk:r rw
Item Jes pederssen xxvj sk:r rw
aff ij gorde
Item peder langh xxvj sk:r rw
Item Jon ostritssen xiiij sk:r rw
Item Anders olssen xxvj sk:r rw
Item niels
Item Las Jegere*

Hørød

Item Oluff pederssenn ʃ t:ne smør

*Summa lateris viʃ pd rw
och ʃ t:ne smør*

Lillehiem

23v

*Item esbernn xv ß langille
Item niels hanssen xv ß langille
Item peder olssen viij ß langille*

Gronolth

*Item peder hogenssen ʃ t:ne smør
Item Jens ⁿpederssenⁿ en ß g:t*

Køllingerød

Item gwdmynd

Torristorp

Item engild pederssen iij pd smør

Lynderydh

Item peder knwtssen iij pd smør
Summa lateris iij m: vij ß
ij t:ne vj pd smør

Søndersløff

24r

Item Swend olssen ytte iij ß g:t landgille
Item Jens monssen
Item peder møllere

Ffersherrith

Ffreninghe

Item peder segwdssen xii ß landgille en
skatte galt
Item Jens pederksen xii ß landgille oc
en skatte galth
Item oluff Jenssen x ß langille
Item bo pederksen x ß langille
Item peder skredere v ß landgille
Item peder skredere v ß landgille

Summa ^{o-γ} marck iiij ß
ij skatte galthe

brandstae ibidem

24v

Item Jens Anderssen iij ß g:t landgille
Item niels Jonssenn x ß Langille

vpmadhe

Item lauritz anderssen xvij ß langille

vom

Item Jep morthenssen xix sk:r mell
Item Semmen addressen

Poilstorp

Item karll morthenssen

o-o Härefter ett påbörjat, överstruket tecken.

Veylrødh

Jtem Anders torsthenssen ꝥ lød:e m:c

Landgille iiij t:r kwll

Jtem peder swenssen vj ß g:t iiij t:r kull

Summa lateris viiij m: iiꝥ ß

xix sk:er mell

Jtem Anders nielssen iiij ß g:t

iiij t:r kwll

Jtem Oluff atzserssenn xx ß iij *pendinge*

iiij t:r kwll

Jtem peder henrickssen ꝥ lød:e m:c *landgille*

iiij t:r kwll

Jtem morthen Jsacssen iij ß g:t och

iij *grotte landgille* iiij t:r kwll

Jtem morthen pederssen xv ß *landgille*

iiij t:r kwll

Hørødh

Jtem nis Anderssen ꝥ t:ne smør

iiij t:r kwll

Styrødh

Jtem mons knwtssen en f:d: smør

iiij t:r kwll

Jtem f:d: smør aff P^vvellrød^p

for ett øde torp

Summa viiꝥ marc iij ^qß^q

en t:e smør

Oenßherrith

Hasle

Jtem truels pederssenn xxvj g:te *langille*

oc xx ß *gestning*

Jtem Jep pederssenn xxvj g:t *landgille*

och xx ß *gestningh*

p-p *Möjligen villrød.*

q-q *Härefter struket* iij denarius.

25r

25v

Verlynghe

Jtem morthen Anderssen xx ß gestningh

Jtem mons atthessen xx ß gestningh

Ffrose herrith

Hollomby

Jtem oluff hanssen ij sk:r smør

Hanebiery

Jtem Anders hogenssen niels hogenssen

iiij ß g:t landgille

byrckerydh

Jtem Oge swenssen ij sk:r smør

Ødmerstorp

Jtem Twle ix ß landgille

Summa lateris x marc iiij ß

iiij sk:er smør

vletoffte

26r

Jtem niels morthenssen j t:ne smør

Landgille

Jtem henrick Jenssenn i f:d: smør

landgille

Jtem vennild en f:d: smør landgille

Perop vti samme herrit

Jtem peder olssenn xv ß landgille

Eskerødh

Jtem peder nielssenn j t:ne smør

ij pd smør herre gestning

Rørom

Jtem Oluff Jebssen ij pd smør gestning

Jtem truels nielssen ij pd smør gestning

oc bode en t:ne smør landgille
Item Peder strickørssen ij pd smør gestning
oc iij pd landgille for en øde feste
Item Jep villomssen ij pd smør gest
ningh

Summa lateris xv β landgille
iij t:ne xiiij pd Smør
Item bodhe ebbessen ij pd smør
gestningh
Item tesse for^{ne} iij bønder giffue
en t:ne smør till landgille
Item Oluff ebbessen ij pd smør
gestning oc vj pd smør landgille

26v

Gødynghe herrith Trvitzstorp

r-Item peder mandessen ij pd smør
gestningh

madebiery

Item Swend mickelssen ij pd smør
gestningh

Ffarstorp

Item peder ørn ij pd smør gestning
Ttesse for^{ne} s-iij^s mend giffue en t:ne
smør till landgille^r

Tagerop

Item Twe kerstenssen ij pd smør gestning
j t:ne smør Landgille

Summa iij^t t:n^t xviiij pd smør

r-r Ms har ett sammanbindande klammer i vänstermarginalen.
s-s Skrivet ovanför raden.
t-t Så ms!

bobberupp

27r

*Jtem niels Jonssenn ij pd smør
landgille*

kragebiergh

*Jtem Tord ij pd smør gestningh
Jtem Trwed faderssen ibidem ij pd smør
/ gestning
Tesse for^{ne} iij bønder giffue en t:ne
smør till landgille*

Gedstorp

*Jtem Jep Jebssen iij pd smør gestningh
iiij pd smør langille*

Twerskoff

*Jtem Niels Jebssen ij pd smør gestning
Och ix pd smør Landgille*

Tøgerødh

*Jtem Jep smyd ij pd smør gestning
Och vj pd smør landgille*

Døllebergh

*Jtem Jep nielssen ij pd smør gestning
och iiij pd smør landgille*

*Summa lateris en t:ne / xxxvij
pd Smør*

mattherødh

Jtem Jes nielssen ij pd smør gestning

27v

magleolt

*Jtem peder kristernssen ij pd smør gestning
Jtem tesse for^{ne} ij bønder giffue
en t:ne smør till landgille*

heglynghe

Item Oluff Jonssen ij pd smør
gestningh *ʃ* t:ne smør landgille
Item Erland oghessen ij pd smør
gestningh oc xvij *β* landgille
Item these for^{nc} er viβ rentthe
till Dalby klosther
Item iij^c xl gordhe bøgde
Item øde gorde ere xi ij øde feste
ij øde mølle stede et øde torp

^uSumma lateris xvij *β* / *ij* t:ne^u
vij pd smør

^vSumma summarum

på korn pendinge och
Smør och theye *βom* Jens Lauritssen
haffuer annamit siden gregorij
aff Langiltz *pen* / Anno domini mdxxx
ninge och gestning^v
Item *ʃ*^xlest^x malt mynn herre
lontte aff mesther torbørn y lund
Item en lest byg mynn herre lonnte
aff her holgør greerssen

Summa lateris *ij* lest byg
och malt

Item xxx gies aff ladegordenn
Item xxxvj lam aff ladegordenn
Item *ʃ* t:ne smør aff ladegorden

28v

Summa lateris xxx gies och
xxxvj lam *ʃ* t:ne smør
Item en t:ne smør gamelt myn
herre sende till klostret

- u-u Mellan denna rad och föregående ett avdelande streck i ms.
v-v Överkorsat i ms.
x-x Härefter struket byg

Intaght pae tynde
lam ^y-anno^y mdxxx

29r

Item aff Dalby Søgñ v lam
Item Aff bonnerup Soghñ xiiij lam
Item aff hellested ßoghñ ett Lam
aff Jens trvelssen y twed

Toldmell til Dalby

Item v pd mell aff hassle mølle
oc xj sk:r mell gammelt
Item et pd ii sk:r malt aff ßamme
/ mølle
Item ii pd mell af østre mølle och
xviii sk:r malt
Item x sk:r mell kom hiid aff
efftherstaden for i fiord aff østre mølle
och ett pd malt

Summa lateris xx lam tynde
viii pd en sk:e mell
iiij pd malt

bygh aff ladenn

29v

Item ii lesther xiij pd bygh

Haffre aff ladenn

Item lxxvj t:r haffre

Thette er effther stadh
aff rwg oc mel
ther ighen stoedt

ther myn herre annamit klosteret
oc nw er kommet till klosteret
Lackelengy
Item Jens morthenssen iiiij sk:r mell

y-y *Ms* har Annorij, vilket möjligen är ett egendomligt sammandrag av Anno Gregorij, där dock Anno är omotiverat utan något tillägg. Jfr exempelvis rubriken fol. 41v.

Item vnge oluff x sk:r mell
Item Ingefrid v sk:r mell
Item Jørren *pederssen* iiij sk:r mell
Item gamle oluff x sk:r mell
Item torkild y Semmentorp xvj sk:r
/ mell

Summa lateris ii lesther xij pd byg
ii pd ix sk:r mell
lxvj t:r *haffre*

Østerupph

30r

Item ^z-^{oge}-^z xiiiij sk:r mell
Item vnge lasse y effuerløff x sk:r mell
Item Rasmus y røde xvj sk:r mell
Item lawritz nielssen *ibidem* xiii sk:r mel
Item Jep morthenssen y vom xix sk:r
Item albertte møllere iij pd iiij sk:r
/ mell

Item Anders kempe y effuer
løff x sk:r mell
Item Oge matzssen *ibidem* xvj sk:r mel
Hemmingstorp mølle
Item morthen møllere et pd vj
sk:r mell

Røde

Item *peder* gregwrssen xvj sk:r mell
Item *tømme* *ibidem* xvj sk:r mell
Item Jes elufssen y *hemmyngstorp* vj sk:r
Item torkilld y ^a-østre røde^{-a} xvj sk:r mel

Summa lateris en lest iiij sk:e
/ mell

Efftherstad aff bygh

30v

Szom Jnd er kommenn
Lackelenge
Item Oge mickilssen et pd viij sk:r
Item niels ogessen iii pd byg

z-z Härefter en oläslig bokstav, som strukits med två lodräta streck.

a-a Förmodlingen fel för Semmentorp. Jfr. fol 9v och fol 29v.

Item Jep knwdssen xviii sk:r
Item Jørrenn ij pund en sk:e
Item Jes morthenssen ij pd viij sk:r
Item gamle oluff et pd ^{b-v-b} sk:r
Item laueritz Soundssen xvj sk:r
 køfflinge
Item Jens bentssen iij pd xj sk:r
Item ogy assmondsen et pd en sk:e
Item lasse tordssen xix sk:r och
xvj sk:r

^c-hyndby^c

Item Jep ogyssen ett pd byg
Item Swend morthenssen i ^d-høtofft^d
vj sk:r byg
 Ffullie
Item anders hanssen xv sk:r byg
Item oluff Jenssen y søuistorp ett
pd byg for i fiord

Summa lateris ij lest iij pd
ii sk:r bygh

Item ^e-xiiiij^e pd malt kom fran borre
stad prawsten køffte ther och loed
giøre y malth
^fItem ett pund iiiij sk:r byg kom^f
fran Dalby kirke kyrke tyndhe
och iij t:r haffre
Item ij pd viij sk:er byg kom fran bonnerupe kyrcke kyrcke
tyndhe / ^g-andhers^g skredere i syndre
vglerop ytte palme søndag

31r

Summa lateris / en lest v pd ij sk:r
byg och ^h-malt^h

b-b *Skrivet över annan, oläslig siffra.*

c-c *Bokstaven b ändrad från y.*

d-d *Bokstaven h ändrad från g.*

e-e *Ändrad från xvj.*

f-f *Ovanför denna rad en påbörjad, men delvis suddad rubrik Jnta.*

g-g *Först skrivet anehrs. Bokstaven e sedan försedd med stapel till ett d.*

h-h *Härefter förväntat iij t:r haffre.*

Intaght aff haffre aff
efftherstad ther myn herre anna

/ mit klosteritt

Lackelänge

Item oge mickelssen v t:r herre gestning

Item Jørren knwtssen iij t:r haffre gestning

Item Jep Knwdssen iij t:r haffre gestning

Item vnge oluff vj t:r haffre

Item Ingefrid v t:r haffre

ⁱItem niels ogissen v t:r haffreⁱ

Køfflinge

Item Jes bentssen v t:r haffre

Item oge asmonssen iii t:r haffre

Item lasse tordssen iij t:r haffre

Item anders bentssen iiij t:r haffre

Søuistorp

Item niels andersssen iii t:r haffre

Item hans erickssen iij t:r haffre

Item Swend morthenssen iij t:r haffre

Item niels morthenssen i albertte iij t:r

grundby

Item mons nielssen iij t:r haffre

Item hans Jenssen iij t:r haffre

Summa ^k-lateris^k viij pd haffre

Item rassmus bentssen iij t:r

Item Jes smyd ij t:r

Item bent andersssen vj t:r

Item oluff swenssen iij t:r

Item henrick hanssen iij t:r

Item Jep pederssen iij t:r

Item oluff nielssen iij t:r

Item mattis hanssen iij t:r

Item Jes nielssen iij t:r

Item lasse bossen iij t:r

Item Jes knwtssen iij t:r

Item Jens bentssen iij t:r

Item morthen hanssen iij t:r

Item Jens hemmingssen iij t:r

Item Jens Jebssen iij t:r

i-i Under denna rad har en ny påbörjats med J.

k-k Skrivet ovanför raden.

32r

Jtem oluff tygessen iij t:r
 Jtem Jep mørck ij t:r
 Jtem oluff yffuersssen iij t:r
 Jtem Jens mørck ^lij^l t:r
 Jtem oge nielssen vj t:r
 Owby
 Jtem knwt olssen iij t:r haffre och
 en t:ne biscops tynde
 Owby nørre
 Jtem Anders pederssen iiij t:r
 Jtem Lauritz Jenssen iiij t:r
 Summa lateris ix pd iij t:r haffre
 Ffiellitzløff
 Jtem atzser lauritssen ij t:r haffre biscops tind
^m-och ij t:r gestning^m
 Jtem Swend nielssen iiij t:r herre gestning
 Bonnerup
 Jtem oluff eskilssen ij t:r haffre gestning
 Jtem Jes matssen iij t:r haffre
 Jtem Jep gødmørssen iij t:r
 vismerløff
 Jtem niels olssen iiij t:r haffre
 Jtem ⁿ-twreⁿ Pederssen ij t:e iij sk:r haffre
 Jtem Jep olssen iiij t:r gestning
 och en t:e tinde
 Jtem bent olssen iiij t:r gestning ij
 t:r biscops tinde
 Jtem knwd Dewr iiij ^ot:r^o herre gestning
 ij t:e biscops tinde
 Jtem Jes olssen i ^p-Skiberup^p ij t:r ^qgestning^q
 Jtem niels anderssen i nørre vllerup
 iiij t:r haffre gestning
 vester bøsserup
 Jtem adam olssen iiij t:r haffre gestning
 Jtem niels Jebssen iij t:r haffre gestning
 Jtem truels Jenssen i ønnitzløff iij t:r
 haffre gordleyningh

32v

- l-l Föregås av struket iij.
 m-m Raden är tillfogad i efterhand, dock av samme skrivare.
 n-n Ändrat från twde.
 o-o Så ms!
 p-p Ändrat från Skibebrup genom strykning av det andra b:et
 q-q Ms har bara gest utan förkortningstecken.

Summa lateris vij pd ij t:ne

iii sk:r haffre

Vismerløff

33r

Item lawritz bor v t:r haffre herre gestning

och ij t:r biscops tinde

Item niels bor vj t:r gestning och

biscops tinde

Item oluff dewr iij t:r haffre gestningh

Item mons tordssen vj t:r

Item lauritz tordssen ij t:ne iij sk:r

Item anders kempe ij t:ne

Item Jep kempe ij t:r

Item lawe en t:ne biscops tinde

Item Anders Jenssen en t:ne

Søndre vgglerup

Item oluff nielssen v t:r gestning

Item Anders skredere v t:r

Store glemmynge

Item morthen Jebssen ij t:r forfolle haffre

Item twe pederssen ij t:r haffre forfolle

Jngwor anderssen ij t:r forfolle

Haffre for gordfestning

Item truels Nielssen i ønnitzløff iiij t:r

Item truels knwdssen iiij t:r for en feste

Bom harbo bode till forn vdij

Item iiij t:r haffre aff Rasmus y toffte

Summa ^rlateris^r vij pund ij t:r iij sk:r

/ haffre

Haffre for Hosbonhold

33v

Item lauritz Jewde y dalby iij t:r haffre

Item peder monssen y bonnerup en t:ne

Item Anders pederssen i sandby iiij t:r

Haffre for Bagefaldt

Item aff lwnnerup mend iiij t:r

for vlødelse

Item aff lille karll i dalby ij t:r

r-r *Skrivet ovanför raden.*

Jtem aff Jens mickilssen *ibidem* en t:e
Jtem aff arnedale mend v t:r for
theris fee Jeg haffde nemmit Jnd
Jtem niels bentssen i hasslebøsserup
v t:r Bom han loffuit for fore
nogle bønder Bom Bode pa klostere
Jtem Jens *pederssen* y rowby iij t:r
for ij aff hans øg up togis for
/ Drift

Jtem en t:ne haffre aff lau
ritz søuendessen i lackelenge for skoff

Summa lateris iij pd en t:ne haffre

Haffre aff heste haffuen

34r

Jtem en t:ne aff niels smyd y dalby
for hans heste ginge y heste haffuen
Jtem ij t:r aff anders olssen i søuitz storp
Jtem ij t:r aff niels anderssen *ibidem*
Jtem iij t:r haffre aff lawritz *pederssen* i søuistorp
for nogle staffre han høg y heyniden
Jtem en t:ne aff *peder lauritsen* i dalby
for ett gerde han aff brød
^sJtem^s Ønritzløff
Jtem oluff Hanssen ij t:r for gestning
Jtem Poild truedssen ij t:r
Jtem mickild harbo ij t:r
Jtem Jes hanssen ij t:r
Jtem las gerickssen ij t:r

Summa lateris xx t:r haffre

Thette Er then haffre myn Herre loed selluff købe

34v

Jtem xxi t:r haffre bent ^tolssen^t lens mand
y giissløff køffte och Bende hiid
Jtem xxij t:r *peder truedssen* lensmand
y glemmingh sende ^uhii de^u / en t:e restat

s-s Troligen en av misstag påbörjad rad.
t-t Skrivet ovanför raden.
u-u Så ms!

Item *xj* t:e *haffre* aff bent swenssen Lens
mand y lackelengj sende hiid

j t:e restat

^vItem^v *viiij* t:ne *haffre* anders bentssen
y kewllinge sende hiid

Item *viiij* t:e *haffre* peder swenssen lens
mand y toffte sende hiid

jtem *lvij* t:r *haffre* ogy nielssen lens
mand y grundby sende hiid

Item *xliij* t:r *haffre* Jep anderssen lens
mand i fullie och swend *pederssen*

y *høekøffingh* sende hiidh

ij t:r restant

Item *niels* *Jebssen* y *haslebøsserup*

xxij t:r *haffre* sende hiid oc *xj* t:r

/ restant

Item *xl* t:ner aff *niels* *truelssen* y

giissløff *ßom* *oluff* *swenske* *fick*

hannom *xv* m:c till

Summa Lateris elluffsintzøffue t:r

och *xvij* t:ne *haffre*

xj t:ne *haffre* restant

Item *Swend* *Jebssen* i østre *Røed*
sende hijd *iiij* t:r *haffre* *oluff* *swenske*

befallit

x-35r-x

jtem Summa *iiij* t:r *haffre*

Anno domini *mdxxx*

36r

Jntacht Pa flesk

Item ett hundred *xxvij* Sider flesk

ßom *morthen* *bossen* i anderom *ßende*

hiid ^y*sanct* *ericj* *regis* *Dagh*^y

^zItem^z *lxxxxvij* sider flesk *anna*

mit *Jeg* aff *oluff* *swenske* *ßom* *komme*

fran *gydyng* *herrit* *mysdimmers* *dag*

Item *xl* *swijn* *slacttede* aff *mynd*

/ *herris* *egne*

v-v *Härefter* *struket* *x*.

x-x *Fol* *35v* är *tomt*.

y-y *18/5*.

z-z *Härefter* *struket* *x1*.

Jntagth kiør ßagefaldt

Jtem en ko aff anne swenskis y dalby
for noget søll hwn dwldde

Jtem en ko aff Cristern lauritssen vtj
lwnnerup for riis han høg vtj

^aheyniyddenn^a

^b*Jtem*^b en koe aff oluff hanssenn

y ønnitzløff

Jtem ij^cliij sider flesk annamit i

/ inuentario

Summa lateris ij^c iij sider flesk
annamit

Summa lateris iij kiør slachtit

Jtem en ko aff Semmen Smyd

y Dalby for han vor met att

ßlae myn ^cherris^c engygiemere

Jtem en ko aff anders Olssen i søuitz

storp for hans Dreng vor met

att slae ßamme engygiemere

Jtem en ko aff niels hanssen vtj

Dalby for en knyff han mis

togh

Jtem en ko aff Oluff hase *ibidem*

ßom han vd loffuit før myn herre

annamit Closterit

Jtem en ko aff ^dJep^d gødmarsen i bonnerup

for vlydelsse en t:ne *haffre* Jens

/ lauritssen feck

Jtem en ko annamit Jeg effther

Jes lassen ßom bleff hengder

y ønnitzløff

Jtem en koe aff Swend Jenssen

y hellistæd for en gord han aff

Foer før myn herre fick klosterit

Jtem en ko aff mons mickilssen

For en sten hamp han mistogh

Jtem en koe aff gregorssen i ^erøde^e

a-a *Så ms!*

b-b *Härefter struket O.*

c-c *Det första r är plumpat.*

d-d *Skrivet ovanför raden.*

e-e *Härefter struket For.*

ßom Cristern ßaell giorde pacht
/ met

Summa lateris
ix kiør

Jntacht kiør for gordley
Och stude mdxxx / nyngh

37r

Jtem en koo aff semmen Smyd y
Dalby for en øde Jord han feste
aff myn herre selluff

Item en ko aff niels anderssen *ibidem*
festning på then gord mons mic
kilssen kom aff

Jtem en koe aff Jes monssen *ibidem*
pa then gord han nw y boer

Jtem en ko aff peder lale *ibidem* aff
en øde Jord mattis steen haffude

Jtem en t:ne haffre Jens lauritssen feck

Jtem en koe aff Oluff gummessen her
y Dalby for then kirke feste han
nw vdij boer / en t:ne haffre Jens

lauritssen feck

Jtem en ko aff Jens morthenssen
ibidem aff en øde Jord ^fJnd^f till
hwn bøggis

Jtem en ko aff Jens skoningh *ibidem*
for then gord bentte lasse kocks till forn
y bode

Jtem en ko aff peder Jebssen i ønnitzløff
aff en kirckij feste ßom ligger till
bonnerup kirckij

Summa lateris viij kiør

Jtem en oxse aff peder gunnerssen
her y Dalby for han ^gmotte^g beholle
then gord ene han nw vdij boer

Jtem en stued aff oluff Jenssen vdij

Søndre vgglerup for ßagefaldt

Jtem ij par øxsen aff niels vdij

37v

f-f *Ändrat från Jnt.*

g-g *De tre första bokstäverna är plumpade.*

Nørre vgglerup for en fole han
brende met vretth myn herre
selluff vntte hanom thet ther par
Jtem en hest goedt som x m:c ^hJens
/ Jens lauritssen^h

Jtem iij smae stude peder mandesenn
sende hiid Bom myn herre vell
selluff aff ved them annamit
Jeg for ett geltt par øxsenn
och the bleffue slachtitt
Jtem en liden stued aff peder mandesen
for en koe han slacted
Jtem ij stude aff for^{ne} peder mandessen
aff thet Bagefald han loffuit myn
herre oc loffuit han iij m:c till
pae Bamme stude myn herre gaff hannom
them till

ⁱJtem xix kør er slachtit aff birkitⁱ
Bom Jens lauritssen haffuer faedt
^kfor Bagefald oc gordleyningh^k
Summa lateris iij stude slachtit och viij
/ andre

^lHelpe kiør oc stude^l

38r

Jtem ornebierij ryed oc Gedinng the
iij mend gaffue en koe
Jtem oluff Jenssen i saxehuse och
anders monssen *ibidem* en koe
Jtem ^mmorthen^m bondij i søuitzstae met
Bynn Bønn gaffue en koe
Jtem ij mend y lewngby iij mend
y skiberup gaffue en koe
Jtem Niels Jebssen i Hasselbøsserup
selluff Biette en koe
Jtem morthen truelssen i Hwellinge sel
luffierde en koe

h-h Så ms.

i-i Ovanför raden har ms ett rakt streck.

k-k Under raden har ms ett rakt streck.

l-l Härefter en struken rubrik: gødyng herrit.

m-m Bokstaven r skriven över raden.

Item Lauritss Jebssen i onswale niels
symmenssen ibidem en koe
Item morthen tommessen i reffstad selluff
fierde ij kiør
Item Lauritz y uprød en koe
Item hogen y stenby selluffierde
/ en ko
Item bent esbernssen y giisløff
selluffierde en koe
Item en ko aff swend mickilssen y
madebierij peder mandessen fram førde

Summa lateris xiiij kiør

Item viij fattige mend y nøbille
en koe

38v

Item niels Jebssen i bøsserup selluff
siette en koe

Item Anders pederssen i rørom selluff
triddie en koe

Item Oluff Jenssen i freninge bo
pederssen ibidem en koe

Item Anders Twssen i tulstorp
sellufsiette en koe

Item iiij fattige mend i rørom
en koe

Item en koe aff ⁿlwnnerupⁿ

Item aff bonnerup Bøndre vggle
^orup nørre vgglerup en koe^o

Item thette er thet Bom Oluff swenske
haffuer Bent hiid oc er slachtit

Item en liden stued oluff swenske
annamit i villintzherrit och
bleff slachtid

Item en liden stued aff kelluff
mølle vnder hallantz aess bleff slachtit

Item ij smae stude Oluff swenske
sende hiid i the samme Dage myn
herre annamit closterit them annamit
Jeg i inuentario

Summa lateris viiij kiør iiij stude

n-n Härefter struket och aff (aff på egen följande rad) jämte ett e som ej strukits.

o-o Under denna rad viij.

Item ij kør komme fran gydyng
herrit fran peder stiern y skiersserødh
the bleffue slachtit
Item en foer oxse bleff slachtitt Jvle
affthen myn herris befallingh
Item iiij kør bleffue slachtitt aff
klosters egne kiør

39r

Summa P^rlateris^p vj kiør en oxse

Summa *summarum* Pae kiør oc stude
Bom slachtitt er till Dalby kloster
y thette for^{ne} aer anno *Domini* mdxxx
er lxxv kiør og stude
Item viii stude Bom Jcke bleffue
slachtit Bom komme iblant forstudene

Helpe stude aff Lenit Torne herrit

39v

Lackelenge

Item iiij bønder *ibidem* eth par øxsen
Item vj fattige mend *ibidem* en oxse
thenn fick oluff swenske offuer till
Biellend y sommers
Item ij mend y køffuelinge j oxse
Item v mend *ibidem* en oxse
Item Jes monssen *ibidem* gaff en liden
/ stued

Toffte

Item peder swenssen selluff Biette en oxse
Item ^qhollombij^q }
Item hanebierij } en oxse
Item birkerød }
Item iiij mend y vletoffte en oxse
Item Jens pederssen i freninge selluff anden
/ en oxse
Item ij mend i heglynge y gødinge
herrit _____ en oxse

p-p *Skrivet ovanför raden.*

q-q *Härefter struket hanebierij.*

Item peder Jebssen i giisløff selluff siette
/ en oxse

Summa lateris xii stude

Item peder truedssen i glemminge selluff trettende 40r
/ ett gilt par øxsen

vellerød

Item Anders tosthenssen selluff x et par
/ øxsen

Item Ogi Jonssen i effuerløff selluff
niende ett par _____ øxsen

Item Jens anderssen i brandstad sell femtte
/ en oxse

Item Jes ostridssen y hemmingstorp sell ottende
/ et par øxsenn

Item lasse y røde sell siette en oxse

Item peder lauritssen i hønsinge en oxse

Item mons nielssen i grundby sell
siette _____ en oxse

Item oluff swenssen ibidem sell siette j oxse

Item Jes pederssen sell siette en oxse

Item oby
Item fiellitzløff
Item bøserup anders pederssen } en oxse

Item Jep anderssen i fullie selluff toltte
/ et par øxsen

Summa lateris xvij øxsenn

Item aff viissmerløff mend ett par 40v
/ øxsen

Item xii bønder i gydyngge heritt gaffue
/ ij par øxsen

Item matz Jebssen i hyndby och
xi mend y høkøffing et par øxsen

Item viij mend y lewngby gaffue
/ en stued

Item Tord lauritssen i egsholm selluff
anden _____ en oxse

Item Lauritz eskildssen i ogerup

Item bentt pederssen i melby gaffue sell

Biette ett _____ par øxsen

themm annamit oluff swenske

Item Arwid tommessen i rørom och mons

ebbessen *ibidem* the gaffue sellsiette et par øxsen
them annamit oluff swenske

Helpe stuede aff birkit

Item vester biellerup
Item østre biellerup
Item oge i valdby
Item peder Jonssen i truelstorp } en oxse

Summa lateris xv øxsenn

Item Aff Søuistorp en stued

41r

Item Aff albertte }
Item aff esserup } en stuedh

Summa lateris ij øxsenn

Summa summarum på helpe stude
er xlvj aff alt lennith

Ffisk och Sild Bom
Jndkommen er Siden
r-gregorij-r mdxxx

41v

Item iij t:r kwller annamit Jegh
aff Jens kall Bom han hentte
y kwllen

Item iij t:r kwller Jens lauritsen
køffte y malmø then ^sonssdag
nest ^teffther^t vor herris upfarilse Dagh^s

Item en t:ne kwller myn fruue
sende hiid ^usancte Lucie Dagh^u

Item ij t:r ^vkwller^v komme fran ^xkrappervp^x Bom
fruue anne sende ^yhiid^y ^zsancti
fabiani & sebastiani Dagh^z

Item ij t:r kwller myn frv sende

r-r 12/3.
s-s 1/6.
t-t Skrivet ovanför raden.
u-u 13/12.
v-v Skrivet ovanför raden.
x-x vp ovanför raden.
y-y Härefter struket then
z-z 20/1.

hiid ^a-Bøndagen nest effther *sancti*
poils Dagh^a

Item iiij t:r kwller myn frv loed
sende hiid then første vge i faste
jtem iiij t:r kwller oc ij t:r hwil
lingh myn frv loed køffue y hel
singborg oc sende hiid ^b-*purificationis*

/ *marie*^{-b}

Summa lateris xxi t:r kwller oc
ij t:r hwillingh

Sildt

42r

Item vii t:r Bild Bom komme
fran Søholme ^c-*onsdaghen* effther
vor frv Dagh *visitationis*^c

Item ii lester en t:ne sildh
fuld och tom Bom Jens

Lauritssen loed Ballte for giisløff

Item iiij t:r tom sild myn frv
loed køffue y helsingborigh
the komme hiid ^d-*purificationis marie*^{-d}

Item Siden komme end ij t:r Bom
myn frv køffte *eodem tempore*

Item viij t:r fuld Sild ^e-*anna*
med^e Jeg y *inuentario*

Summa Lateris iiij^f lest iiij t:r
Sild

Torsk annamit

42v

Item ij t:r torsk annamit Jegh
y *inuentario*

Item en t:ne torsk Jens Lauritsen
køffte aff møllere y Dalby
^f-*rwffij Martyris Dagh*^{-f}

Item ij t:r torsk her *peder* stenssen

a-a 30/1.

b-b 2/2.

c-c 6/7.

d-d 2/2.

e-e Så ms.

f-f 27/8.

køffte i østed oc sende hiidh
g-alle hellene Dagh^g
Jtem ij t:r torsk them lens mand
y høkøffuingh køffte oc sende
hiid Jens Lauritssens befalingh
Jtem iij t:r torsk myn herre
loed sende hiid ^hpurificationis
/ marie^{-h}
Summa ⁱSemj⁻ⁱ Lateris x t:r Torsk

marswyn flesk

Jtem iij Sidher ett støcke marswynflesk
myn herre sende hiid ^kfabiani dag^{-k}
Jtem en t:ne marswyn flesk sende
myn herre hiid och hwn kom
till siellend ighen
^PSumma lateris
x t:r torsk oc iij sidher eth støcke
marswine flesk^{-P}

Aoell annamith

43r

Jtem iij t:r aoell aff vj mendh i
borrystad oc peder bentssen ibidem ytte
Jtem en t:ne aoell Bom oluff pederssen
^li^{-l} borrestad oc swend
olssen i sønderssløff oc v menn met themm
/ ytthe
Jtem en t:ne aoell niels esberssen y
lille hiem selluff siette ytte
Jtem en t:ne aoell oc en f:d: peder olsen
y Deybierij sell ix ytte
Jtem j t:ne aoell Sone i borristad
sende hiid ^msancti valentinj dagh^{-m}
/ Summa lateris
/ vij t:ne en f:d: aoell

g-g 1/11.
h-h 2/2.
i-i Ovanför raden med invisningstecken.
k-k 20/1.
l-l Föregås av struket oc peder bentssen.
m-m 14/2.

Ørrit

Item en t:ne ørrit annamit Jegh
y inuentario

Item en t:ne ørrit her knwd bilde
Bende hiid y the Dage myn herre
annamit Closterith

Item ij hallwffue t:r oc en f:d: ørrit
myn herre sende hiid ⁿ-purificationis
^o/ marieⁿ -o

Summa lateris vij t:ne en f:d: aoell
oc ^piij t:r^p ørrith

Gammmyldt fisk

43v

Item j ore kabelawg Jens Lauritssen
køffte strax effther at myn herre anna
mith klosterith

Item ij ore kabelawg Jens lauritssen
køffte i lwnd ^q-sancti laurentj Dagh^q

Item ^r-j^r t:ne berfisk myn fruue
sende hiid y Sommer

Item x sintztøffue hwilling lasse
buggij køffte y malmø

Item iij rocker matz scryuere køffte
y malmø

Item en ore kabelawg Jens Lauritsen
køffte i malmø ^s-Simonis & Jude^s

Item iij^c tør Torsk Jens lauritssen
køffte aff her peder stenssen i sommer

Summa Lateris ^t-xxviii^t kabelawg
ij^c hwilling / iij^c tør torsk

iij rocker

j t:ne berfisk

n-n 2/2.

o-o Efter ordet är öwer raden ytterligare ett e tillfogat.

p-p Härefter bortglömt en f:d:

q-q 10/8.

r-r Skrivet öwer en struken siffra.

s-s 28/10.

t-t Härefter struket hele. Då 1 ore = 8 kabeljo borde summan vara 24.

Homle annamit og køfft

44r

Jtem ij rostocks trømid homle anna
mith Jeg i *inuentario*
Jtem ij trømid homle komme fran
malmø then ^u-onssdag effther vor
herris upfarilse Dag^u Bom morthen
Hollendere y malmø ud togh
Jtem j seck homle Jeg vd togh i malmø
Bom myn herre screff megh till upo
^vDie *sancti* bartholomej^v och hand vog
ett schippund oc vj liispund
Jtem en seck homle vog ett skip
pund oc vj liispund Bom Jegh
køffte aff hans gotskalck i malmø
^x*Sancti* Jacobj Dagh^x
Jtem ett trømith homle lasse bugge
han ud tog i malmø ^yβøndagenn
nest effther *sancti* michael archangeli dag^y
Jtem ett skibpund och iij^j liispund
hwert lispund xx β / Bom Jeg køffte
aff hans leycker y malmø ^zDionisij^z

Summa Lateris iij skippund xvi^j
liispund / v trømith homle

^P*summa lateris* på lispund xv^j lispund hwmlē^{-P}

Jtem ij^j skibpund ett liispund homle
køffte Jeg aff mattis Johanssen Bom
tysken vd tog i malmø thet kom
hiid ^a-torssdag effther *sancte* katherine dag^a
Jtem vj sk:r homle køffte i lwnd aff
Jens bontmaghere
Jtem x sk:r homle tysken aff malmø
loed sende hiid

44v

u-u 1/6.
v-v 24/8.
x-x 25/7.
y-y 2/10.
z-z 9/10.
a-a 1/12.

Jtem ett trømid homle aff mattis
Johanssen i malmø ^bleordagen nest
effther purificationis marie^b
Jtem en seck homle ßom myn herre
loed sende hiid offuer fran køff
uen haffn ^cfredagen fore fleske søndag^c

Summa lateris ij schibpund en seck
et trømmitt xvj sk:r homle ^Poc
eth lispund^P
Summa summarum pa homle
y skibpund ^dxvij^d liispund vj trømmitt
xvj sk:r homle
Jtem myn herre ßende hiid
en seck homle

Salt køfft

45r

Jtem t:ne lønborwg ßalt køffte ^ejeg^e aff
morthen hollandere ^fpalme ßøndagh^f
Jtem en t:ne ßalt Jørren mønttemester
vd togh aff bernit molen i malmø
Jtem ij t:r lønbors salt køffte Jegh aff
frantz hestekøffuer y malmø ^gviglia
/ mathej apostoli^g
Jtem en t:ne lønborij ßalt aff borrij
mesthere i lwnd for hans dreng høg
her y heynidden vden loff
Jtem iiij t:r lønborwg ßalt køffte
Jeg pae falstherboe ^hDionisij Dag^h
Jtem jørren møntthere vd togh ij
t:r smaed salt en t:ne aff hans ⁱVedertindⁱ
^koc^k en ^lt:ne^l aff hans krako i malmø

- b-b 4/2.
- c-c 16/2.
- d-d *Ändrat från xvij.*
- e-e *Skrivet ovanför raden.*
- f-f 10/4.
- g-g 23/2.
- h-h 9/10.
- i-i *tind ovisst.*
- k-k *Härefter struket then.*
- l-l *Skrivet ovanför raden.*

baysalth

Item xvij t:r baysalt annamit Jeg
aff hans hoffmand i malmø myn herris
/befallingh

Item x t:r myn herre loed sende hiid
fran køffuenhaffn

Summa lateris xi t:r lønborwg salt
^m-xxviii^m t:r baysalth

Jern annamith oc køfft

45v

Item 1 schiffuer oc xl aesmonder
jern annamit Jeg y inuentario

Item ett fad ⁿJegⁿ Jern køffte Jeg
aff hans vnckerssen Bom vor hoes
Jørren mønthere y malmø

Item Summa ij fad 1 ^o-schiffuer^o xl
aossmond Jern

^PSumma summarum pa alt
Bom Jens Lauritssen haffuer
annamijt oc wpboritt pae
myn herris vegne siden mynn
herre annamith Closteritt fran
^qsancti gregorij Dagh mdxxx och
till sancti gregorii dag
mdxxxi^q ^p

46r

Pendinge

^rItem iiij^c xxvj m:c k iiij ß iii denari
langiltz pendinge oc v m:c gestningh

Item xxi m:c for iij skatte kiør

Item viij m:c vj ß for et pd bygh

Item iiij m:c for ^s-iiii^s lam

m-m Föregås av struket vi.

n-n Så ms.

o-o Ordet rättat genom ifyllnad. Det ursprungliga ordet är ej läsligt.

p-p Överkorsat parti.

q-q 12/3 1530–12/3 1531.

r-r Radstruket parti.

s-s Skrivet ovanför raden och struket.

Summa pendinge ^tiiii^c viij m:c^t
ij ß iij denarj^r

^uRwg mell^u

^vJtem xxxiii pd xii sk:r mell annamit
vdij inuentario

Jtem ^xviij^x lest iiii pd iij sk:r rwg oc
mell aff landgillit oc et pd

Jtem ij lest ^ypd iij sk:r rwg och
mell aff efftherstaden oc told^v

Summa pa rwg oc mell er
xiij lesther eth pd viij sk:e

Bygh oc malth

^yJtem ^ylest en sk:e byg och malth
annamit y inuentario

Jtem ^xlest iij pd vj sk:r bygh
aff landgillet

Jtem ii lesther ^jpd vj sk:r bygh aff
efftherstadenn

Jtem xiiii pd malt proustenn køffte
vdij borrestad kom till Closter

Jtem ii lesther xiij pd aff ladenn

Summa ^zxx lesther viij pd^z
/ iiii sk:r^y

Haffre

Jtem ii^c xl t:r ^ahaffre^a annamit y inuentario

Jtem iij^c xxiii t:r haffre iij sk:r aff langillet

Jtem lxxvj t:r haffre aff ladenn

Jtem ij^c lviij t:ne en sk:e aff efftherstad

Sagefald gordleyningh hosbondehold
/ oc gresganh

Summa viij^c viij t:ne haffre

Jtem ij^c t:r haffre myn herre køffte

Fflesk

Jtem ij^c liiij sider flesk annamit

vdij inuentario

Jtem ett^c xxvij sider morthen bosenn

t-t Bör vara 412 1/2 m:c.

u-u Rubriken är inramad i ms.

v-v Partiet är radstruket.

x-x Ändrat ovanför raden från xy.

y-y Partiet är såväl överkorsat som radstruket.

z-z Bör vara 20 1/2 lest.

a-a Skrivet ovanför raden.

46r

47r

sende hiid

Item lxxxvij sider komme fran
gødinge herrith oluff swenske sende

/ hiid

Summa ^{b-iiij^c} lviiij^b sider flesk

^c Item vij oxse kroppe x ko kroppe
annamit inuentario^c

Item lxxvjør oc stude Blachted

Summarum lxxxij

^d Item ij^c xii teyenn

Item xxxvj aff ladegordenn lam

Item xx tynde lam^d

Summarum ii^c xviiij lam

^e Item ij^c xiiij gies aff teyenn

Item xxx gies aff ladegordenn^e

Summarum ij^c xliiiij gies

høns iiij^c lxxxviiij

Item xxij t:r

kwller

47v

Item ij t:r

hwillingh

Item iiiij lest iiiij t:r

Sild

Item x t:r

Torsk

Item vij t:ne en f:d:

aoell

Item iiij t:r

ørrith

Item xxviii

kabelawg

Item ij^c

hwilling

Item iiiij^c

tør torsk

Item ij t:ne

ber fisk

Item vj skibpund xvij lispund

homle

Item vj trømit

homle

Item xvj sk:r

homle

Item en seck

homle

myn herre sende hiid

Item xj t:r lønborer

szalt

Item xxviii t:r

bayszalt

Item ^{f-ij-f} fad

Jern

Item 1 skiffuer

Jern

Item xl

aesmønd

b-b *Bör vara 479.*

c-c *Överstruket parti.*

d-d *Överstruket parti.*

e-e *Överstruket parti.*

f-f *Siffran rättad ovanför raden från ij.*

Smør

Jtem iij t:r annamit ^gin uentario^g smør

Jtem ^hxij^h ⁱt:rⁱ }
^kJtem en f:d^k } smør
Jtem iij sk:r } aff landgillet
^kJtem lxxvij pd^k }

^Plxxxij pd smør er thet vesth^P

Jtem ^ft:ne smør aff ladegordenn

48r

^lJtem ^ft:ne aff peder Jenssen i honemare^l

Jtem en t:ne smør myn herre sende

/ hiidh

Summarum xvj t:r en f:d: iij sk:r

^mlxxvij^m pd smør

Tette annamith

Oluff Swenske

Jtem xliij m:ck v ß langiltz pendinge

Jtem xxij^f m:c her hans annamit

for iij pd byg thenn antwordet Jeg

Oluff swenske y vellrød

Tette smør

annamit Jeg aff

Oluff swenske

myn herris egit landgille

Jtem ^xt:ne en f:d: smør

Jtem xii sk:r smør

Jtem søssintztøffue pd smør

Jtem xv pd smør

Jtem en f:d: smør

Jtem ij pd smør

ⁿJtemⁿ

48v

Intaght pendencye

49r

Jens Lauritssen haffuer

Annamith mdxxx

Pendinge for helpe-fee Bom

Jens lauritssen annamit aff Trvel^s

g-g Så ms! Förmodligen haplografi för i inuentario.

h-h Ändrad från xij.

i-i Så ms! Ej ändrat i samband med rättelsen av föregående siffra.

k-k Överstruken rad.

l-l Överstruken rad.

m-m Ändrad från lxxxij.

n-n Sidan är i övrigt tom.

Jtem iii m:c aff bent *pederssen* i fledie
Jtem iij m:c Bom iij fattige gaffue
/ y fulie
Jtem v m:c aff Jep bentssen i greffuie
for en helpe koe

Pendinge for gordfestningh

Jtem xi m:c aff oge møllere i moncke
mølle till festning pa møllenn
Jtem vj lød:e m:c aff en qwinde y
reesagger och vj m:c aff Bamme qwinde
for iij °lod søll° gordfestning
Jtem x m:c aff Oluff Hemmingssenn
y fulie gordleyningh
Jtem xii løde:e m:c aff anders tosthenssen
y Velrød och iij lod søll themme
annamit myn herre

Summa lateris ^Plxxxjx m:c^P ij ß
Jtem xiii^q m:c^q en ß aff gwmynd
Lauritssen i borrestad Bom stode ighen
ther myn herre annamit klosterith
Jtem iij m:c aff en feste y vismer
/ løff

Jtem vj m:c aff encken i høsinge
for hendis gord vor forarrith
Jtem v lød:e m:c aff anders bentssen
y køffuelinge festning pa møllen
Jtem en lød:e m:c aff swende *pederssen* i høkø
/ uingh

Sagefaltz pendinge

Jtem ix lød:e m:c aff tord y Hemmingstorp
for hans tienste pige han beloe
Jtem en m:c aff mattis tordssenn
y vismerløff for nogit riib han
/ høg
Jtem v m:c aff niels bentssen y hasslebøsserup
Jtem ij m:c aff deyberig oc rørom

o-o *Skrivet ovanför raden.*
p-p *Bör vara 100 1/2 m:c.*
q-q *Härefter struket aff.*

49v

Item xxiiij ß aff en mand y hasle
r-/ bøsse-^rrup for nogit korn han^r
aff førde aff herrens gørd
Summa lateris lxxiiij m:c iiij ß

Item iiij m:c aff en mand ibidem
/ for nogit korn saed pa
myn herris grund

50r

Item ij m:c aff en mand y røde
Item vj m:c aff anders peder^ssen y viis
/ merløff for han bleff
aff met ßin gørdt

Item iiiij m:c vj ß aff en mand
/ y toffte ßagefaldt

Item iij m:c iiij ß aff en mand y høn
/ singe Sagefald

Fførløff

Item xxx ß aff Jens i velrød
Item xxx ß aff en mand i høkøffing
Item xxx ß aff Jens olssen i grvndby
Item xxx ß aff peder truedssen i store glemminge
Item xxx ß aff peder matsen i ønerup
Item xxx ß aff mons smyd y haslebøsservp
/ for iij t:r haffre
Item xxx ß førloff aff ßamme mand

Summa lateris s-xxxj^s m:c iiij ß

Item xxx ß aff viiersted førloff

50v

Item xxx ß aff sielssø

^tItem^t iij førloff aff reessaggher

Item viij marc aff anders

lauritssen i lewngbij førloff

thenwm annamitt Jeg^u-klocker onsdag^u

Hosbonne holdt

Item en m:c aff mattis tordsen y
/ vissmerløff

r-r I radens vänsterkant struket bo.
s-s Ändrat ovanför raden från xxxj.
t-t Härefter struken bokstav.
u-u 13/4.

^PSumma lateris xiiij m:c for vdhen then
iens Lauritssen fick^P

For høst arbeed

51v

Item iij m:c aff x mend i fulie

Item vj β aff niels i melste grevie

Item iij m:c ij β aff hasslebøsservppe
/ mend

Item ii β g:t aff lewesekwld

Item en β g:t aff poilstorp

Item v m:c aff store gleminge mend

Item viij β aff qwerested

Item viij β aff benested

Item en m:c aff ii mend i stenby

Item viij β aff anders pederssen i ramsas

Item vj β aff Jep anderssen i vester
/ greffuie for ij dagsverk

Item vj β aff lauritz i hammer

Item vj β aff morthen i kempinge

Item vj β aff Jeppe i steffvie

Item vj β aff villom i hwellinge

Item en lød:e m:c aff anne swenskes
y Dalby for ecker oc arbeed
Jnd till ^z-valdburgis^z

Summa lateris xvii m:ck vj β

^Psumma lateris xxij m:c vj β^P

Pendynge for gord festningh mdxxx

52r

Item v m:c aff anne swenskes y
/ Dalby for gordleyningh

Item vj lød:e m:c aff anders lauritssen
/ for en gord han feste
till Bin søn i reesaggher

Item v lød:e m:c aff mons mickilssen
/ y ^a-albette^a mølle

Item en m:c aff anders hase y dalby
/ aff en kirkij feste

^b-Item^b

z-z 1/5.

a-a Så ms!

b-b Fortsättningen saknas.

Sagefald

- Item vj m:c aff en qwinde i hemmingstorp
/ for hendis tøff Jeg loed henge
Item xi lød:e m:c aff en degen Bom Jeg
haffude her y tornid
Item iij m:c aff borremesthere i lwnd
oc en t:ne lønborig Balt for hans dreng
/ høg y heyniddenn

Summa lxxvj m:c vj ß en t:ne Balt

Item ij m:c aff lille karll y dalby

/ for han høg et øg

Item iij m:c aff anders pederssen i veuere

/ for hans tyff Jeg loed

/ rette

Item iij m:c aff Jes swenssen i ønnitzløff

Item en t:ne haffre / for Bamme tyff

Jens Lauritssen feck

Item iij m:c aff oluff Jenssen y søn

/ dre vgglerup for Bamme

/ tyff

Item xxviiij ß aff mattis ogessen ^cy

y^c lewngby for ij t:er

haffre Sagefaldd

Pendynge for førloff

Item xxx ß aff bente lasse koks her

y dalby førloff

Item xxx ß aff lasse monssen y

/ toffte

Item xxx ß niels ogisen i dalby

Item xxx ß mattis stens børne gotz

Item xxx ß anders pederssen i dalby

Item ^d-iiij^d m:c aff hanem for han

/ haffde forarrit sin gord

Item iij m:c iij ß for ij førloff

aff poild harbos aruinge Bom bode y

/ ønnitzløff

Summa lateris xxviiiij m:c iij ß

c-c Så ms!

d-d Ändrat från xx som strukits.

^Psumma lateris ~~xxx~~ m:c vj ß och j t:e *haffre*
iens lauritssen fick^P

Pendynghe for hosbonde hold

53r

- Item en m:c aff niels swenssen y
/ ønitzløff
- Item en m:c niels scredere Dalby
- Item xi ß karene morthensdater *ibidem*
- Item en m:c aff Vne mattis stens
- Item en m:c aff Jngerd *ibidem*
- Item iij m:c aff en karll y arnedall
- Item en m:c aff niels Jonssen Bom er
fød i ^estuwekøffuingh^e
- Item xiii ß niels knwtssen i dalby
- Item en m:c peder gwannerssens broder *ibidem*
- Item en m:c Oluff Jegeris søstherßønn
- Item en m:c Cristiern Jøde i søuitztorp
- Item iij ß aff en smyd i lewngby
- Item en m:c mons mølles frende y
Dalby
- Item en m:c oge schredere i reesagger
- Item en m:c oluff pederssen i østerup
- Item en m:c hans Jewde i egsholm
- Item ij m:c hans ostritssen i lewng
by
- Summa lateris ^fxvijj^f m:c v ß

Pendynghe for skoff

53v

- Item ^gxxxij^g m:c aff morthen
turssen i hemmingstorp
^handen dagen laurentij^h
- Item xix m:c vj ß / aff Lasse i røde
ⁱsancti olai Daghⁱ
- Item xxii m:c aff morthen tommessen
y reffstad ^kmarie magdalene^k

- e-e Nasalförkortning saknas.
f-f Ändrat från xvij.
g-g Ändrat från xij, som strukits.
h-h 12/8.
i-i 29/7.
k-k 22/7.

Jtem xix m:c xi ß aff anders tosthenssen
y vellrødh
Jtem en m:c aff oluff skotte
for hosbondholdh

Pendinge aff the som Sode pae klostere grund

Jtem xxiiij ß aff en mand i bedinge
Jtem en m:c aff en mand i sadesløff
Jtem viii ß anders morthenssen i lewngby
Jtem viij ß Jens tvsen ibidem
Jtem viii ß morthen Jenssen ibidem
Jtem en m:c aff en karl i lwnd for
en ^lhest hest^l han haffude her gresgang

Summa lateris lxxxxviiij m:c en ß
/ oc en m:c meer

Jtem ij m:c aff hoghen i sandby
till leye aff en eng ßom kallis
^megge^m eng

54r

Pendinge aff the mend ßom Jcke loge for lym owennenn

Jtem xxiiij ß szøuitztorp mend
jtem x ß aff lewndrvp
Jtem xxiiij ß aff ønnitzløff
ⁿ*Jtem* x ß aff bonnerupⁿ

Pendinge for drifft

Jtem xvii ß aff tyge matsen y
lwnnerup for en stued
Jtem xv ß anders bor y albertte
for en kall
Jtem ij ß Jep gødmerssen i bonnervp
for en kalluf
Summa lateris viij m:c vj ß

l-l *Så ms!*
m-m *Hårefter struket eg.*
n-n *Under raden utsuddat Jtem.*

Pendinge for lym

54v

- Item vii m:c aff her Claus bildes
bonde for ij lester
Item iiij m:c for en lest
Item ii m:c for j lest
Item iij m:c aff mester torbørn en lest
Item ii m:c niels aebo j lest
Item iiij m:c her axel brades bøndher
/ hoes bordinge en lest
Item xv m:c aff Cristern Jewde
/ foget på alnervp v lester
Item ix B for ij t:ne

Pendinge for koehuder

- Item xxxij m:c aff hans °tøtsk°
Bom P^{lo}-P i rostocks gord i malmø
for iij deger
Item xi m:c aff Bamme hans tøtsk
for ett degger
Item xxiiii m:c aff tysken i malmø
/ for ix stude huder oc vj
koe huder

- °Summa° lateris j^c j m:c j B
Item ett deggher ko huder er vdj
faed att giøre r⁻till till^r leder
Item haffuer Jeg solt mell for
lxjx m:ck Bom stoer screffuit vdij
vge koste bogenn hwer mandt
P⁻oc^{-P} / vyd sitt naffn
P⁻end ij sk meer / s⁻fran gregorij och till

55r

sancte gregorij dag igen^s-P

- Item siden soldis mell for xj m:c

Pendinge for øll

- Item xj m:c ij B for j lest øll

- o-o Det andra t skrivet ovanför raden.
p-p Skrivet ovanför raden.
q-q Föregås av utsuddat S.
r-r Så ms!
s-s 12/3 1530–12/3 1531.

Pendinge for eble oc peer

Item v m:c en ß for vij t:r eble
/ oc peer

Item iiii m:c aff Søuitztorp mend
for en liden tewr the finge

Item x m:c myn herre fick meg
ther han annamit klosterit

Item x m:c aff oluff svenske ^tDominica
reminissere^t

Item vj m:c aff Jens kall ^uericj regis^u

Summa lateris j^c xxiiij m:c iii ß ^Poch
end ij ß^P

Item xxiiij m:c for xvj Degger vld skind
hwert degger xxiiij ß

55v

Item xii m:c aff mattis Johanssenn
j malmø for en t:ne
køken fett

^PItem aff the varer Bom for^{ne} mattis

Johanssen fick aff meg tha faltt
meg xxiiij ß till pa for^{ne} vare^P

^vSumma lateris superioris xxxviiij
/ m:ck

Item haffwer Jeg annamytt for
mell Jeg haffwer sold syden
myn herre annamit klosterit
och jnd till ^xPalme mandag^x
lxxvj m:c for j lest ix ^ysk:r^y
rwg mell oc byg mell ^v

^PItem xiiij marc annamytt Jeg
aff Dalby mend och søuitztorp
menn for xij t:ner haffre
szom bielleruppe mendt thee
loffuedhe mynd herre selluff
for Skoffhøgh

Summa lateris j^c m:c oc
viiij ß^P

t-t 13/3 1530 eller 5/3 1531.

u-u 18/5.

v-v Överkorsat parti.

x-x 11/4.

y-y Härefter två oläsliga bokstäver.

Pendinge for fogede

56r

gestning Bom ighen stoed
ther myn herre annamit klostrit

Jtem xx β aff ornebierie

Jtem xii β aff viiersted

Jtem xxiiij β aff fullie

Jtem xx β aff morthen anderssen verlinge

Jtem xx β aff mons attessen ibidem

Jtem xx β aff trvels pederssen i hasle

Jtem xx β Jep pederssen ibidem
landgille

Jtem bent pederssen i gessie xviiij β

Jtem lasse monssen i toffte ij m:c

Jtem mons Jenssen i lvnnervp xviiij β

Summa lateris superioris xiiij m:c
/ iiiij β

^P-iiij marck for mask Jeg soldhe
och aff thee Bom
loedh malle paa heste
møllenn

Summa lateris xv m:c iiiij β^P

Thette landgille er

56v

Jnd kommet aff myn
herris egne bønder xxx

Jtem iiiij pd iii sk:r byg aff Jes
ogißen i lackelengij

Jtem et pd iiiii sk:r byg aff frende y
Salderup

Jtem ett pd iiiii ^zsk:r^z Jep anderssen ibidem

Jtem ij pd byg aff Balamand y
herrested

Jtem ii pd bygh stij morthen vtj
bollerup ij t:r haffre et lam
en gos ^P-oc iiiij t:r forde han hiid Bom
morthen bosen sende hiid^P

Jtem ^a-ij^a pd byg lauritz Jonssen ibidem
oc ij t:r haffre
et lam
en gos

z-z Härefter utelämnat byg.

a-a Ändrat ovanför raden från något oläsligt.

Item eth pd byg lasse gerbo ibidem
Item et pd byg mons morthenssen i
 steffvie
Item j lam en gos Jes henrickssen
 i bollerup
Item ett lam en gos Jens trvlssen ibidem

Summa Lateris en lest ij pd j sk:e
byg viij t:r haffre iij lam iij ges
P^coc en j lam och end j goss^P

Item en gos anders olssen i gerup
 Ellerød

57r

Item en gos hõns peder truedssen

Item en gos hõns peder galynd

Item en gos hõns truid Jenssen
 Andrerom

Item en gos hõns Jens brwn

Item en gos hõns mons Jenssen

Item en gos ij hõns peder bosen

Item j t:ne smør peder Jenssen i Hunne
 / marw

 monslwnd

Item en gos ij hõns Jes monssen

Item en gos ij hõns sone

Item en gos ij hõns Jep arwidssen

Item en gos ii ^bhons^b brancker

Item en gos ij hõns niels swenssen

Summa lateris xii ges xxij hõns

j t:ne smør

 Effthe stad for y fiord
 Jngilstorp

57v

Item ett pd malt ^caesell^c lauritssen

oc iiij t:r haffre

Item et pd malt anders Jebssen ibidem

oc iiij t:r haffre

Item ij t:r haffre morthen biørnssen

Item ij pd xii sk:r malt Jes ogisen
 y lackelengij

b-b *Så ms!*

c-c *Ändrat från prouist och skrivet ovanför raden.*

Bollerup

Item ett pd bygh lauritz Jonssen

Item ett pd byg stij morthenssen

Item ett pd byg lasse gerbo

Summa lateris viij pd malt oc

byg x t:r haffre ^P-oc end

ij sk:r byg^P

Summa summarum ij lest iij

pd en sk:e byg oc malt

Item xvij t:r haffre

Item iij lam

Item xv gies

^dItem xxii høns^d

Thette efftherse:ne vor po dalby och poe
Hyckeberigh ^a-sancti laurencij dag^a forwden
thet ny landgille 1530

^bItem^b primo iiiij^c siider flesk

xxiiij ko kroppe røgitt

iiij t:r ko kød som ligger y t:ner

^cItem^c xl fore kroppe røgitt och

ij t:ner ligger po hickeberig ther

er xxiiij fore krop vdiij

viiij t:ner wildbradt

en t:ne torsk

en t:ne kallun

en t:ne ko fødder

iiij ore kabelag

iiij lester mell oc rw

vij lester malt forwden haffre

malth oc thet som i kloster er

v t:ner smør / forwden thet ny land

/ gille

iiij t:ne aeell

vij t:ner Sild och

hunderith t:ner haffre er poe

hickeberig

d-d *Nederst på sidan finns en ritad pappersremsa med påskriften thedos ?*

a-a *10/8.*

b-b *Skrivet i marginalen.*

c-c *Ordet är suddat.*

löst blad

3. Intäktsbokens mynt- och måttenheter

Mynt

Medan Intäktsboken ger en god uppfattning av kostnadsläget 1530/31, är det mycket vanskligt att ge en rättvis jämförelse i dagens mynt. Intäktsbokens största värdemätare är

1 *lödig mark* = 45 *skilling*

1 *mark* = 16 *skilling* = 192 *penningar*

1 *skilling grot* = 9 *skilling*

1 *skilling* = 12 *penningar* eller *denarier* = 3 *albi*

1 *grot* = 9 *penningar*

1 *lod silver* = 1/16 *mark*

Fisk

1 *läst sill* = 12 *tunnor*

1 *tunna sill* = 28 *ol (val)*

1 *ol (val)* = 80 *stycken*

1 *ore 21* = 8 *kabeljo*

Hampa

1 *sten* = 21 *skålpund*

Humle

1 *tremet (trømid)* = 4 *lispund*

Hö

1 *lass* = 32 *lispund*

Järn

Beräkningen av järnvikt utgick från *osmund*, som egentligen var ett stycke ämnesjärn om ca 230 gram.

1 läst osmundjärn = 12 skeppspund = 12 fat osmundjärn

1 fat osmundjärn = 5 hundra å 5 lispund (värdet uppgick till 1 lödig mark)

Skinn

1 deger = 10 skinn

Spannmål, våta, feta och salta varor

Det grundläggande måttet för livsmedel i Danmark var *tunnan*:

1 dansk tunna = 6 skäppor = 139,104 liter

1 skäppa = 4 fjärdingar om vardera 2 ottingkar = 23,184 liter

Som större enhet användes *lästen*:

1 själländsk läst = 40 tunnor råg

42 tunnor malt

48 tunnor korn

80 tunnor havre

Ibland förekom även *pund* som mått på livsmedel:

1 läst = 12 pund

1 pund mjöl, råg, korn och malt = 20 skäppor

1 pund havre = 8 tunnor

Vikt

1 skeppspund = 20 lispund

1 lispund = 16 skålpund

1 skålpund = ca 496 gram

4. Ordförklaringar och förkortningar

Aer	år
Aesmond	osmund (viktenhet för järn; se ovan kap. Intäktsbokens mått- och myntenheter)
Aoell	ål
Baysalth	råsalt
Berfisk	klippfisk
Bygh	korn
Degen	1. kyrkobetjänt, kantor, djäkne. 2. dekan
Deger	mått för skinn (se ovan kap. Intäktsbokens mått- och myntenheter)
Drift	gräsgång, bete
Efftherstad	restantier
Engegiemmere	vakt för ängarna
Feste	liten gård
Fiord	fjor
Fole	unghäst
Forarrit	vanskött
Forfolle	fårålla
Forfolle hø	hö, som betalades såsom avgift för tillgång till får-bete
Foer nød, -oxe	nöt, som stallats för utfordring
Fuld sildt	sill med väl utvecklad rom eller mjölke
Fførloff	avgift, som betalades när en landbo skildes från gården eller av arvingar, när de förde bort sitt arv
Geltt	skuld
Gilt	gott
Helpe kior, -stude	nötkreatur, som gavs till klostret för själens frälsning
Husbonne hold	avgift, som erlades när en ny landbo tillträdde
Hwillingh	vittling
Høstro	hustru
Kabelawg	kabeljo
kallun	inälvor
Kofødder	kofötter, som nedsaltades

Kwll	träkol
Kwller	koljor
Køken fett	stekflott
Les tall	antal lass
Lym	kalk
Lym owen	kalkugn
Lønborwg, Lonbors salt	Lüneburger salt
Marswyn	tumlare, delfin
Ore	mått för kablejo (se ovan kap. Intäktsbokens mått- och myntenheter)
Retzell	mindre avgift i landgillet, som utbetalades till ägaren även om gården var pantsatt
Sagefaldt	böter
Skoff haffre	avgift i havre, som betalades för att i viss utsträck- ning få utnyttja skogen
Smaed salt	fint salt
Staffre	gårdsgårdsstörar
Sten	mått för hampa (se ovan kap. Intäktsbokens mått- och myntenheter)
Teye	en gås, ett lamm och två höns
Tinde	tionde
Tremmet	mått för humle (se ovan kap. Intäktsbokens mått och myntenheter)
Tøff, tyff	tjuv
Vge koste bogenn	veckoräkenskapsboken
Vlødelse	olydnad
Wildbradt	kött av vilt
Ørrit	laxöring

Förkortningar

f:d	fjerding
g:t	grot
g:te	grotte (pl)
lød:e m:c	lödlig mark
m:c	mark
pd	pund
ß	skilling
sk:e	skeppe
sk:r	skepper
t:e	tunne
t:r	tunner

5. The revenue-book of the monastery of Dalby 1530–1531

Summary

Historical background

During the political and religious turmoil in Denmark in the 1520's the foundation of the monastic system was totally disregarded. The Reformation struck principally at all of the monasteries of the Dominican and Franciscan Orders, which in many places were devastated.

The old Augustinian convent of Dalby, to the east of Lund, was included in the kind of monastery over which either the king or the bishop had patronage. As patron, the king (or the bishop) had to protect the monastery from outer violence. He had also the right to appoint the abbot and to collect a small fee. Besides this, the king could also appoint a steward for the economic administration of the convent. The stewardships were often looked upon as fiefs and the king used them frequently to meet the increasing demands from the nobility.

In February 1530 Frederik I enfeoffed the Danish councillor Anders Bentssen Bille with the monastery of Dalby. The King obviously intended a secularization of the convent. However, these intentions were never put to practise. Bille and most of the Danish nobility were fundamentally Catholics and not ready to support the king's reformatory interests.

Bille now took over the management of the convent's estates, but the monks ought not to have complained about the new order. They were entitled to most of the incomes from some of the parishes under the convent and they were also to be provided with food, clothes and beer. They had also to continue their divine ministrations and Bille pledged himself to defend the monastery and its inhabitants against all harm.

However the new management for the monastery of Dalby did not develop as peacefully as the arrangements of February 1530 suggest. There is evidence that the Lutheran movement already had gained a foothold with at least one of the brethren, Peder Boessen Tinckel, who later was to become the first Lutheran vicar at Dalby.

Besides the religious antagonism in the convent, there were accusations against the monastery's spiritual leader, dean Henrik Jenssen, referring to his former management of the estates.

At the beginning of 1531 Frederik I sent out a new letter concerning Dalby. This time the king lays stress on the obligations to the Crown. Bille has to keep horses for the Crown in Dalby and he must fulfil such obligations as the estate is able to support. As a result of this, Bille no longer holds his fief without obligations to the Crown.

When Frederik I died in 1533 the Church demanded that the convents which had a lay tenant should be restored and the fief-holders compensated with estates belonging to the Crown. The Council of the Realm did not agree with this proposal and Bille was again enfeoffed with the monastery of Dalby, this time for the remainder of his life.

The position Bille took up during the devastating Count's War (1533–1535) resulted in the loss of all his fiefs and estates, when the new king, Kristian III, triumphed. In Dalby, the old dean, Henrik Jenssen, was restored as both spiritual and temporal leader, and the monastery continued to fulfil its former obligations to the Crown. During the following few years, the rest of the convent's inhabitants died, and in 1541 the monastery became a demesne of the Crown.

The Manuscript

From the first year of Anders Bille's management of the monastery of Dalby there remains a book containing the records of the revenues of the convent during the period from 12/3 1530 to 12/3 1531. This Revenue-book contains an account of everything that was delivered to the monastery i.e. taxes and other fees both in money and in kind.

The running text of the Revenue-book is written by one writer. We do not know his name, but he has only been secretary to dean Henrik Jenssen. On every page the secretary has estimated the total sum of the incoming revenues. Later the dean has checked these calculations and made his corrections at the bottom of the page.

The Revenue-book and other documents make it possible for us to reconstruct the administration of the monastery estate. This was divided in two parts: *birk* and *län*. The *birk* included the villages and farms close to the monastery. The *län* was divided in 19 districts and these districts were found in most parts of Scania.

It is difficult, however, to obtain an exact picture of the monastery's revenues with the help of the Revenue-book. There are many mistakes in the calculations and the statement of accounts is not complete.

Nevertheless the Revenue-book gives us a vivid picture of the life of the monastery and its peasants.

6. Personnamnsregister

Personregistret upptar alla personer, som är nämnda i Intäktsboken. Det är uppställt efter dopnamn, som återges i en form, som är normal för 1500-talet. En viss ortografisk normalisering är genomförd. Former som bedömts likvärdiga uppföres parallellt, medan ortografiska varianter anföres inom parentes. Motsvarande gäller tillnamnen. I Intäktsboken förekommer en del tillnamn, som består av yrkesbeteckningar f.a. möllare, skräddare och smed. Dessa är normaliserade. För att underlätta begagnandet av Intäktsboken har åtskilliga hänvisningar getts i fråga om binamn. Vidare har personerna lokaliserats geografiskt med uppgift om socken eller i vissa fall by eller stad. För vidare geografisk bestämning hänvisas till ortnamnsregistret.

Följande förkortningar användes för häradsnamn:

Al Albo Fro Frosta

Abbor se Povel.

Adam. – Olssen, Bösarp 15r, 32v.

Albrekt (Albrett). – Jenssen, Ö. Bjällerup 7v.

Algot (Algwd). –, Kvarnby 20v.

Anders. –, Ö. Rödde 9v. – vnge, Everlöf 9r. – Beck, Lyngby 12r. – Bor, Alberta 54r. Bentssen, Kävinge 10r, 31v, 34v, 49v. – Claussen, Önnelöv 5r. – Gwmssen, Hannas 20r. – Hanssen, Alberta 7r. – Hanssen, Fuglie 30v. – Hase, Dalby 52r. – Hogenssen, Haneberg 25v. – Hogenssen, Skivarp 18r. – Hogord, Borrestad 22v. – Jebssen, Ingelstorp 57v. – Jenssen, Sövestad 19r. – Jenssen, Vismarlöv 11v, 33r. – Kellerswend, Dalby 2r. – Kempe, Everlöf 30r. – Kempe, Vismarlöv, 11v, 33r. – Lauritssen, Hassle Bösarp 17v. – Lauritssen, Lyngby 12r, 50v, 52r. – Matssen, Hököpinge 13r. – Monssen, Saxhusa 21v, 38r. – Morthenssen, Lyngby 53v. – Nering, Dalby 3v. – Nielssen, Hassel Bösarp 17v. – Nielssen, Vällered 25r. – Olssen, Bontofta 21v. – Olssen, Degeberga 23r. – Olssen, Gärarp 57r. – Olssen, Sjöstorp 4r, 34r, 36v. – Pederssen, Arrie 13v. – Pederssen, Bösarp 40r. – Pederssen, Dalby 3r. – Pederssen, Lackalänga 8r. – Pederssen, N. Åby 17r, 32r. – Pederssen, Ramsåsa 20r, 51v. – Pederssen, Rörum 21r, 38v. – Pederssen, S. Sandby 40r. – Pederssen, Sjöstorp 4v. – Pederssen, Veberöd 52v. – Pederssen, Vismarlöv 50r. – skräddare, S. Ugglarp 5v, 31r, 33r – smed, Hassle Bösarp 17v. – Swenssen, Sjöstorp 4v. – Torsthenssen (Tosthenssen), Vällered 24v, 40r, 49r, 51r, 53v. – Truelssen, Borrestad 22r. – Turssen, Hemmestorp 50v. – Twssen, Lindby 18v. – Twssen, Tullstorp 18r, 38v.

Anne. Fru –, Anne Gyllenstierna (g.m. Predbjörn Podebusk) eller Anne Krognos

(g.m. Jorgen Podebusk) 41v. – Hennings, Grönby 16r. – Jeppis, Bösarps 15r. – Jons, Borrestad 22r. – Swenskes (Swenskis), Dalby 3r, 36r, 51v, 52r.

Arene. – Borryleyre, Dalby 4r.

Arvid (Arwid). – Monssen, Rörum 21r. – Tommessen, Rörum 40v.

Asmund (Assmynd). – Brod, V. Bjällerup 7v.

Asser (Atzser). – Lauritssen, Fjärdingslöv 15r, 32v.

Axel (Axell). Herr –, konventsbroder i Dalby 9r. – Brade, riksråd 54v.

Beck se Anders.

Bent (Benth, Bentt). – Anderssen, Grönby 32r. – Bossen, Ö. Nöbbelöv 20v. – Esbernssen, Gislöv 38r. – Esberssen, Lunnarp 6r. – Mattssen, Glemminge 19v. – Matssen, Lunnarp 6v. – Nielssen, Hörstad 10v. – Olssen, länsman i Gislöv 20v, 34v. – Olssen, Vismarlöv 11v, 32v. – Pederssen, Flädie 7v, 49r. – Pederssen, Gässie 14r, 56r. – Pederssen, Lyngby 12r. – Pederssen, Mellby 40r. – Swenssen, länsman i Lackalänga 8v, 34v.

Bentte. – Lasse Kocks, Dalby 3v, 37r, 52v. – Oges, Everlöv 9r.

Bernit. – Molen, Malmö 45r.

Bille, se Claus, Knut, Torbern.

Bo. –, Borrestad 22r. – Olssen, Hönsinge 17r. – Pederssen, Fränninge 24r.

Bodhe. – Ebbessen, Rörum, Fro 26v.

Bonde se Mårten.

Bor se Anders, Lauritz, Mons, Niels.

Borryleyer se Arene, Christian.

Brade se Axel.

Brancher. –, Månslunda 57r.

Brand se Jep.

Brod se Asmund.

Broder. – Mattssen, Lunnarp 6v.

Broge se Jep.

Brun se Jens.

Bugge se Jens, Lauritz.

Cecilia (Sitzse, Sitzsse). – Ornaberga 10v. – Peder Mickils, Alberta 7v.

Claus. – Bille, riksråd 54v.

Christian (Christiern, Cristern). –, Lunnarp 6r. – Borryleyer, Dalby 3v. – Jewde, fogde på Alnarp 54v. – Jøde, Sjöstorp 53r. – Lauritssen, Lunnarp 36r. – Saell, 36v.

David (Daud). –, Dälperöd 21v. – Reff, Glemminge 19v.

Dewre se Knut, Olof.

Engild. – Pederssen, Torastorp 23v.

Erik (Erick). – Pederssen, Gislöv 20v. – Prouest, Gässie 14r.

Erland. – Oghessen, Höglinge 27v.

Esbern (Esbernn). –, Borrestad 22v. –, Lillehem 23v.

Eskil (Eskild). –, Fuglie 14v.

Eyler se Olof.

Frans (Frantz). – hästköpare i Malmö 45r.

Galynd se Peder.

Gerbo se Lauritz.

Gotskalck se Hans.

Gudmund (Gwdmynd). –, Dalby 3v. –, Kyllingaröd 23v. – Lauritssen, Borrestad 49v.

Hans. Herr –, konventsbroder i Dalby 20v, 48r. – Anderssen, Kverrestad 20r. – Erikssen, Sjöstorp 4v, 31v. – Gotskalck, köpman i Malmö 44r. – Hoffmand, köpman i Malmö 45r. – Holm, Dalby 3v. – Jenssen, Grönby 16r, 31v. – Jewde, Eksholm 53r. – Knwdssen, Öneslöv 5r. – Krako, Malmö 45r. – Leycker, Malmö

44r. – Ostritssen, Lyngby 53r. – tysk (tøtsk), Malmö 54v. – Vnckerssen, köpman 45v – Vedertind, köpman 45r.

Harbo se Mickel, Povel.

Hase se Anders, Olof.

Hemming (Hemmingh). – Pederssen, Hököpinge 13r.

Henrik (Henrick). – Hanssen, Grönby 16r, 32r. – Jenssen, Ulatofta 26r.

Hintzse. –, Fuglie 14v.

Hogord se Anders, Jens, Olof.

Holm se Hans.

Hågen (Hogen, Hoghen). –, Stenby 20r, 38r. –, S. Sandby 45r. – Nielssen, Borrestad 22v. – Swdere, Bertilstorp 21v.

Ingefrid (Ingefrid, Ingefrid). –, Lackalänga 8r, 29v, 31v.

Ingerd (Jngerd). –, Önnelöv 53r. – Bricks, Rörum, Al 21r.

Ingvar (Ingwor). – Anderssen, Glemminge 19v.

Isak (Jsaac). –, Borrestad 22r.

Jens, Jes. –, Välleröd 50r. – Anderssen, Brandstad 24v, 40r. – Anderssen, Borrestad 22r. – Anderssen, Dalby 2v. – Anderssen, Hoby 20v. – Anderssen, Virestad 15r. – Arwidssen, Gislöv 20v. – Atzerssen, Fuglie 14v. – Bentssen, Grönby 15r, 32r. – Bentssen, Hassle Bösarps 17v. – Bentssen, Kävlinge 10r, 30v, 31v. – buntmakare, Lund 44v. – Brun, Andrarum 57r. – Claussen, Ö. Bjällerup 7v. – Elufssen, Hemmestorp 8v, 30r – Hanssen, Önnelöv 34r. – Hanssen, Ö. Nöbbelöv 21r. – Hemmingssen, Grönby 32r. – Henrickssen, Bollerup 56v. – Hogord, Borrestad 22v. – Jebssen, Grönby 15v, 32r. – Kall, 41v, 55r. – Kerling, Borrestad 22r. – Knwtssen, Grönby 32r. – Lassen, Önnelöv 5r, 36v. – Lauritssen, förvaltare på klosteret 2r, 12r, 14v, 19v, 20r, 21r, 21v, 22v, 28r, 36v, 37r, 37v, 41v, 42r, 42v, 43v, 46r, 49r, 51r, 52v. – Matssen, Bonderup 6r, 32v. – Matssen, Hönsinge 16v. – Mickilssen, Dalby 33v. – Monssen, Dalby 2v, 37r. – Monssen, Kävlinge 10r, 39v. – Monssen, Månslunda 57r. – Monssen, Ö. Sönnarslöv 24r. – Morthenssen, Dalby 37r. – Morthenssen, Gislöv 20v. – Morthenssen, Lackalänga 29v, 30v. – Morthenssen, Sövestad 19r. – Mørck, Grönby 16v, 32r. – Nielssen, Dalby 2r. – Nielssen, Grönby 16r. 32r. – Nielssen, Mattered 27v. – Ogissen, Lackalänga 56v, 57v. – Olssen, Dalby 51r. – Olssen, Grönby 50r. – Olssen, Hassle Bösarps 17v. – Olssen, Skivarp 18r, 32v. – Olssen, Vismarlöv 11r. – Ostridssen, Hemmestorp 40r. – Pederssen, 40r. – Pederssen, Degeberga 23r. – Pederssen, Frenninge 24r, 39v. – Pederssen, Grönhult 23v. – Pederssen, Stora Råby 33v. – själlandsfarare (siellentz-fadher), Hököpinge 13r. – Skoning, Dalby 37r. – skraddare, Önnelöv 5r. – smed, Grönby 32r. – Swenssen, Önnelöv 52v. – Troelssen, Sjöstorp 4r. – Tomessen, Tofta 10v. – Truelssen, Rörum, Al 21r. – Truelssen, V. Tvet 20r. – Trvssen, Bollerup 56v. – Tvsen, Lyngby 53v.

Jep, Jepp, Jeppe, Jeb. – Anderssen, länsman i Fuglie 13v, 14v, 34v, 40r. – Anderssen, Hököpinge 13r. – Anderssen, Sallerup 56v. – Anderssen, V. Greve 51v. – Arwidssen, Månslunda 57r. – Bentssen, V. Greve 13v, 49r. – Brand, Önnelöv 5r. – Broge, Ö. Nöbbelöv 20r. – Gødmerssen, Bonderup 6r, 32v, 36v, 54r. – Hogenssen, Hassle Bösarps 17r. – Jebssen, Gäddastorp 27r. – Jensen, Lunnarp 6v. – Jenssen, Stävie 14v, 51v. – Kempe, Vismarlöv 11v, 33r. – Knwdtssen, Lackalänga 8r, 30v, 31v. – Korij, Grönby 50v. – Korse, Dalby 3v. – Lauritssen, Kävlinge 10r. – Mickilssen, Hassle Bösarps 17r. – Morthenssen, Dalby 2r. – Morthenssen, Vomb 24v, 30r. – Mørck, Grönby 16v, 32r. – Nielssen, Borrestad 22r. – Nielssen, Degeberga 27r. – Nielssen, Gässie 13v. – Nielssen, Resåkra 12r. – Ogyssen, Hindby 30v. – Olssen, Vismarlöv 11r, 32v – Ostridssen, Lyngby 12v. – Pederssen, Hassle 25v, 56r. – Pederssen, Grönby 16r, 32r. – Pederssen, Ornaberga 10v. – Pederssen,

Sjöstorp 4v. – Pederssen, V. Grevie 13v. – Rae, Vismarlöv 11v. – smed, Tågeröd 27r. – Twssen, Tullstorp 18v. – Vlck, Borrestad 22r. – Villomssen, Rörum, Fro 26r. Jesper. – Pederssen, Gässie 14r.
 Johanne. – Nis Knwdtssens, Fuglie 14r.
 Jon. – förmand, Spjutstorp 20r. – Ostridssen, Degeberga 23r. – Ring, Borrestad 22v. Jute (Jewde, Jwde, Jøde) se Christian, Hans, Lauritz, Niels.
 Jørgen (Jørghen, Jørren, Jørrenn). – Knwtssen, Lackalänga 31v. – Kock, mønthemester, Malmö 45r, 45v. – Olssen, Glemminge 19v. – Pederssen, Lackalänga 8r, 29v, 30v.
 Karene. – Morthensdatter, Dalby 53r.
 Karl (Karll). – Eskildssen, Dalby 2v. lille –, Dalby 33v, 52v. – Morthenssen, Pålstorp 24v. store –, Dalby 3r.
 Kempe (Kemppe) se Anders, Jep, Lauritz.
 Kirsten. – Morthens, Dalby 3r.
 Kjeld (Kield, Keld). –, Bonderup 6r. – Pederssen, Glemminge 19v.
 Knud (Knwd, Knwt). –, Sjöstorp 51r. – Bille, riksråd 43r. – Dewre, Vismarlöv 11r, 32v. – Klemitssen, Karup 9v. – möllare, Grönby 50v. – Olssen, N. Åby 17r, 32r. Kock se Jørgen, Lauritz.
 Korse se Jep.
 Kølling se Peder.
 Lale se Peder.
 Langh se Oluf, Peder.
 Lauritz, Las, Lasse (Laueritz, Lawritz, Lass). Herr –, konventsbroder, Dalby 4r. unge –, Everlöf 30r. –, Esperöd 21v. –, Lunnarp 6r. –, Oberöd 38v. –, Simontorp 9v. –, St. Hammar 51v. – Anderssen, Omma 24v. – Bor, Vismarlöv 11v, 33r. – Bossen, Grönby 16r, 32r. – Eskildssen, Eskilssen, Åkarp 21v, 40v. – Gerbo, Bollerup 56v, 57v. – Gerickssen, Önnelöv 5r, 34r. – Jebssen, Lyngby 12v. – Jebssen, Stenby 20r. – Jebssen, Önsvala 11r, 38r. – jägare, Degeberga 23r. – Jenssen, Glemminge 19v. – Jenssen, N. Åby 17r, 32r. – Jonssen, Bollerup 56v, 57v. – Jute (Jewde), Dalby 33v. – Kempe, Everlöf 9r. – Kock, Dalby 3v. – Monssen, Lyngby 12r. – Monssen, Tofta 52v, 56r. – Nielssen, V. Rödde 9v, 30r, 40r, 53v. – Ogessen, Everlöf 9r. – Olssen, Fuglie 14r. – Olssen, Grönby 15v. – Olssen, Lyngby 12r. – Pederssen, Sjöstorp 4r, 34r. – Pederssen, St. Hammar 14v. – Ryngh, Borrestad 22r. – skräddare, Borrestad 22v. – Souendssen, Söwendessen, Lackalänga 8r, 30v, 33v. – Tordssen, Kävlänge 10r, 30v, 31v. – Tordssen, Vismarlöv 11r, 33r. – Torsthenssen, Hassle Bösarp 17v. – Trudssen, Borrestad 22r. – Twrssen, Hemmestorp 8v.
 Lawe (Laffue). –, Vismarlöv 11v, 33r.
 Mats, Mattis (Matz). – Hanssen, Grönby 16r, 32r. – Jebssen, Hindby 14r, 40v. – Jenssen, Viarp 21r. Johanssen, Malmö 44v, 55v. – Nielssen, V. Grevie 13v. – Ogessen, Ogissen, Lyngby 12r, 52v. – Pederssen, Önnarp 18v. – skrivare, 43v. – Steen, Dalby 37r, 52v. – Sterth, Dalby 2v. – Tordssen, Vismarlöv 49v.
 Mickel (Mickild). – Harbo, Önnelöv 5v, 33r, 34r.
 Molen se Bernit.
 Monck se Niels.
 Mons (Moens). – Anderssen, Nöbbelöv 20v. – Anderssen, V. Bjällerup 7v. – Atthessen, Simontorp 50v. – Atthessen, Värlinge 25v, 56r. – Bor, Esarp 12v. – Ebbessen, Rörum 21r, 40v. – Jenssen, Andrarum 57r. – Jenssen, Bonderup 6r. – Jenssen, Lunnarp 6v, 56r. – Knwtssen, Hönsinge 16v. – Knwtssen, Styröd 25r. – Matssen, Hassle Bösarp 17r. – Mickilssen, Alberta kvarn 7r, 36v, 37r, 52r. – Morthenssen, Stävie 56v. – möllare, Dalby 4r, 53r. – Nielssen, Grönby 15v, 31v.

40r. – Oxse, Borrestad 22v. – Pederssen, Nöbbelöv 21r. – smed, Hassle Bösarp 17v, 50r. – Tordssen, Vismarlöv 11r, 33r. – Tvrssen, Hemmestorp 9r.

Morten (Morthen). –, Kämpinge 51v. –, Vomb 50v. – Anderssen, Lyngby 12r. – Anderssen, Värlinge 25v, 56r. – Biørnssen, Ingelstorp 57v. – Bonde, Sövestad 18v, 38v. – Bossen, Andrarum 36r, 47r(?), 56v(?). – Erickssen, Hemmestorp 8v. – Hanssen, Grönby 16r, 32r. – Hollendere, Malmö 44r, 45r. – Isacsen, Värlinge 25r. – Jebssen, Glemminge 19v, 33r. – Jenssen, Lyngby 53v. – Morthenssen, Sövestad 19r. – möllare, Hemmestorp 9r, 30r. – Pederssen, Kämpinge 15r. – Pederssen, Värlinge 25r. – Tommessen, Rävstad 11v, 38r, 53v. – Truelssen, Vellinge 38r. – Turssen (Tvrssen), Hemmestorp 8v, 53v.

Niels (Nieels), Nis. –, Degeberga 23r. –, Mellan-Grevie 51. – Aebo, Esarp 12v, 54v. – Anderssen, Dalby 37r. – Anderssen, Hörröd 25r. – Anderssen, Kävlinge 10r. – Anderssen, N. Ugglarp 5v, 32v, 37v. – Anderssen, Sjöstorp 4v, 31v, 34r. – Bentssen, Borrestad 22r. – Bentssen, Hassle Bösarp 33v, 49v. – Clemitzssen, Hemmestorp 8v. – Esbernssen, Lillehem 43r. – Hanssen, Dalby 3r, 36v. – Hanssen, Lillehem 23v. – Hogenssen, Haneberg 25v. – Jebssen, Bösarp 32v, 38v. – Jebssen, Hassle Bösarp 17r, 34v, 38r. – Jebssen, Hönsinge 16v. – Jebssen, Munkamölla 18r. – Jebssen, Tvärskog 27r. – Jenssen, Dalby 4r. – Jenssen, Kumlaofta 9v. – Jenssen, Önnelöv 5r. – Jonssen, Brandstad 24v. – Jonssen, Bubbarp 27r. – Jonssen, född i Stubbekøbing 53r. – Jute (Jøde), Kävlinge 10r. – Kieldssen, Benestad 20r. – Knwtssen, Dalby 53r. – Knwtssen, Grönby 15r, 32r. – Mickilssen, Borrestad 22r. – Monck, Dalby 2v. – Morthenssen, Alberta 7v, 31v. – Morthenssen, Dalby 2v. – Morthenssen, Lackalänga 8v. – Morthenssen, Ulaftofta 26r. – Ogessen, Arlöv 11r. – Ogessen, Ogissen, Lackalänga 8v, 30v, 31v. – Ogissen, Dalby 52v. – Olssen, Vismarlöv 32v. – Olssen, Önnelöv 5r. – Ostridssen, Hemmestorp 8v. – Pederssen, Eskilstorp 13r. – Pederssen, L. Bjällerup 7v. – Pederssen, Hemmestorp 50v. – Pederssen, Sövestad 19r. – skräddare, Dalby 2v, 22v, 53r. – Semmenssen (Symmenssen), Önsvala 11r, 38r. – smed, Dalby 3r, 34r. – smed, Grönby 16v. – Sjöllandsfar (Siellantzfar), Önnelöv 5r. – Swenssen, Månslunda 57r. – Swenssen, Önnelöv 53r. – Tordssen, Fuglie 14r. – Truelssen, Gislöv 34v.

Offe (Offij). –, Dalby 3v. –, Vomb 50v.

Oge (Oghe, Ogi, Ogy). – Vallby 7v, 40v. –, Östarp 30r. – Assmondssen, Kävlinge 10r, 30v, 31v. – Jonssen, Everlöf 40r. – Jonssen, Östarp 9r. – Matssen (Matzssen), Everlöf 9r, 30r. – Mickelssen (Mickilssen), Lackalänga 8r, 30v, 31v. – möllare, Munkamölla 18r, 49r. – Nielssen, länsman i Grönby 15v, 32r, 34v. – Pederssen, Vemmenhög 18v. – skräddare, Resåkra 53r. – Swenssen, Björkeröd 25v. – Tymandssen, Sövestad 19r.

Oluff. – Anderssen, Lindby 18v. – Anderssen, Sövestad 19r. – Atzserssen, Välleröd 25r. – Dewre, Vismarlöv 11v, 33r. – Ebbessen, Rörum 26v. – Eskilssen, Bonderup 6r, 32v. – Eyler, Rörum 21r. gamle –, Lackalänga 8r, 29v, 30v. – Gwdmyndssen, Ljusekulla 10v. – Gummessen, Dalby 37r. – Hanssen, Holmby 25v. – Hanssen, Önnelöv 5r, 34r, 36r. – Hase, Dalby 3r, 36v, 52r. – Hemmingssen, Fuglie 14v, 49r. – Hogord, Borrestad 22v. – Jffuerssen, Yffuerssen, Grönby 16v, 32r. – Jebssen, Fuglie 14v. – Jebssen, Rörum 26r. – Jenssen, Fränninge 24r, 38v. – Jenssen, Saxhusa 38r. – Jenssen, Sjöstorp 4r, 30v. – Jenssen, S. Ugglarp 5v, 37v, 52v. – Jenssen, Östarp 9r. – Jonssen, Häglinge 27v. – jägare, Dalby 3r, 53r. – Langh, Dalby 3r. – Monssen, Björkesåkra 11v. – Nielssen, Grönby 15v, 32r. – Nielssen, S. Ugglarp 33r. – Pederssen, Borrestad 43r. – Pederssen, Degeberga 23r. – Pederssen, Hemmestorp 50v. – Pederssen, Karup 9v. – Pederssen, Östarp 53r. – Powelsen, Sövestad 18v. – Skotte, 53v. – Studt, Dalby 50v. – Swenssen, Grönby 16r, 32r, 40r. – Svenske, förvaltare för klostret 20r, 20v, 21r, 21v, 34v, 35r, 36r, 38v, 39v,

40v, 47r, 48r, 55r. – Tygessen, (Tygyssen), Grönby 15r, 32r. unge –, Lackalänga 8r, 29v, 31v.

Oxse se Mons.

Peder, Per. –, L. Rödde 9v. – Anderssen, Lyngby 12r. – Bentssen, Borrestad 22v, 43r. – Bentssen, S. Mellby 21v. – Boelssen, Borrestad 22v. – Bosen, Andrarum 57r. – Erickssen, Grönby 16r. – Galynd, Eljaröd 57r. – Gregorssen (Gregwrssen), Rödde 9v, 39r, 36v. – Gwnnerssen, Dalby 3v, 37v, 51r, 53r. – Hanssen, Dalby 3r. – Henrickssen, Vällerd 25r. – Hogenssen, Grönhult 23v. – Jebssen, Gislöv 20v, 39v. – Jebssen, Önnelöv 37r. – Jenssen, Hunnemara 48r, 57r. – Jonssen, Tullstorp 7r, 40v. – Karlssen, Tranås 20r. – Knwdssen, Sjöstorp 4r. – Knwtssen, Linderöd 23v. – Kristernssen, Maglehult 27v. – Kølling, Vemmenhög 18v. – Lale, Dalby 3v, 37r. – Langh, Degeberga 23r. – Lauritssen, Dalby 2v, 34r. – Lauritssen, Hönsinge 16v, 40r. – Mandessen, Troedstorp, 26v, 37v(?), 38r. – Matssen, Lunnarp 6v. – Matssen, Önnarp 50r. – Monssen, Bonderup 33v. – möllare, Ö. Sönnarslöv 24r. – Nielssen, Räng 15r. – Nielssen, Rörum 21r. – Nielssen, Åskeröd 26r. – Olssen, Dalby 2v. – Olssen, Degeberga 43r. – Olssen, Lillehem 23v. – Olssen, Pärup 26r. – Olssen, Skivarp 18r. – Segwdssen, Fränninge 24r. – Skoffdrenge, Nöbbelöv 21r. – skräddare, Everlöf 9r. – skräddare, Fränninge 24r. – skräddare, Sälshög 20r. – Stenssen, herr 42v, 43v. – Stiern, Skärseröd 39r. – Strickørssen, Rörum 26r. – Swenssen, Degeberga 23r. – Swenssen, länsman i Tofta 10v, 34v, 39v. – Swenssen, Vällerd 24v, 50v. – själlandsfar (Siellentzfadher), Östarp 51r. – Tordssen, Vismarlöv 11v. – Truedssen, Eljaröd 57r. – Truedssen, länsman i Glemminge 19v, 34v, 40r, 50r. – Trygge, Nöbbelöv 20v. – Twessen, Gislöv 20v. – Ørn, Farstorp 26v.

Povel (Poild). – Abbor, Alberta 6v. – Harbo 52v. – skräddare, Dalby 4v. – Truedssen, Önnelöv 5r, 34r.

Rasmus (Rassmus). –, S. Rödde 9v, 30r. –, Tofta 10v. – Bentssen, Grönby 15v, 32r.

Reff se David.

Ring (Ryngh) se Jon, Lauritz.

Rae se Jep.

Saell se Christian.

Ssalamand. –, Herrestad 56v.

Semmen. – Addessen, Vomb 24v. – smed, Dalby 3v, 36v, 37r.

Sitzsse se Cecilia.

Själlandsfar (Siellentzfadher, Siellantzfar) se Jens, Niels, Peder.

Skoningh se Jens.

Skotte se Oluff.

Sone. –, Borrestad 22r, 43r. –, Månslunda 57r.

Steen se Mats.

Sterth se Mats.

Stiern se Peder.

Stig (Stij). – Morthenssen, Bollerup 56v, 57v.

Studt se Oluff.

Swend. –, Vällerd 50v. – Jebssen, S. Rödde 35r. – Jenssen, Hällestad 36v. – Knwdssen, Klagstorp 14r. – Mickelssen (Mickilssen), Matberga 26v, 38r. – Morthenssen, Hötofta 13v, 30v. – Morthenssen, Sjöstorp 31v. – Nielssen, Fjärdingslöv 15r, 32v. – Olssen, Ö. Sönnarslöv 24r, 43r. – Pederssen, Perssen, länsman i Hököpinge 13r, 34v, 49v.

Svenske se Oluff.

Svenskes se Anne.

Thomas (Thommes). – Lassenn, Rörum 21r.

Torbørn. – archielectus till Lund 28r, 54v. – Degen, Dalby 3v.

Tord. –, Hemmestorp 49v (möjl.id. med – Matssen). – Kråkeberga 27r. – Jenssen, Alberta 7r. – Lauritssen, Eksholm 12r, 40v. – Matssen, Hemmestorp 8v.
 Tore. –, Sövestad 19r.
 Torkild (Torkilld). –, Glemminge 19r. –, S. Rödde 30r. –, Simontorp 9v, 29v.
 Trued (Truid, Trwed). –, Pålstorp 10v. – Faderssen, Kråkeberga 27r. – Jenssen, Eljaröd 57r.
 Truels (Troels, Trvels). –, Billes sekreterare 49r, 51r. – Anderssen, Tullstorp 18r. – Jenssen, Önnelöv 5r(?), 32v. – Knwdssen, 33r. – Morthenssen, Hököpinge 13r. – Nielssen, Åskeröd 26r. – Nielssen, Önnelöv 33r. – Pederssen, Hassle 25v, 56r. – Pederssen, Hassle Bösarv 17v.
 Trygge se Peder.
 Tule (Twle). –, Ormastorp 25v. –, S. Bjällerup 7v.
 Ture (Twre). –, Vismarlöv 11r (möjl.id. med följande). – Pederssen, 32r.
 Tuve (Twe). –, Rörum 21r. – Kerstenssen, Tågarp 26v. – Kortssen, Dalby 4r. – Pederssen, Glemminge 19v, 33r.
 Tyge (Tyghe). – Matssen, Lunnarp 6v, 54r.
 Tysk (Tøtsk) se Hans.
 Tømme. –, Rödde 9v, 30r.
 Ulck (Vlck) se Jep.
 Ulfstand. Holger Gregerssen –, riksråd 28r.
 Une (Vne). – Mattis Stens, Önnelöv 53r.
 Vennild. –, Ulatofta 26r.
 Vilhelm, Villom. –. Vellinge 15r, 51v.
 Aesell. – Lauritssen, Ingelstorp 57v.
 Ødmer. –, Borrestad 22r, 22v.
 Ørn se Peder.

7. Ortnamnsregister

Ortnamnsregistret upptar alla städer, socknar, byar, enskilda gårdar och ägor, som är nämnda i Intäktsboken. Namnen återges i de former de numera har. I de fall, där Intäktsbokens namnformer avsevärt avviker från dagens, har de gamla formerna förts in i registret med hänvisning till uppslagsordet.

Vid varje uppslagsord förtecknas förekommande stavningsvarianter, utom då varianterna inskränker sig till stor eller liten bokstav. Osäkra identifieringar eller helt oidentifierade namn redovisas med kursiv stil.

Följande förkortningar användes för häradsnamnen:

Al	Albo	Ljun	Ljunits
Ba	Bara	Lugg	Luggude
Bjä	Bjäre	N. Ås	Norra Åsbo
Brä	Bräkne	On	Onsjö
Fro	Frosta	Ox	Oxie
Fä	Färs	Rönn	Rönnebergs
Gä	Gärds	Sky	Skytt
Gö	Göinge	S. Ås	Södra Åsbo
Harj	Harjagers	To	Torna
Herr	Herrestads	Vem	Vemmenhögs
Ing	Ingelstads	Vill	Villands
Jär	Järrestads	V. Gö	Västra Göinge
		Ö. Gö	Östra Göinge

Alberta (Albertte) by i Esarps sn, Ba, 6v, 30r, 31v, 41r, 54r

Alberta mölla (Albertte mølle, albette mølle) kvarn i Esarps sn, Ba, 7r, 52r

Albo hd (Albo herrith) 20r

Alnarp (alnervp) gård i Lomma sn, Ba, 54v

Andrarum (anderom, Andrerom) by och sn, Al, 36r, 57r

Arendala (arnedall, arnedale) gårdar i Hardeberga sn, To, 33v, 53r

Arlöv (Arløffue) by i Burlövs sn, Ba, 11r

Arrie sn, Ox, 13v

Bara hd (felskrivet Biery harrith) 11r

Beddinge, Lilla (Bedynghe, bedinge) by och sn, Vem, 18v, 53v

Benestad (Benested) by och sn, Ing, 20r, 51v

Bertilstorp (bertilstorp) by i Brösarps sn, Al, 21v

Bjällerup, Västra (Vestre biellerup, Vester biellerup) = nuv. Lilla Bjällerup, by i Bjällerups sn, To, 7v, 40v

Bjällerup, Östra (Østra bielleruppe, Østre biellerup) = nuv. Stora Bjällerup, by i
 Bjällerups sn, To, 7v, 40v
 Bjällerup, Lilla el. Stora (bielleruppe mendt) by i Bjällerups sn, To, 55v
 Björkeröd (byrckerydh, Birkerød) by i Stehags sn, On, 25v, 39v
 Björkesåkra (Byrckxagger) by i Börringe sn, Vem, 11v
 bobberupp se Bubbarp
 Bollerup (bollerup) by och sn, Ing, 56v, 57v
 Bonderup (Bonderop, bondervp, bonnerup, bonnerupe) by och sn, To, 6r, 6v, 29r,
 31r, 32v, 33v, 36v, 37r, 38v, 54r
 Bontofta (Bontoffte) by i Fågelftofta sn, Al, 21v
 Borrestad (Borrestae, borrestad, borrrystad) by i Ö. Sönnarslövs sn, Gä, 22r, 22v,
 31r, 43r, 46v, 49v
 Brandstad (brandstae) by och sn, Fä, 24v, 40r
 Bubbarp (bobberupp) by i Farstorps sn, V. Gö, 27r
 byrckerydh se Björkeröd
 Byrckxagger se Björkesåkra
 Börringe (børdinge) by och sn, Vem, 54v
 Bösarp (böserup, vester bösserup) by och sn, Sky, 15r, 32v, 38v, 40r
 Clagstorp se Klagstorp
 Dalby by och sn, To, 2r, 4r, 27v, 29r, 31r, 33r, 34r, 36r, 36v, 37r, 37v, 39r, 42v, 50v,
 51r, 51v, 52r, 52v, 53r, 55v, 58r
 Degeberga (Deyberge, Deyberie, Deybierij, deybierig, deyberig) by och sn, Gä,
 22v, 23r, 43r, 49v, 50v
 Deleberga (Døllebergh) by i Matteredö sn, V. Gö, 27r
 Dälperöd (felskrivet Gelperød) gård i Rörums sn, Al, 21v
Egge eng äng i Sandby, To, 54r
 Eksholm (egsholm) by i Hyby sn, Ba, 12r, 40v, 53r
 Eljaröd (Ellerød) by och sn, Al, 57r
 Esarp (Esserup) by och sn, Ba, 12v, 41r
 Eskerødh se Åskeröd
 Eskilstorp (Eskildstorp) by och sn, Ox, 13r
 Esperødh se Åsperöd
 Everlöv (Effwerløff, effuerløff) by och sn, To, 9r, 9v, 30r, 40r
 Falsterbo (falstherboe) 45r
 Farstorp (Ffarstorp) by och sn, V. Gö, 26v
 Fiellitzløff se Fjärdingslöv
 Fjärdingslöv (Ffiellitzløff) by i Gylle sn, Sky, 15r, 32v, 40r
 Flädie (Ffledie) by och sn, To, 7v, 49r
 Frosta hd (Froste herrith) 25v
 Fränninge (Ffreninghe, freninge) by och sn, Fä, 24r, 38v, 39v
 Fuglie (Ffwlie, Ffullie, fulie, fullie) by och sn, Sky, 14r, 30v, 34v, 40r, 49r, 51v, 56r
 Färs hd (Ffersherrith) 24r
 Gedstorp se Gäddastorp
 Gerup se Gärarp
 Gessie se Gässie
 Getinge (Gedinge, Gedinng) by i Gårdstånga sn, To, 2r, 38r
 Gislöv (Giisløff, giisløff) by i Ö. Nöbbelöv sn, Jär, 20v, 34v, 38r, 39v, 42r
 Glemminge (Glemmynge, glemmingh, glemminge, gleminge, store glemmynge) by
 och sn, Ing, 19r, 19v, 33r, 34v, 40r, 50r, 51v
 Grevie, Västra (Vestre greffwie, vester greffuie) by i S. Åkarps sn, Ox, 13v, 49r,
 51v

Grönby (Grwnby, grundby) by och sn, Vem, 15v, 31v, 34v, 40r, 50r, 50v
 Grönhult (Gronolth) by i Hörröds sn, Gä, 23v
 Gäddastorp (Gedstorp) by i Vankiva sn, V. Gö, 27r
 Gärarp (gerup) by i Bollerups sn, Ing, 57r
 Gärds hd (Gerss herrith) 22r
 Gässie (gessie) by och sn, Ox, 13v, 56r
 Göinge, Västra hd (Gødynghe, gydynghe, gødinge herrith) 26v, 36r 38r, 39r, 39v, 40v, 47r
 Hallandsås (hallantzaess) 38v
 Hammar, Stora (hammer) by och sn, Sky, 14v, 51v
 Haneberg (haneberij) gård, Fro, 25v, 39v
 Hannas (Hannes) by och sn, Ing, 20r
 Harjagers hd (Haraggers herrith) 10r
 Hassle (hasle) by i Stehags sn, On, 25v, 56r
 Hassle mölla (Hassle mølle) förmodligen en mölla i Hassle, Stehags sn eller kanske den närbelägna Hasslebromölla i Munkarps sn, Fro, 29r
 Hassle Bösarp (Hasle bøsserup, hasslebøsserup, haslebøsservp, hasslebøsservppe), by oc sn, Vem, 17r, 33v, 34v, 38r, 49v, 50r, 51v
 heglynghe se Häglinge
 Hellested se Hällestad
 Helsingborg (helsingborg, helsingborigh) 41v, 42r
 Hemmestorp (hemmingstorp, Østre Hemmyngstorp, hemmyngstorp), by i Everlövs sn, To, 8v, 9r, 30r, 40r, 49v, 50v, 52r, 53v
 Hemmestorps mölla (Hemmyngstorp mølle) gård i Everlövs sn, To, 9r, 30r
 Herrestad, Stora (herrested) by och sn, Herr, 56v
 Herrestads hd (Harestedherrith) 18v
 Hickeberig se Häckeberga
 Hindby (hyndby) by i Fosie och V. Skrävlinge s:nar, Ox, 14r, 30v, 40v
 Hoby, Östra (hoby) by och sn, Ing, 20v
 Holmby (Hollomby, hollombij) by och sn, Fro, 25v, 39v
 Hunnemara (Hunnemarw) gård i Asarums sn, Brä, 57r
 Hwellinge se Vellinge
 Häckeberga (Hycleberiiigh, hickeberig, hickeberiiig) gods i Genarps sn, Ba, löst blad
 Häglinge (heglynghe, heglynghe) by och sn, V. Gö, 27v, 39v
 Hägnaden (heyniden, Heynigddenn, heyneddenn) område i Dalby sn, To, 34r, 36r, 52r
 Hällestad (hellested, Hellestaed, hellistaed) by och sn, To, 29r, 36v
 Hästahagen (heste haffuen) område i Dalby, sn, "Dalby söderskog", To, 34r
 Hököpinge (Høekøffuingh, høekøffingh, Høkøffing, høkøffuingh, Høkøuingh) by och sn, Ox, 13r, 34v, 40v, 42v, 49v, 50r
 Hønsinge (hønsinghe) by i Grönby sn, Vem, 16v, 40r, 49v, 50r
 Hörröd (Hørødh) gård i Röddinge sn, Fä, 25r
 Hörröd (Hørødh) by och sn, Gä, 23r
 Hörstad (Hørstede) = Lilla Hörstad, by i Asmundstorps och Tofta s:nar eller Råga Hörstad, by i Asmundstorps sn, Rönn, 10v
 Høtofta (Høtoffte, Høtofft) by i S. Åkarps och V. Ingelstads s:nar, Ox, 13v, 30v
 Ingelstorp (Jngilstorp) by och sn, Ing, 57v (Möjligen avses I i Strövelstorps sn, S. Ås. eller Hovs sn, Bjä)
 Järrestads hd (Jeritzstae herrit) 20v
 Karup (Karupp) by i Blentarps sn, To, 9v

kelluff mølle se Kille mölla
 Kempinghe se Kämpinge
 Kille mölla (kelluff mølle) kvarn i Hjärnarps sn, Bjä, 38v
 Klagstorp (Clagstorp) by i Västra Klagstorps sn, Ox, 14r
 Krapperup (krappervp) gods i Brunnby sn, Lugg, 41v
 Kråkeberga (kragebiergh) by i Farstorps sn, V. Gö, 27r
 Kullen (kwllen) Lugg, 41v
 Kumlatofta (Komletoffte) by i Everlövs sn, To, 9v
 Kvarnby (Quernby) by i Ö. Hoby sn, Ing, 20v
 Kverrestad (L. querestadh, qwerested) by och sn, Ing, 20r, 51v
 Kyllingaröd (køllingerøed) by i Degeberga sn, Gä, 23v
 Kämpinge (kempinge) by i Rengs sn, Sky, 15r, 51v
 Kävlinge (Køfflinghe, køffuelinge, køfflinge, kewllinge) by och sn, Harj, 10r, 30v, 31v, 34v, 39v, 49v
 Köpenhamn (køffuenhaffn) 44v, 45r
 Lacklänga (Lackelenghy, lackelenge, lackelengij) by och sn, To, 8r, 29v, 30v, 31v, 33v, 34v, 39v, 56v, 57v
 Lewngby se Lyngby
 Lewsekwlle se Ljusekulla
 Lillehem (lillehiem) by i Maglehems sn, Gä, 23v, 43r
 Lindby (Lyndby) by i Svenstorps sn, Vem, 18v
 Linderöd (Lynderydh) by och sn, Gä, 23v
 Ljusekulla (lewsekwlle, lewsekwlld) gård i Välluvs sn, Lugg, 10v, 51v
 Luggude hd (Ludgudtz herrith) 10v
 Lund (lwnd) 28r, 43v, 44v, 45r, 52r, 53v
 Lunnarp (Lwnderuppe, Lwndervp, Lwnnerup, lvnnervp, lewndrvp) by i Bonderups sn, To, 6r, 6v, 33v, 36r, 38v, 54r, 56r
 Lyngby (lewgby) by och sn, Ba, 12r, 12v, 38r, 40v, 50v, 52v, 53r, 53v
 Maglehult (magleolt) by i Mattereds eller Nävlinge sn, V. Gö, 27v
 Malmö (malmø) 41v, 43v, 44r, 45r, 45v, 54v, 55v
 Matberga (madebierij, madebiery) by i Farstorps sn, V. Gö, 26v, 38r
 Mattered (mattherødh) by och sn, V. Gö, 27v
 Mellan-Grevie (Melste greffwie, melste grevie) by och sn, Ox, 13v, 51v
 Mellby (melby) by i S. Mellby sn, Al, 21v, 40v
 Munkamölla, Stora (Moncke mølle) kvarntorp i Hassle Bösarps sn, Vem, 18r, 49r
 Munkamölla, Lilla (Lille moncke mølle) gatuhus i Hassle Bösarps sn, Vem, 18r
 Månslunda (monslwnd) by i Fågeltofta sn, Al, 57r
 Nöbbelöv, Östra (Nøbølle, Nøbille) by och sn, Jär, 20v, 38v
 Oberöd (Uprød) by i Mattereds sn, V. Gö, 38r
 ogerup se Åkarp
 Omma (vpmadhe) by i S. Åsums sn, Fä, 24v
 Onsjö hd (Oenssherrith) 25v
 onswale se Önsvala
Ormastorp (Ødmerstorp) *Ö. Sallerups sn, Fro, 25v*
 Ornerberga (Ornebery, ornebierij, ornebierie) gårdar i V. Sallrup sn, Harj, 10v, 38r, 56r
 Owby se Åby
 Oxie hd (Oxie herrith) 13r
 Pålstorp (Poilstorp) gård i Sövde sn, Fä, 24v
 Pålstorp (poilstorp, Poilstrvp) gård i Kågeröds, Kvistofta eller Raus sn, Lugg, 10v, 51v

Pärup (Perop) by i Ö. Sallerup sn, Fro, 26r
 Quernby se Kvarnby
 qwerrested se Kverrestad
 Ramsåsa (L. Ramssaes, ramsas) by och sn, Fä, 20r, 51v
 Reffstad se Rävstad
 Resåkra (reessaggher, Reesagger, reersaggher) by i Hyby sn, Ba, 12r, 49r, 50v,
 52r, 53r
 Rostocksgården (rostocks gord) fastighet i Malmö 54v
 Ryd (Røed, Ryed) by i S. Sandby sn, To, 2r, 38r
 Råby, Stora (Rowby) by och sn, To, 33v
 Räng (Rengh) by och sn, Sky, 15r
 Rävstad (Reefstad, reffstad) gård i Börringe sn, Vem, 11v, 38r, 53v
 Rödde, Västra (Vestre røde) = nuv. Lilla Rödde, by i Everlövs sn, To, 9v
 Rödde, Östra (østre røde, østre roed) = nuv. Stora Rödde, by i Everlövs sn, To,
 9v, 35r
 Rödde, V. eller Ö. (røde) se föregående, 30r, 36v, 40r, 50r, 53v
 Rörum (Røroum, rørom) by och sn, Al, 21r, 38v, 40v
 Rörum, N. eller S. (rørom) byar och s:nar, Fro, 26r, 49v, 50v
 Sadesløff numera försvunnet bynamn i Svenstorps sn, Vem, 53v, (Jfr. Sadesleuff
 musse, Lb 1 290:26) Lunds stifts landebok 1, utg. av K. G. Ljunggren & B. Ejder
 (Skånsk senmedeltid och renässans 4, Lund 1950)
Sallerup (salderup) 56v
 Sandby (sandby) by i S. Sandby sn, To, 33v, 54r
 Saxhusa (Saxehusze, saxehusa) by i Andrarums sn, Al, 21v, 38r
 Simontorp (semmentorp, symentorp) gård i Bläntarps sn, To, 9v, 29v, 50v
 Själland (siellend) 39v, 42v
 Sjöstorp (Søuitztorp, søuitztorp, søuistorp) by i Dalby sn, To, 4r, 30v, 31v, 34r,
 36v, 41r, 51r, 53r, 54r, 55r, 55v
 Skabersjö (skauersø) gods i Skabersjö sn, Ba, 13v, 14v
 Skivarp (Skyberup, skiberup) by och sn, Vem, 18r, 32v, 38r
 Skytts hd (Skøtz herrith) 14r
 Skärseröd (skiersserødh) by i Hästveda sn, Ö. Gö, 39r
 Spjutstorp (Spøstorp) by och sn, Ing, 20r
 Stenby by i Benestads sn, Ing, 20r, 38r, 51v
 Stubbekøbing (stuwekøffuingh) 53r
 Styröd (Styrødh) gård i Röddinge sn, Fä, 25r
 Stävie (Stewie, steffvie) by i Rängs sn, Sky, 14v, 56v
 Sälshög (sielssø) by i Tryde sn, Ing, 20r, 50v
 Søholm (Søholme) Stevn hd, 42r
 Sönnarslöv (Søndersløff, sønderssløff) by i Ö. Sönnarslövs sn, Gä, 24r, 43r
 Søuitztorp se Sjöstorp
 Sövestad (Søffuestade, søuitzstae) by och sn, Herr, 18v, 38r
 Tofta (toffte) by och sn, Rönn, 10v, 33r, 34v, 39v, 50r, 52v, 56r
 Torastorp (Torristorp) by i Linderöds sn, Gä, 23v
 Torna hd (Torne herrith) 2r, 39v
 Torristorp se Torastorp
 Tranås (Trannes) by och sn, Ing, 20r
 Troedstorp (Truizstorp) gård i Farstorps sn, V. Gö, 26v
 Trulstorp (Ttruelstorp) by i Esarps sn, Ba, 7r, 40v
 Tullstorp (Twlstorp) by och sn, Vem, 18r, 38v
 Tvet, Västra (Twed) gård i Hällestads sn, To, 29r

Tvärskog (Twerskoff) by i Finja sn, V. Gö, 27r.
 Tågarp (Tagerop) Farstorps eller Verums sn, V. Gö, 26v
 Tågeröd (Tøgerødh) by i Matteredöds sn, V. Gö, 27r
 Ugglarp, Norra (Nørre Vgglerop, Nørre Vllerup, Nørre Vgglerop) gårdar i Bonde-
 rups sn, To, 5v, 32v, 37v, 38v
 Ugglarp, Södra (Søndre vgglerop, Søndre vgglerup, Syndre Vglerop) gård i Bonde-
 rups sn, To, 5v, 31v, 33r, 37v, 38v, 52v
 Ulatofta (vlltofft) by i Ö. Sallerup, Fro, 26r, 39v
 Upröd se Oberöd
 Vallby (Valby, valdby) by i Kyrkheddinge sn, Ba, 7v, 40v
 Veberöd (veuere) by och sn, To, 52v
 Vellinge (Hwellinge) by och sn, Sky, 15r, 38r, 51v
 Vemmenhög, Ö. el. V. (vemmendehøie) byar och s:nar, Vem, 18v
 Vemmenhögs hd (Vemmendehøys herrit) 15v
 Viarp (Viuerup) by i Simris sn, Jär, 21r
 Villands hd (villintzherrit) 38v
 Virestad, S. el. V. (vierestedh, viersted) by i Bösarps sn, Sky, 15r, 50v, 56r
 Vismarlöv (vismerløff, vissmerløff, Viismerløff) by i Hyby sn, Ba, 10v, 11r, 32v,
 33r, 40v, 49v, 50r, 50v
 Vomb (Vom) by och sn, Fä, 24v, 30r, 50v
 vpmadhe se Omma
 Välleröd (Veylrødh, vellrød, velrød, vellerød) gård i Röddinge sn, Fä, 24v, 25r,
 40r, 48r, 49r, 50r, 50v, 51r, 53v
 Värlinge (Verlynghe, Verlinge) by i Stehags sn, On, 25v, 56r
 Ystad (østed) 42v
 Åby, Norra (Owby, owby nørre, oby) by i Åby sn, Vem, 17r, 32r, 40r
 Åkarp (ogerup) by i S. Mellby sn, Al, 21v, 40v
 Åskeröd (Eskerødh) by i N. Rörums sn, Fro, 26r
 Äsperöd (Esperødh) by i S. Mellby sn, Al, 21v
 Ødmerstorp se Ormastorp
 Önnarp (ønerup) by och sn, Vem, 18v, 50r
 Önnestöv (Ønitzløff, ønnitzløff) by i Bonderups sn, To, 5r, 32v, 33r, 34r, 36r, 36v,
 37r, 52v, 53r, 54r
 Önsvala (Oensvale, ønswale) by i Mölleberga och Nevishögs s:nar, Ba, 11r, 38r
 Östarp (østorp, Østerupph, østerup) by i Everlövs sn, To, 9r, 30r, 51r, 53r
 Östra mölla (østre mølle) kvarn i Dalby sn, To, 29r

I skriftserien

SKÅNSK SENMEDELTID OCH RENÄSSANS

har utkommit:

1. Gösta Johannesson: *Den skånska kyrkan och reformationen*. 1947.
2. Nils Gösta Sandblad: *Skånsk stadsplanekunst och stadsarkitektur intill 1658*. 1949.
3. Karl F. Hansson: *Lundabiskopen Peder Winstrup före 1658*. Med ett tillägg om Peder Winstrup som svensk biskop 1658–1679. 1950.
4. K. G. Ljunggren och Bertil Ejder: *Lunds stifts landebok*. Första delen: Nuvarande Malmöhus län. 1950.
5. K. G. Ljunggren och Bertil Ejder: *Lunds stifts landebok*. Andra delen: Nuvarande Kristianstads, Hallands och Blekinge län samt Bornholm. 1952.
6. K. G. Ljunggren och Bertil Ejder: *Lunds stifts landebok*. Tredje delen: Tillkomst, innehåll, handskrifter samt register. 1965.
7. Gösta Johannesson: *Jordeböcker över Lunds ärkesätets gods vid Medeltidens slut*. Palteboken och 1522 års uppbördsjordebok. 1953.
8. Wilhelm Norlind: *Tycho Brahe*. En levnadsteckning. Med nya bidrag belysande hans liv och verk. 1970.
9. Salomon Kraft: *Tre senmedeltida godsorganisationer*. 1971.
10. Knut Knutsson och Göte Paulsson: *Dalby Klosters intäktsbok 1530–1531* utgiven med inledning och kommentarer. 1983.